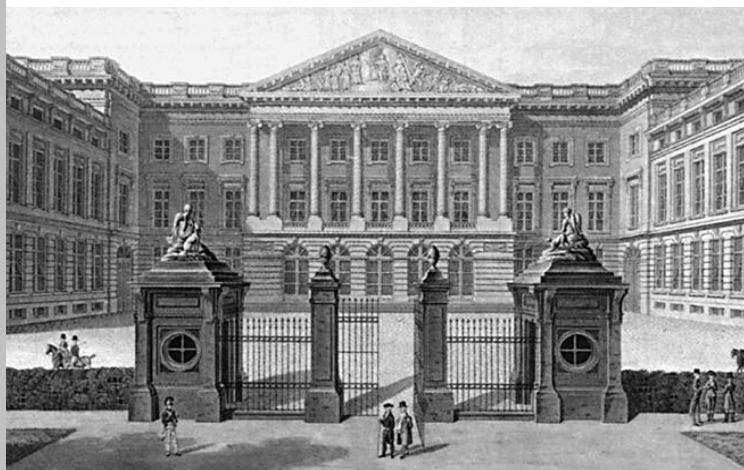

Sénat de Belgique

Session ordinaire 2011-2012

5-111COM

Commission de la Justice

Mercredi 11 janvier 2012

Séance de l'après-midi

Annales

Handelingen

Commissie voor de Justitie

Woensdag 11 januari 2012

Namiddagvergadering

5-111COM

Gewone Zitting 2011-2012

Belgische Senaat

Les **Annales** contiennent le texte intégral des discours dans la langue originale. Ce texte a été approuvé par les orateurs. Les traductions – *imprimées en italique* – sont publiées sous la responsabilité du service des Comptes rendus. Pour les interventions longues, la traduction est un résumé.

La pagination mentionne le numéro de la législature depuis la réforme du Sénat en 1995, le numéro de la séance et enfin la pagination proprement dite.

Pour toute commande des Annales et des Questions et Réponses du Sénat et de la Chambre des représentants: Service des Publications de la Chambre des représentants, Place de la Nation 2 à 1008 Bruxelles, tél. 02/549.81.95 ou 549.81.58.

Ces publications sont disponibles gratuitement sur les sites Internet du Sénat et de la Chambre:
www.senate.be www.lachambre.be

Abréviations – Afkortingen

CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
cdH	centre démocrate Humaniste
Ecolo	Écologistes confédérés pour l'organisation de luttes originales
MR	Mouvement réformateur
N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
Open Vld	Open Vlaamse liberalen en democraten
PS	Parti Socialiste
sp.a	socialistische partij anders
VB	Vlaams Belang

De **Handelingen** bevatten de integrale tekst van de redevoeringen in de oorspronkelijke taal. Deze tekst werd goedgekeurd door de sprekers. De vertaling – *cursief gedrukt* – verschijnt onder de verantwoordelijkheid van de dienst Verslaggeving. Van lange uiteenzettingen is de vertaling een samenvatting.

De nummering bestaat uit het volgnummer van de legislatuur sinds de hervorming van de Senaat in 1995, het volgnummer van de vergadering en de paginering.

Voor bestellingen van Handelingen en Vragen en Antwoorden van Kamer en Senaat:
Dienst Publicaties Kamer van volksvertegenwoordigers, Natieplein 2 te 1008 Brussel, tel. 02/549.81.95 of 549.81.58.

Deze publicaties zijn gratis beschikbaar op de websites van Senaat en Kamer:
www.senate.be www.dekamer.be

Sommaire**Inhoudsopgave**

<p>Demande d'explications de M. Frank Boogaerts à la ministre de la Justice sur «les systèmes de contrôle de trajet non homologués à Gentbrugge et à Turnhout» (n° 5-1593)5</p> <p>Demande d'explications de Mme Inge Faes à la ministre de la Justice sur «le rapport annuel 2010 du Service public fédéral Justice» (n° 5-1599).....6</p> <p>Demande d'explications de Mme Inge Faes à la ministre de la Justice sur «la liberté d'expression» (n° 5-1600)8</p> <p>Demande d'explications de M. Bart Laeremans à la ministre de la Justice sur «l'encadrement des psychopathes dangereux par les services pénitentiaires» (n° 5-1626)8</p> <p>Demande d'explications de M. Bart Laeremans à la ministre de la Justice sur «le dossier des assassinats politiques attribués à Abdelkader Belliraj» (n° 5-1627)10</p> <p>Demande d'explications de Mme Inge Faes à la ministre de la Justice sur «la mauvaise gestion par le Service public fédéral Justice des sommes d'argent saisies» (n° 5-1722)13</p> <p>Demande d'explications de Mme Anke Van dermeersch à la ministre de la Justice sur «l'utilisation de logiciels d'espionnage par la Sûreté de l'État belge» (n° 5-1662)15</p> <p>Demande d'explications de M. Patrick De Groote à la ministre de la Justice sur «l'exécution de la directive européenne relative aux armes» (n° 5-1728)16</p> <p>Demande d'explications de Mme Inge Faes à la ministre de la Justice sur «les frais de justice en matière pénale» (n° 5-1729)17</p> <p>Demande d'explications de Mme Inge Faes à la ministre de la Justice sur «l'hébergement de l'Institut national de criminalistique et de criminologie» (n° 5-1738)19</p> <p>Demande d'explications de Mme Lieve Maes à la ministre de la Justice sur «le suivi du dossier de la Sabena» (n° 5-1613)21</p> <p>Demande d'explications de M. Karl Vanlouwe à la ministre de la Justice sur «le renvoi de prisonniers de nationalité marocaine détenus dans les prisons belges» (n° 5-1552)22</p> <p>Demande d'explications de M. Karl Vanlouwe à la ministre de la Justice sur «le renvoi de prisonniers de nationalité étrangère détenus dans les prisons belges» (n° 5-1553)24</p> <p>Demande d'explications de M. Karl Vanlouwe à la ministre de la Justice sur «les travaux de réfection dans les prisons bruxelloises (Forest, Saint-Gilles et Berkendael)» (n° 5-1556)25</p>	<p>Vraag om uitleg van de heer Frank Boogaerts aan de minister van Justitie over «de niet-gehomologeerde systemen voor trajectcontrole in Gentbrugge en in Turnhout» (nr. 5-1593)5</p> <p>Vraag om uitleg van mevrouw Inge Faes aan de minister van Justitie over «het jaarverslag 2010 van de Federale Overheidsdienst Justitie» (nr. 5-1599)6</p> <p>Vraag om uitleg van mevrouw Inge Faes aan de minister van Justitie over «de vrijheid van meningsuiting» (nr. 5-1600)8</p> <p>Vraag om uitleg van de heer Bart Laeremans aan de minister van Justitie over «de omkadering van gevaarlijke psychopaten door de dienst gevangeniswezen» (nr. 5-1626)8</p> <p>Vraag om uitleg van de heer Bart Laeremans aan de minister van Justitie over «het dossier van de politieke moorden die toegeschreven zijn aan Abdelkader Belliraj» (nr. 5-1627)10</p> <p>Vraag om uitleg van mevrouw Inge Faes aan de minister van Justitie over «het slechte beheer van inbeslaggenomen geld binnen de Federale Overheidsdienst Justitie» (nr. 5-1722)13</p> <p>Vraag om uitleg van mevrouw Anke Van dermeersch aan de minister van Justitie over «het gebruik van spionagesoftware door de Belgische Veiligheid van de Staat» (nr. 5-1662)15</p> <p>Vraag om uitleg van de heer Patrick De Groote aan de minister van Justitie over «de uitvoering van de Europese wapenrichtlijn» (nr. 5-1728)16</p> <p>Vraag om uitleg van mevrouw Inge Faes aan de minister van Justitie over «gerechtskosten in strafzaken» (nr. 5-1729)17</p> <p>Vraag om uitleg van mevrouw Inge Faes aan de minister van Justitie over «de huisvesting van het Nationaal Instituut voor criminalistiek en criminologie» (nr. 5-1738)19</p> <p>Vraag om uitleg van mevrouw Lieve Maes aan de minister van Justitie over «de follow-up van het Sabenadossier» (nr. 5-1613)21</p> <p>Vraag om uitleg van de heer Karl Vanlouwe aan de minister van Justitie over «het terugsturen van gevangenen met Marokkaanse nationaliteit die in Belgische gevangnissen vastzitten» (nr. 5-1552)22</p> <p>Vraag om uitleg van de heer Karl Vanlouwe aan de minister van Justitie over «het terugsturen van gevangenen met vreemde nationaliteit die in Belgische gevangnissen vastzitten» (nr. 5-1553)24</p> <p>Vraag om uitleg van de heer Karl Vanlouwe aan de minister van Justitie over «de herstellingswerken aan de Brusselse gevangnissen (Vorst, Sint-Gillis en Berkendaal)» (nr. 5-1556)25</p> <p>Vraag om uitleg van de heer Karl Vanlouwe aan de</p>
--	---

Demande d'explications de M. Karl Vanlouwe à la ministre de la Justice sur «la hausse de la part des analyses ADN dans les frais de justice» (n° 5-1557).....26	minister van Justitie over «de stijging van de kosten van DNA-onderzoek als onderdeel van de gerechtskosten» (nr. 5-1557)..... 26
Demande d'explications de M. Karl Vanlouwe à la ministre de la Justice sur «la part des frais de téléphonie dans les frais de justice» (n° 5-1559)28	Vraag om uitleg van de heer Karl Vanlouwe aan de minister van Justitie over «de telefoniekosten als onderdeel van de gerechtskosten» (nr. 5-1559) 28
Demande d'explications de M. Bart Laeremans à la ministre de la Justice sur «le dossier Trabelsi» (n° 5-1683)29	Vraag om uitleg van de heer Bart Laeremans aan de minister van Justitie over «het dossier-Trabelsi» (nr. 5-1683) 29
Demande d'explications de M. Karl Vanlouwe à la ministre de la Justice sur «la directive européenne en matière de droit à l'information dans le cadre de procédures pénales» (n° 5-1720)32	Vraag om uitleg van de heer Karl Vanlouwe aan de minister van Justitie over «de EU-richtlijn inzake het recht op informatie in strafprocedures» (nr. 5-1720) 32
Demande d'explications de M. Bert Anciaux à la ministre de la Justice sur «l'interdiction légale du recours à la prostitution» (n° 5-1641).....33	Vraag om uitleg van de heer Bert Anciaux aan de minister van Justitie over «een wettelijk verbod op prostitutiebezoek» (nr. 5-1641)..... 33
Demande d'explications de M. Bert Anciaux à la ministre de la Justice sur «les bévues des juges d'instruction» (n° 5-1645)36	Vraag om uitleg van de heer Bert Anciaux aan de minister van Justitie over «flaterende onderzoeksrechters» (nr. 5-1645)..... 36
Demande d'explications de M. Bert Anciaux à la ministre de la Justice sur «la nécessité d'effectuer une mesure de la charge de travail des tribunaux de Bruxelles» (n° 5-1693)38	Vraag om uitleg van de heer Bert Anciaux aan de minister van Justitie over «de nood aan een werklastmeting bij de verschillende rechtbanken in Brussel» (nr. 5-1693) 38
Demande d'explications de M. Bert Anciaux à la ministre de la Justice sur «le pourcentage élevé de récidive des jeunes délinquants» (n° 5-1697).....40	Vraag om uitleg van de heer Bert Anciaux aan de minister van Justitie over «het hoge recidivepercentage bij jonge delinquenten» (nr. 5-1697)..... 40
Demande d'explications de M. Bert Anciaux à la ministre de la Justice sur «la transaction conclue dans le procès Sabena» (n° 5-1698).....42	Vraag om uitleg van de heer Bert Anciaux aan de minister van Justitie over «het afkopen van een vordering in de Sabenastrafzaak» (nr. 5-1698) 42
Demande d'explications de M. Bert Anciaux à la ministre de la Justice sur «la relation inappropriée de la police gantoise avec les trafiquants de drogue» (n° 5-1730)43	Vraag om uitleg van de heer Bert Anciaux aan de minister van Justitie over «de oneigenlijke relatie van de Gentse politie met drugshandelaars» (nr. 5-1730)..... 43

Présidence de M. Alain Courtois*(La séance est ouverte à 14 h 25.)***Demande d'explications de M. Frank Boogaerts à la ministre de la Justice sur «les systèmes de contrôle de trajet non homologués à Gentbrugge et à Turnhout» (n° 5-1593)**

M. Frank Boogaerts (N-VA). – Dans un passé récent, il s'est avéré que certains systèmes de contrôle de trajet avaient certes été installés, mais qu'ils ne fonctionnaient pas parce qu'ils n'ont pas encore été homologués. Concrètement, il s'agit ici des systèmes utilisés à Gentbrugge et à Turnhout.

En ce qui concerne Turnhout, la police aurait suspendu le contrôle de trajet et n'établirait plus de procès-verbal depuis qu'un juge a acquitté une personne ayant commis un excès de vitesse en raison de l'absence d'homologation du système. Alors qu'au départ, le système était effectivement utilisé à Turnhout, il semble qu'il ne l'était pas à Termonde.

Je souhaite poser quelques questions à ce sujet.

Combien d'amendes ont-elles été imposées à Turnhout sur la base du contrôle de trajet ? Combien d'amendes ont-elles été contestées en justice, proportionnellement ?

Pourquoi le tribunal de police de Turnhout qui, au départ, acceptait les données des systèmes non homologués en tant qu'information, ne le fait-il plus subitement ?

La ministre juge-t-elle opportun que les amendes soient imposées sur la base de données provenant de systèmes non homologués ?

Pourquoi des procès-verbaux ont-ils été établis et des amendes ont-elles été imposées à Turnhout et non à Gentbrugge ? Pourquoi n'a-t-on pas élaboré une politique commune à ce sujet au sein du ministère public ?

Mme Annemie Turtelboom, ministre de la Justice. – *Le parquet ne dispose pas de données suffisantes pour pouvoir répondre à votre demande.*

La zone de police de Turnhout a fait 10 690 constats entre le 1er novembre 2010 et le 31 octobre 2011. L'immense majorité des personnes qui se sont vu imposer une amende ne l'ont pas contestée et l'ont payée. Une petite minorité a eu recours au tribunal. Deux affaires seulement ont fait l'objet d'un jugement en appel. Les juges de police ont jugé ces affaires en toute indépendance. Ils ont également tenu compte de la vitesse réelle indiquée par le système par rapport à la vitesse maximale.

À la suite d'un acquittement, le ministère public s'est pourvu en appel. L'acquittement y a été confirmé. Le tribunal d'appel n'a pas invalidé le système en tant que tel. À cet égard, on ne peut en effet pas perdre de vue la règle générale en matière de preuve d'une part, et l'obligation pour le conducteur d'adapter sa vitesse, d'autre part. Les images peuvent en tout cas servir d'information s'il n'y a pas encore d'homologation. Le ministère public était persuadé que la situation n'était pas la même à Gentbrugge qu'à Turnhout, où le système fonctionne sur des routes secondaires et où la ville

Voorzitter: de heer Alain Courtois*(De vergadering wordt geopend om 14.25 uur.)***Vraag om uitleg van de heer Frank Boogaerts aan de minister van Justitie over «de niet-gehomologeerde systemen voor trajectcontrole in Gentbrugge en in Turnhout» (nr. 5-1593)**

De heer Frank Boogaerts (N-VA). – In het recente verleden is gebleken dat enkele systemen van zogenaamde trajectcontrole weliswaar geïnstalleerd zijn, maar niet functioneren omdat ze nog niet gehomologeerd zijn. Concreet gaat het hier om het systeem in Gentbrugge en in Turnhout.

Wat Turnhout betreft, zou de politie de trajectcontrole opgeschort hebben en geen processen-verbaal meer opstellen, nadat een rechter een snelheidsovertreder had vrijgesproken wegens het uitblijven van de homologatie. Waar ze in Turnhout aanvankelijk het systeem al wel gebruikten, zou dit in Dendermonde niet het geval zijn.

Ik wens daar enkele vragen over te stellen.

Hoeveel boetes werden er in Turnhout uitgevaardigd op basis van de trajectcontrole? Hoeveel boetes werden verhoudingsgewijs betwist voor de rechtbank?

Waarom aanvaardde de politierechtbank in Turnhout de gegevens van de niet-gehomologeerde systemen aanvankelijk wel als inlichtingen en nu plots niet meer?

Acht de minister het opportuun dat boetes worden uitgevaardigd op basis van gegevens van niet-gehomologeerde systemen?

Waarom werden in Turnhout wel al processen-verbaal opgemaakt en boetes uitgeschreven en in Gentbrugge niet? Waarom werd op dit punt geen gemeenschappelijk beleid uitgewerkt binnen het openbaar ministerie?

Mevrouw Annemie Turtelboom, minister van Justitie. – Ik bied alle leden van de commissie voor de Justitie mijn beste wensen aan en hoop dat we in het komende jaar goed zullen kunnen samenwerken. Er zijn op het parket onvoldoende statistische gegevens voorhanden om uw vraag te kunnen beantwoorden.

De politiezone Turnhout deed 10 690 vaststellingen tussen 1 november 2010 en 31 oktober 2011. De overgrote meerderheid van de bekeurde personen hebben geen betwisting gevoerd en de boete betaald. Een kleine minderheid kwam tot bij de rechtbank. Weinig zaken werden betwist en slechts twee gaven aanleiding tot een vonnis in hoger beroep. De politierechters beoordeelden deze zaken in alle onafhankelijkheid. Ze hielden ook rekening met de concrete snelheid, zoals aangeduid door het systeem, in verhouding tot de maximumsnelheid.

Ingevolge een vrijspraak ging het openbaar ministerie in beroep. Deze vrijspraak werd in hoger beroep bevestigd. De rechtbank in beroep heeft het systeem als dusdanig niet ongeldig verklaard. Ter zake mag men immers de algemene bewijsregel, enerzijds, en de verplichting dat de chauffeur steeds een aangepaste snelheid moet voeren, anderzijds, niet

a investi en 2008 dans un réseau de caméras de surveillance. La ville de Turnhout souhaitait rentabiliser le système aussi rapidement que possible.

Le contrôle de trajet est certes un système plus correct et plus efficace et il a conduit à une diminution du nombre d'accidents graves à Turnhout. Le ministère public espère que l'homologation de la procédure ne se fera plus attendre. En 2008, on parlait déjà de quelques mois. Personne ne s'attendait à ce que cela dure aussi longtemps.

Lors de l'élaboration de la législation en vigueur, il n'y avait pas encore d'appareils sur le marché. Ces appareils étant à présent disponibles, la législation doit être adaptée. Se conformer aux évolutions sociales et technologiques n'est en effet pas une erreur.

Entre-temps, la législation en vigueur doit être interprétée à la lumière des évolutions techniques actuelles et des moyens disponibles. À Turnhout, le système a été installé par la ville et l'homologation interviendra dans quelques semaines. À Gentbrugge, cela s'est fait par l'autorité flamande.

Le Collège des procureurs généraux a déjà développé une politique commune depuis décembre 2011.

M. Frank Boogaerts (N-VA). – *Il est néanmoins étonnant que le système de Gentbrugge ne soit toujours pas homologué. Le ministre Vande Lanotte avait annoncé une nouvelle fois, voici quelques semaines, que le problème serait résolu dans quelques semaines, mais ce n'est toujours pas le cas. Il est difficile d'expliquer à la population que ces systèmes coûteux ne peuvent pas être mis en service.*

Demande d'explications de Mme Inge Faes à la ministre de la Justice sur «le rapport annuel 2010 du Service public fédéral Justice» (n° 5-1599)

Mme Inge Faes (N-VA). – *Quelle ne fut pas ma surprise lorsque j'ai voulu consulter, dans le rapport 2010 du Service public fédéral Justice, le nombre d'analyses réalisées l'année dernière par l'Institut national de criminalistique et criminologie (INCC). Ces chiffres n'y figurent pas ! Traditionnellement, ils sont pourtant toujours publiés dans le rapport annuel du SPF Justice et je ne peux m'empêcher de penser qu'ils ont été sciemment omis.*

Pourquoi ces chiffres ne figurent-ils pas dans le rapport annuel du SPF Justice ? Où puis-je les trouver ?

Mme Annemie Turtelboom, ministre de la Justice. – *Le 17 janvier 2011, l'INCC a, comme les autres entités du*

uit het oog verliezen. De beelden gelden minstens als inlichting wanneer de homologatie er nog niet is. Het openbaar ministerie was ervan overtuigd dat de situatie in Gentbrugge anders is dan de situatie in Turnhout, waar het systeem functioneerde op secundaire wegen en de stad Turnhout reeds in 2008 investeerde in een cameranetwerk. De stad Turnhout was vragende partij om het systeem zo snel mogelijk te laten renderen.

De trajectcontrole is uiteraard een eerlijker en doeltreffender systeem en heeft geleid tot een vermindering van het aantal zware ongevallen in Turnhout. Het openbaar ministerie hoopt dat er nu snel een einde komt aan het lange wachten op de homologatie van de procedure. In 2008 werd al gesproken van enkele maanden voor de homologatie. Niemand verwachtte dat dit dan nog zo lang zou duren.

Bij het concipiëren van de vigerende wetgeving waren er nog geen toestellen op de markt, wat nu wel het geval is. Dat maakt dat de bestaande wet moet worden aangepast. Het is immers niet verkeerd om mee te gaan met de maatschappelijke en technologische evolutie.

Intussen dient de vigerende wetgeving geïnterpreteerd te worden in het licht van de huidige technologische evolutie en beschikbare middelen. In Turnhout werd de apparatuur geïnstalleerd door de stad Turnhout en de homologatie zal er binnen enkele weken geschieden. In Gentbrugge gebeurde dit door de Vlaamse overheid.

Het College van procureurs-generaal heeft sinds december 2011 al wel een gemeenschappelijk beleid ontwikkeld.

De heer Frank Boogaerts (N-VA). – *Het blijft verbazen dat het systeem in Gentbrugge nog altijd niet is gehomologeerd. Minister Vande Lanotte heeft enkele weken geleden nogmaals aangekondigd dat het probleem binnen enkele weken zijn opgelost zou, maar dat is tot vandaag nog altijd niet gebeurd. Er schort dus duidelijk wat aan de homologatie. Het is moeilijk om aan de bevolking uit te leggen dat dergelijke dure systemen daardoor niet in gebruik kunnen worden genomen.*

Vraag om uitleg van mevrouw Inge Faes aan de minister van Justitie over «het jaarverslag 2010 van de Federale Overheidsdienst Justitie» (nr. 5-1599)

Mevrouw Inge Faes (N-VA). – *Groot was mijn verbazing toen ik het jaarverslag van de Federale Overheidsdienst Justitie 2010 onder ogen kreeg, meer bepaald toen ik de cijfers van de onderzoeken van het Nationaal Instituut voor criminalistiek en criminologie (NICC) vorig jaar wilde consulteren. Mijn verbazing werd niet gewekt door de geweldige cijfers, maar vooral door de afwezigheid ervan. Traditioneel worden die cijfers immers altijd in het jaarverslag van de FOD Justitie opgenomen. Ik kan mij dan ook niet van de indruk ontdoen dat ze doelbewust werden achtergehouden.*

Waarom zijn deze cijfers niet opgenomen in het jaarverslag van de FOD Justitie? Waar kan ik ze dan wel terugvinden?

Mevrouw Annemie Turtelboom, minister van Justitie. – *Het NICC kreeg op maandag 17 januari 2011, samen met de*

SPF Justice, reçu du service Communication les directives générales relatives au rapport annuel 2010. La forme et le style du rapport annuel n'avaient plus été modifiés depuis des années et le président du Comité de direction avait décidé, cette année, sur la proposition du service Communication, de revoir légèrement la forme. Les modifications portent surtout sur le choix de sujets – les réalisations – et sur le style rédactionnel.

L'objectif est d'améliorer la lisibilité du rapport, ce qui implique que les sujets et le style soient accessibles au citoyen. L'intention de départ est de mettre en évidence les réalisations les plus frappantes de la Justice. Il n'est jamais entré dans les intentions de dissimuler des statistiques qui ont leur place dans le rapport. Dans un souci de clarté et d'uniformité, les données chiffrées sont présentées dans un tableau et plus dans le texte. L'accent est mis sur les réalisations qui peuvent intéresser le citoyen et qui caractérisent pleinement l'entité. Cette approche ne diffère pas tellement de celle d'autres rapports annuels de bonne facture.

C'est donc uniquement en fonction des critères susmentionnés qu'il a été décidé de ne pas faire figurer dans le rapport annuel les statistiques de l'INCC. Il va de soi que le service Communication tiendra compte des remarques pour l'élaboration des prochains rapports annuels.

Je transmettrai bien sûr avec plaisir à Mme Faes les chiffres de l'INCC. Ils concernent le nombre de dossiers entrants, alors que les précédents rapports annuels indiquaient le nombre de dossiers sortants.

On a observé deux évolutions importantes en 2010. L'INCC a cessé de déterminer le profil ADN des condamnés, mon prédécesseur ayant décidé de sous-traiter ces analyses, même si aucune adjudication publique n'a encore eu lieu à ce jour. La capacité ainsi dégagée a permis de résorber le retard des autres analyses ADN.

Grâce à la nouvelle loi permettant de détecter la conduite sous influence au moyen d'un test salivaire, le nombre d'analyses au sein du laboratoire des drogues a diminué. Les tests salivaires sont beaucoup plus efficaces pour la détection de drogue et le pourcentage de faux négatifs est nettement moins élevé.

Mme Inge Faes (N-VA). – *La ministre justifie le changement par un souci de lisibilité. Je peux le comprendre mais ce changement a été décidé durant la discussion sur les frais de justice et la part des analyses ADN dans ces frais. La disparition de ces chiffres du rapport annuel me préoccupe.*

Je note que la ministre attirera l'attention sur ce problème et promet qu'il en sera tenu compte à l'avenir. J'apprécierais particulièrement que les chiffres relatifs aux analyses figurent à nouveau dans le rapport annuel pour qu'ils puissent être consultés comme il se doit.

andere entiteiten van de FOD Justitie, van de dienst Communicatie algemene richtlijnen voor het jaarverslag 2010. De vorm en de redactiestijl van het jaarverslag was jarenlang ongewijzigd, maar dit jaar koos de voorzitter van het directiecomité op voorstel van de dienst Communicatie voor een ietwat gewijzigde vorm. De veranderingen slaan vooral op de keuze van de onderwerpen – de realisaties – en de redactionele stijl.

Het is de bedoeling het jaarverslag leesbaarder te maken. Dat impliceert dat de onderwerpen en de stijl voor de burger toegankelijker moeten zijn. Het vertrekpunt is dat de meest in het oog springende realisaties van Justitie op de voorgrond worden geplaatst. Het is nooit de bedoeling geweest cijfergegevens weg te laten; die horen nu eenmaal in een jaarverslag. Alleen wilden we er niet per se de nadruk op leggen. Met het oog op de overzichtelijkheid en de uniformiteit worden de cijfergegevens in een tabel weergegeven in plaats van in platte tekst. De focus ligt op de realisaties die de lezer kunnen aanspreken en die de entiteit ten volle kenmerken. Die aanpak verschilt niet zoveel van andere goede jaarverslagen.

Dat de cijfers van het NICC niet in het jaarverslag 2010 werden opgenomen is dus enkel een gevolg van een afweging op basis van voormelde criteria. Het spreekt evenwel voor zich dat de dienst Communicatie bij de redactie van de volgende jaarverslagen met de opmerkingen rekening zal houden.

Uiteraard overhandig ik mevrouw Faes graag de cijfergegevens van het NICC. Ze hebben betrekking op het aantal inkomende dossiers, terwijl de vorige jaarverslagen steeds betrekking hadden op de uitgaande dossiers.

In 2010 waren er twee belangrijke evoluties. Het NICC is gestopt met het bepalen van het DNA-profiel van veroordeelden na de aankondiging van mijn voorganger om deze analyses uit te besteden, hoewel er tot op heden geen openbare aanbesteding werd gedaan. Met de vrijgekomen capaciteit werd de achterstand van alle DNA-analyses weggewerkt.

De nieuwe wet waardoor het rijden onder invloed van drugs kan worden opgespoord via detectie in speeksel heeft geleid tot een verlaging van het aantal analyses in het laboratorium voor drugs. De screeningtests op basis van speeksel zijn veel efficiënter voor het opsporen van drugs en het percentage valse negatieven is veel kleiner.

Mevrouw Inge Faes (N-VA). – Ik stel vast dat de minister verklaart dat voor verandering is gekozen om alles leesbaarder te maken. Daar heb ik begrip voor. Dat dit evenwel gebeurt tijdens de discussie over de gerechtskosten en het aandeel van de DNA-analyses hierin en dat die cijfers, hoewel de minister ze belangrijk acht, nu uit het jaarverslag verdwijnen, baart me zorgen.

Ik onthoud dat de minister verklaart dit onder de aandacht te zullen brengen en om er in de toekomst rekening mee te houden. Ik zou het dan ook bijzonder op prijs stellen mochten de analyses opnieuw in de jaarverslagen worden opgenomen, zodat we alles terdege kunnen nakijken.

Demande d'explications de Mme Inge Faes à la ministre de la Justice sur «la liberté d'expression» (n° 5-1600)

Mme Inge Faes (N-VA). – Le 29 mars 2011, dans l'affaire RTBF contre Belgique (n° 50084/06), la Cour européenne des droits de l'homme, se référant à la Convention européenne des droits de l'homme, a estimé que seul un texte de loi très précis pouvait limiter la liberté d'expression. Toutefois, ni la loi ni la jurisprudence belges ne sont particulièrement précises à cet égard, selon la Cour européenne : « La Cour considère que le cadre législatif combiné avec le cadre jurisprudentiel existant en Belgique, tel qu'il a été appliqué à la requérante, ne répond pas à la condition de la prévisibilité voulue par la Convention et ne lui a pas permis de jouir d'un degré suffisant de protection requise par la prééminence du droit dans une société démocratique. Il y a donc eu violation de l'article 10 de la Convention ».

J'avais déjà posé au prédécesseur de la ministre une question orale et une question écrite à ce propos. En réponse à ma question écrite, il signalait avoir demandé des avis auprès de la Cour de cassation ainsi qu'au professeur Strowel, à maître Tulkens et au professeur Velaers, avis qui lui ont été transmis.

Il déclarait aussi que la Belgique avait déposé le 29 juin dernier une demande de renvoi devant la Grande Chambre de la Cour en vue de donner une réponse définitive. Il pensait savoir dans les six semaines si cette demande était recevable. Ce délai a largement expiré.

Je souhaiterais donc apprendre où en est le dossier, et obtenir une copie des avis rendus par les professeurs, par l'avocat et par la Cour de Cassation.

Mme Annemie Turtelboom, ministre de la Justice. – Notre demande de renvoi devant la Grande Chambre ayant été rejetée, l'arrêt RTBF contre Belgique du 29 mars 2011 est définitif depuis le 15 septembre 2011. La Cour européenne estime que seul un texte de loi très précis peut limiter la liberté d'expression et demande donc un qu'un texte légal clair et prévisible s'applique à la presse audiovisuelle.

Nous étudions actuellement les mesures qui permettraient d'exécuter l'arrêt. Les avis de la Cour de Cassation, de M. Tulkens et du professeur Velaers peuvent être consultés. Je verrai comment les transmettre à Mme Faes, car je ne peux naturellement vous les lire ici.

Demande d'explications de M. Bart Laeremans à la ministre de la Justice sur «l'encadrement des psychopathes dangereux par les services pénitentiaires» (n° 5-1626)

M. Bart Laeremans (VB). – Le 28 octobre dernier, durant un congé pénitentiaire, Ronald Van Crombruggen, condamné à trente ans de prison, a commis un nouvel assassinat, similaire

Vraag om uitleg van mevrouw Inge Faes aan de minister van Justitie over «de vrijheid van meningsuiting» (nr. 5-1600)

Mevrouw Inge Faes (N-VA). – Het Europees Hof voor de rechten van de mens besliste in de zaak RTBF tegen België, applicatienummer 50084/06, op 29 maart 2011, verwijzend naar het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, dat 'de vrijheid van meningsuiting alleen beperkt kan worden met een zeer precieze wettekst'. De wet en de rechtspraak in België zijn over dit onderwerp echter allesbehalve precies, aldus het Europees Hof: 'La Cour considère que le cadre législatif combiné avec le cadre jurisprudentiel existant en Belgique, tel qu'il a été appliqué à la requérante, ne répond pas à la condition de la prévisibilité voulue par la Convention et ne lui a pas permis de jouir d'un degré suffisant de protection requise par la prééminence du droit dans une société démocratique. Il y a donc eu violation de l'article 10 de la Convention.'

Over deze materie stelde ik de voorganger van de minister al een mondelinge en een schriftelijke vraag. In zijn antwoord op mijn schriftelijke vraag deelde hij mee dat hij aan het Hof van Cassatie, bij prof. Strowel, mr. Tulkens en prof. Velaers advies heeft gevraagd over deze materie en dat zij hem hun advies hebben overhandigd.

Bovendien stelde hij dat België op 29 juni in beroep is gegaan bij de Grote Kamer bij het Hof om een definitief antwoord te krijgen op de huidige verwarring. Binnen zes weken zou hij weten of onze aanvraag ontvankelijk is. Vandaag is deze termijn meer dan verstreken.

Graag had ik dan ook een stand van zaken omtrent dit dossier, alsook een kopie van de adviezen van de betrokken professoren en advocaat en van het Hof van Cassatie.

Mevrouw Annemie Turtelboom, minister van Justitie. – Nu onze aanvraag tot verwijzing naar de Grote Kamer is verworpen, is het arrest RTBF tegen België van het Europees Hof van 29 maart 2011 sinds 15 september 2011 definitief. Het Europees Hof oordeelt dat de vrijheid van meningsuiting alleen kan worden beperkt met een zeer precieze wettekst en vraagt dus om een duidelijke en voorspelbare wettekst voor de audiovisuele pers.

We bestuderen op het ogenblik welke maatregelen we kunnen nemen om het arrest uit te voeren. De adviezen van het Hof van Cassatie, de heer Tulkens en prof. Velaers liggen ter inzage. Ik ga na hoe ik ze aan de mevrouw Faes kan bezorgen, want het kan uiteraard niet de bedoeling zijn ze hier voor te lezen.

Vraag om uitleg van de heer Bart Laeremans aan de minister van Justitie over «de omkadering van gevaarlijke psychopaten door de dienst gevangeniswezen» (nr. 5-1626)

De heer Bart Laeremans (VB). – Op 28 oktober beging de tot dertig jaar cel veroordeelde Ronald Van Crombruggen opnieuw een moord tijdens zijn penitentiair verlof. De wijze

au premier. Il est tragique de rappeler que sa propre mère, durant le procès d'assises il y a dix ans, avait évoqué le risque d'un nouvel assassinat. Le psychiatre judiciaire avait également mis en garde contre le danger élevé de récidive.

Curieusement, le porte-parole de l'administration des établissements pénitentiaires a affirmé que « rien n'indiquait qu'il soit encore dangereux ».

À raison, l'avocate des proches de la première victime a dit que l'encadrement de tels psychopathes est tout à fait insuffisant.

La ministre peut-elle donner un aperçu des avis, psychiatriques et autres, qui ont abouti aux décisions irrationnelles du tribunal d'application des peines ?

Dans quelle mesure a-t-on tenu compte des constatations et des déclarations faites au cours du procès d'assises ?

Comment la ministre évalue-t-elle le dossier ? Reconnaît-elle que l'administration des établissements pénitentiaires a commis des erreurs et qu'on a décidé avec légèreté ?

Quels enseignements la ministre en tire-t-elle quant au suivi et à l'accompagnement des condamnés psychopathes ? Admet-elle que des mécanismes de protection beaucoup plus stricts s'imposent afin de protéger la société contre les psychopathes dangereux ?

Mme Annemie Turtelboom, ministre de la Justice. – *Puisque la question porte sur un dossier individuel et que l'enquête se poursuit, je dois me limiter à une réponse générale.*

Au moment des faits, l'intéressé bénéficiait d'une permission de sortie. D'après la loi relative au statut juridique externe, les permissions de sortie sont octroyées par le ministre, en fait par l'administration, sur l'avis de la direction de la prison. Il va de soi qu'on ne prend pas une telle décision à la légère. Surtout lorsque le dossier comporte des faits très graves, l'avis de la direction est assorti d'une enquête de personnalité et d'une criminogénèse, c'est-à-dire d'une étude de l'historique des faits et de leurs mobiles. On fait appel au dossier judiciaire ainsi qu'aux éventuels rapports psychiatriques établis à l'époque. Le rapport contient aussi une analyse des risques avec les contre-indications possibles et les façons d'y répondre en fixant des conditions particulières, comme stipulé dans la loi. Naturellement, je ne peux donner de détails, mais confirme qu'il existe un rapport psycho-social détaillé, comportant une enquête de personnalité et s'appuyant sur les rapports psychiatriques de l'enquête judiciaire de l'époque. L'avis final était favorable, car on pensait que les conditions particulières répondaient adéquatement aux contre-indications. La direction et l'administration pénitentiaire ont suivi l'avis, et le tribunal d'application des peines a partagé cette analyse en prononçant une détention limitée.

La police et la direction de la prison sont chargées du suivi et du contrôle des détenus bénéficiant d'une permission de sortie. En cas de problèmes, par exemple s'ils enfreignent les conditions, elles en informent l'administration centrale des établissements pénitentiaires qui peut revoir, révoquer ou suspendre la décision.

waarop hij die moord pleegde, leek zeer sterk op zijn eerste moord. Dramatisch genoeg had zijn eigen moeder tijdens het assisenproces tien jaar geleden gewaarschuwd voor een nieuwe moord. Ook de gerechtspsychiater had destijds gewaarschuwd dat de kans op recidive zeer groot was.

Vreemd genoeg verklaarde de woordvoerder van gevangeniswezen echter dat er 'geen enkele aanwijzing was dat hij nog gevaarlijk was'.

Zeer terecht zei de advocate van de nabestaanden van het eerste slachtoffer dat de begeleiding van dit soort psychopaten absoluut niet volstaat.

Kan de minister een overzicht geven van de psychiatrische en andere adviezen die tot de irrationele beslissingen van de strafuitvoeringsrechtbank hebben geleid?

In welke mate werd er rekening gehouden met de vaststellingen en de verklaringen naar aanleiding van het assisenproces?

Hoe evalueert de minister het dossier? Erkent de minister dat de dienst gevangeniswezen fouten heeft gemaakt en dat er al te lichtzinnig werd geoordeeld?

Welke lessen trekt de minister hieruit voor de screening en begeleiding van veroordeelde psychopaten? Erkent de minister dat er veel zwaardere beschermingsmechanismen moeten worden opgetrokken om de samenleving tegen zware psychopaten te beschermen?

Mevrouw Annemie Turtelboom, minister van Justitie. – Aangezien de vraag gaat over een individueel dossier en het gerechtelijk onderzoek nog lopende is, moet ik mij beperken tot een algemeen antwoord.

Op het ogenblik van de feiten genoot de betrokkene van een uitgaansvergunning. Volgens de wet op de externe rechtspositie worden uitgangsvergunningen verleend door de minister, in casu de administratie, op advies van de gevangenisdirectie. Men neemt uiteraard niet zomaar een beslissing. Zeker in dossiers met zeer zware feiten gaat het advies van de directie gepaard met een uitgebreid psychosociaal verslag met onder andere een persoonlijkheidsonderzoek en een criminogenese. Dat houdt in dat geschiedenis van de feiten en de redenen waarom ze zijn gepleegd, worden onderzocht. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het gerechtelijk dossier en de eventuele psychiatrische verslagen die destijds werden opgemaakt. Een dergelijk verslag bevat ook een risicoanalyse met eventuele contra-indicaties en de wijze waarop die kunnen worden opgevangen door bijzondere voorwaarden op te leggen. De wet bepaalt immers dat er rekening moet worden gehouden met de tegenaanwijzingen, maar ook met de bijzondere voorwaarden. Ik kan uiteraard geen details geven, maar ik kan wel bevestigen dat er een uitgebreid psychosociaal verslag bestaat, met een persoonlijkheidsonderzoek en een risicoanalyse en dat de psychiatrische verslagen uit het toenmalig gerechtelijk onderzoek werden gebruikt. Het eindadvies was positief omdat men van oordeel was dat de tegenindicaties voldoende konden worden opgevangen door de bijzondere voorwaarden. De directie en het penitentiair bestuur hebben het advies gevolgd. Hun analyse werd trouwens gedeeld door de strafuitvoeringsrechtbank die de beperkte detentie had uitgesproken.

Ce déplorable incident a conduit l'administration pénitentiaire à examiner le dossier. L'enquête n'a révélé aucun élément indiquant qu'on aurait commis des erreurs ou agi avec légèreté. L'administration s'est aussi penchée sur l'amélioration du processus décisionnel, notamment quant à la gestion des dossiers. Les conclusions sont actuellement mises en œuvre.

M. Bart Laeremans (VB). – *En effet, la ministre a donné une réponse concrète. Elle dit qu'on n'a pas commis d'erreurs ni agi avec légèreté. Je constate pourtant que pendant le procès d'assises, la propre mère de l'intéressé avait mis en garde contre une récidive. On n'en a manifestement pas tenu compte, ce que je déplore. Je continue à penser qu'on traite les criminels avec beaucoup trop de légèreté. Espérons que l'administration de la ministre lise le compte rendu de cette séance.*

L'accord de gouvernement évoque la loi Lejeune et la libération conditionnelle, mais le durcissement promis ne concerne que les condamnés à trente ans ou plus récidivistes : ceux-ci ne seront libérables qu'après avoir purgé les trois quarts de leur peine. À mes yeux, c'est bien trop tôt. La ministre doit faire en sorte que de tels psychopathes ne soient plus jamais remis en liberté. Un assassinat succédant à un assassinat – comme dans le cas présent – est inexcusable. On ne peut dire à la société qu'un tel individu doit encore avoir des perspectives de sortie. Nous devons assurer la société, ainsi que les victimes et leurs proches, que des personnes aussi dangereuses ne pourront plus jamais être relâchées. J'espère la collaboration de la ministre pour rendre plus sévère l'accord de gouvernement.

Demande d'explications de M. Bart Laeremans à la ministre de la Justice sur «le dossier des assassinats politiques attribués à Abdelkader Belliraj» (n° 5-1627)

M. Bart Laeremans (VB). – *Cette question aborde un problème plus vaste, car elle concerne l'arrestation, la détention et la condamnation d'un homme qui, durant des années, a mené dans notre pays une existence très discrète, mais était en même temps un indicateur de la Sûreté de l'État belge. Il s'est finalement avéré que cet homme était un super terroriste, qui avait des contacts avec Abou Nidal et Al-Qaida.*

J'ai interrogé à quinze reprises au moins les précédents ministres de la Justice à ce sujet. En effet, beaucoup d'éléments ne sont pas clairs. Cependant, il s'agit de terrorisme international, où nos services de sécurité ont été dépassés par les services de sécurité marocains car ils ont pu

De opvolging van en controle op gedetineerden met een uitgaansvergunning gebeurt door de politie en de gevangenisdirectie. Bij problemen zoals het niet naleven van de voorwaarden geven ze de informatie door aan het centraal bestuur van de strafinrichtingen, dat de beslissing kan herzien, herroepen of schorsen.

Naar aanleiding van dit betreurenswaardige incident heeft het gevangeniswezen het initiatief genomen om het dossier te onderzoeken. Uit het onderzoek kwamen er geen aanwijzingen dat er fouten zijn gemaakt of dat er lichtzinnig werd geoordeeld. De administratie heeft ook bekeken hoe ze in het algemeen het beslissingsproces nog verder kan verbeteren, bijvoorbeeld inzake dossierbeheer. De conclusies hiervan worden momenteel geïmplementeerd.

De heer Bart Laeremans (VB). – De minister heeft eigenlijk een concreet antwoord gegeven. Ze zegt dat er geen fouten werden gemaakt en dat er niet lichtzinnig werd geoordeeld. Ik stel nochtans vast dat tijdens het assisenproces de moeder van betrokkene zelf voor recidive heeft gewaarschuwd. Blijkbaar heeft men daar geen rekening mee gehouden, wat ik erg betreurt. Ik blijf van oordeel dat men veel te lichtzinnig met zware criminelen omgaat. Hopelijk leest ook de administratie van de minister het verslag van deze vergadering.

Het regeerakkoord maakt melding van de wet-Lejeune en de voorwaardelijke invrijheidstelling. De beloofde verstrenging komt er echter alleen voor veroordeelden tot dertig jaar en meer en bij recidive. In dergelijke gevallen zullen de veroordeelden in de toekomst pas vrijkomen nadat ze drie vierden van hun straf hebben uitgezeten. Dat is volgens mij veel te snel. De minister moet ervoor zorgen dat dergelijke psychopaten nooit meer vrijkomen. Gevallen van moord na moord – bijvoorbeeld de gruweldaad waarover we het hebben – zijn niet goed te praten. Men kan de samenleving niet vertellen dat zo iemand het perspectief kan krijgen om vrij te komen. We moeten aan de samenleving en alle slachtoffers en nabestaanden de garantie bieden dat uiterst gevaarlijke mensen nooit meer kunnen vrijkomen. Ik hoop op de medewerking van de minister om de teksten van het regeerakkoord strenger te maken.

Vraag om uitleg van de heer Bart Laeremans aan de minister van Justitie over «het dossier van de politieke moorden die toegeschreven zijn aan Abdelkader Belliraj» (nr. 5-1627)

De heer Bart Laeremans (VB). – Het gaat in deze vraag om een omvangrijker probleem, want het betreft het oppakken, aanhouden en veroordelen van een man die jarenlang in ons land een vrij onopgemerkt bestaan heeft geleid, maar tegelijkertijd een tipgever was van de Belgische Staatsveiligheid. Uiteindelijk bleek deze man een superterrorist te zijn die contacten had met Abou Nidal en Al Qaida. Er zijn zelfs boeken over geschreven. Ik raad de minister aan ze te lezen, want het is interessante lectuur.

Ik heb de voorgaande ministers van Justitie daarover misschien wel vijftien keer ondervraagd. Er blijven immers vele zaken onopgehelderd. Het gaat nochtans om internationaal terrorisme, waarbij onze veiligheidsdiensten

l'arrêter et ont fouillé tout son passé, qui concorde avec les constatations relatives à six assassinats politiques non élucidés dans notre pays. Il s'agit de la plus grande preuve d'incapacité de la Justice depuis la Deuxième Guerre mondiale.

Le 30 mars 2011, nous avons interrogé le ministre sur l'état de ce dossier retentissant. La plupart des questions sont restées sans réponse à l'époque. Selon le procureur fédéral, il fallait donner au parquet fédéral le temps nécessaire à l'étude du dossier. Nous sommes maintenant près d'un an plus tard. Il est inacceptable que soyons laissés plus longtemps dans l'incertitude sur les nombreuses questions que suscite ce dossier.

Quel est l'état actuel de la procédure au Maroc ? La procédure en cassation est-elle terminée ? Dans l'affirmative, connaît-on le jugement ?

L'arrêt de la cour d'appel est-il traduit ? Dans la négative, pourquoi pas ? Dans l'affirmative, cette traduction peut-elle être communiquée ? Quels sont les obstacles éventuels ?

Pour quels faits Belliraj a-t-il été précisément condamné ? Pour combien des six assassinats ? Dans quelle mesure son implication dans ces assassinats a-t-elle été prouvée ? Dans combien de cas a-t-il perpétré lui-même l'assassinat ? Dans quelle mesure ont-ils contribué à la sanction ? D'autres personnes ont-elles encore été condamnées au Maroc pour implication dans ces assassinats ? Dans l'affirmative, qui ? D'autres Belges ont-ils été condamnés pour d'autres faits dans lesquels Belliraj était impliqué ?

Dans quelle mesure a-t-on donné suite à cet arrêt dans notre pays ? Les faits à charge de Belliraj sont-ils aussi prouvés selon le droit belge ou une enquête peut-elle/doit-elle à nouveau être menée à sa charge ? Peut-il à nouveau être condamné dans notre pays pour une partie de ces faits ?

Quelles initiatives le parquet fédéral ou le juge d'instruction a-t-il prises ces huit derniers mois ? Combien d'enquêteurs et de magistrats sont-ils chargés de ce dossier ? Vise-t-on la prescription ?

Qu'en est-il des autres prévenus ? Dans quelle mesure l'arrêt et l'enquête marocains peuvent-ils être utiles pour établir leur culpabilité ? Dans quelle mesure des progrès ont-ils été accomplis dans ces dossiers ?

Mme Annemie Turtelboom, ministre de la Justice. – *En Belgique, les instructions judiciaires sur les assassinats auxquels le nommé Belliraj est lié ont déjà été centralisées chez un juge d'instruction spécialisé en terrorisme à Bruxelles. Il s'agit au total de six assassinats, qui ont été instruits dans cinq dossiers.*

En outre, une instruction pénale à charge d'inconnus soupçonnés d'avoir participé sur le territoire belge aux activités d'un groupe terroriste autour de Belliraj est en cours.

Cette affaire est traitée par le même juge d'instruction que celui qui est chargé des dossiers d'assassinat. Il s'agit chaque fois de dossiers du parquet fédéral dans l'instruction judiciaire menée sous la direction d'un juge d'instruction spécialisé en terrorisme à Bruxelles.

Les instructions judiciaires sur les six assassinats et sur les

ingehaald werden door de Marokkaanse veiligheidsdiensten, want zij hebben hem kunnen snappen en hebben zijn hele verleden blootgelegd, dat concordant is met de bevindingen van zes onopgeloste politieke moorden in ons land. Het gaat om zowat het grootste blijk van onvermogen van de justitie sinds de tweede wereldoorlog.

Op 30 maart 2011 ondervroegen we de minister over de stand van dit ophefmakende dossier. De meeste vragen bleven toen evenwel onbeantwoord. Volgens de federale procureur moest men het federale parket de nodige tijd gunnen om het dossier te bestuderen. We zijn intussen bijna een jaar verder. Het is niet aanvaardbaar dat we nog langer in het ongewisse gelaten worden over de vele vragen die dit dossier doet rijzen:

Wat is de stand van de procedure in Marokko? Is de cassatieprocedure inmiddels afgehandeld? Zo ja, heeft men kennis van de uitspraak?

Is het arrest van het hof van beroep intussen vertaald? Zo neen, waarom niet? Zo ja, kan deze vertaling worden meegedeeld? Wat zijn de eventuele beletsels?

Voor welke feiten werd Belliraj precies veroordeeld? Voor hoeveel van de zes moorden? In welke mate werd zijn betrokkenheid bij deze moorden bewezen? In hoeveel gevallen heeft hij zelf de moord gepleegd? In welke mate droegen ze bij tot de straf? Werden er in Marokko nog andere mensen veroordeeld voor betrokkenheid bij deze moorden? Zo ja, wie? Werden er nog andere Belgen veroordeeld voor andere feiten waarbij Belliraj betrokken was?

In welke mate werd in ons land verder gevolg gegeven aan dit arrest? Worden de feiten lastens Belliraj ook naar Belgisch recht bewezen of kan/moet lastens hem opnieuw een onderzoek worden gevoerd? Kan hij zelf opnieuw voor een deel van deze feiten veroordeeld worden in ons land?

Welke initiatieven heeft het federaal parket of de onderzoeksrechter de voorbije acht maanden genomen? Hoeveel speurders en magistraten zijn met dit dossier bezig? Wordt aangestuurd op verjaring?

Wat met de andere verdachten? In welke mate kan het arrest en het Marokkaans onderzoek dienstig zijn voor het vaststellen van hun schuld? In welke mate werd er intussen in deze dossiers vooruitgang geboekt?

Mevrouw Annemie Turtelboom, minister van Justitie. – *De gerechtelijke onderzoeken in België naar de moorden waaraan de genaamde Belliraj wordt gelinkt, werden al gecentraliseerd bij een onderzoeksrechter in Brussel, gespecialiseerd in terrorisme. Het gaat in totaal om zes moorden, die worden onderzocht in vijf dossiers.*

Daarnaast loopt een strafonderzoek lastens onbekenden, die ervan worden verdacht op Belgisch grondgebied te hebben deelgenomen aan de activiteiten van een terroristische groep rond Belliraj.

Deze zaak is eveneens in handen genomen door dezelfde onderzoeksrechter die belast is met de zogenaamde moorddossiers. Het gaat telkens om dossiers van het federaal parket in gerechtelijk onderzoek dat gevoerd wordt onder leiding van een onderzoeksrechter te Brussel gespecialiseerd in terrorisme.

groupes terroristes autour de Belliraj sont toujours en cours. Les faits ne sont pas prescrits.

Je puis répondre à la première question de M. Laeremans qu'il ressort de renseignements du magistrat de liaison belge au Maroc, recueillis auprès des autorités judiciaires marocaines, que la procédure en cassation au Maroc n'est pas encore terminée.

Il est exact qu'une copie du jugement marocain a été envoyée aux autorités belges et a été jointe à l'instruction judiciaire en Belgique sur le groupe terroriste autour de Belliraj. Ce jugement compte quelque 500 feuilles et a été traduit en français. Mon prédécesseur a également indiqué qu'une demande d'entraide judiciaire avait été envoyée aux autorités marocaines afin d'obtenir une copie de l'arrêt en appel. Je puis à présent confirmer que cet arrêt de la cour d'appel de Rabat a été envoyé au juge d'instruction à Bruxelles et a également été joint au dossier pénal.

Pour éviter des frais judiciaires trop élevés, le juge d'instruction a décidé de traduire uniquement le dispositif de cet arrêt, d'autant plus qu'il confirme la condamnation en première instance et ne diminue le montant de la peine que pour certaines condamnations. Cet arrêt de la cour d'appel de Rabat est un document exécutoire d'une demande d'entraide judiciaire internationale qui a été jointe à l'instruction judiciaire et, en tant que telle, fait partie du dossier pénal. En raison du secret de l'instruction, je ne puis en dire davantage.

En réponse à la troisième question, je signale que, dans le cadre de la procédure pénale marocaine, seul Belliraj a été condamné pour l'ensemble des six assassinats. Aucune autre personne n'a été condamnée à ce sujet.

Pour ce qui concerne les autres aspects de la question relative à la condamnation de Belliraj au Maroc et les conséquences de l'arrêt, je ne puis que dire que les tribunaux belges ne sont pas habilités à analyser une instruction et une jurisprudence marocaines et à les commenter.

L'arrêt de la cour d'appel de Rabat a été joint à l'instruction judiciaire à Bruxelles et en constitue l'un des nombreux éléments. L'ensemble du dossier comprend 24 cartons.

L'instruction est actuellement dans sa phase finale. Après son achèvement, le juge d'instruction transmettra le dossier au parquet fédéral qui, après lecture complète, rédigera son réquisitoire final. Ce n'est qu'à ce moment que le procureur fédéral décidera quels délits peuvent être attribués à certaines personnes, et ce indépendamment des condamnations marocaines mais en tenant compte du principe qu'en Belgique personne ne peut être condamné pour des faits pour lesquels il a déjà été jugé au Maroc. Ce principe a été expressément repris dans la convention d'extradition que la Belgique a conclue en 1997 avec ce pays.

J'ajoute encore que c'est précisément l'étude de l'ensemble du dossier qui doit permettre au parquet fédéral de décider s'il y a suffisamment d'éléments pour poursuivre une personne pour un délit déterminé. En vue du bon déroulement de l'instruction en cours et en vertu du principe du secret de l'instruction, je ne puis donner davantage de détails à ce propos.

De gerechtelijke onderzoeken naar zes moorden en naar de terroristische groepen rond Belliraj zijn nog altijd lopende. De feiten zijn niet verjaard.

Op de eerste vraag van de heer Laeremans kan ik antwoorden dat uit inlichtingen van de Belgische verbindingsmagistraat in Marokko, ingewonnen bij de Marokkaanse gerechtelijke autoriteiten, blijkt dat de cassatieprocedure in Marokko nog niet is afgehandeld.

Het is juist dat een kopie van het Marokkaanse vonnis werd toegezonden aan de Belgische autoriteiten en werd toegevoegd aan het gerechtelijk onderzoek in België naar de terroristische groep rond Belliraj. Dit vonnis telt een 500 bladzijden en werd intussen in het Frans vertaald. Mijn voorganger deelde ook al mee dat er een rechtshulpverzoek aan de Marokkaanse autoriteiten werd gezonden teneinde een kopie van het arrest in beroep te bekomen. Ik kan thans bevestigen dat dit arrest van het hof van beroep te Rabat inmiddels aan de onderzoeksrechter in Brussel werd toegezonden en eveneens aan het strafdossier is toegevoegd.

Om al te hoge gerechtskosten te vermijden, besliste de onderzoeksrechter alleen het beschikkende gedeelte van dit arrest te vertalen, temeer omdat dit arrest de veroordeling in eerste aanleg bevestigt en enkel de strafmaat voor bepaalde veroordelingen vermindert. Dit arrest van het hof van beroep te Rabat is een uitvoeringsstuk van een internationaal rechtshulpverzoek dat gevoegd werd bij het gerechtelijk onderzoek en als dusdanig deel uitmaakt van het strafdossier. Gelet op het geheim van het onderzoek kan ik daarover verder niets meedelen.

In antwoord op de derde vraag kan ik meedelen dat in het kader van de Marokkaanse strafprocedure enkel Belliraj werd veroordeeld voor de moorden. Hij werd veroordeeld voor alle zes moorden. Geen enkele andere persoon werd hiervoor veroordeeld.

Wat de andere aspecten van de vraag over de veroordeling van Belliraj in Marokko en de gevolgen van het arrest betreft, kan ik alleen zeggen dat het Belgische gerecht niet bevoegd is om een analyse te maken van een Marokkaans onderzoek en een Marokkaanse rechtspraak en er commentaar bij te geven.

Het arrest van het hof van beroep te Rabat werd, zoals gezegd, gevoegd bij het gerechtelijk onderzoek in Brussel en is daar een van de vele elementen. Het hele dossier is inmiddels 24 kartons dik.

Het onderzoek bevindt zich momenteel in een eindfase. Na de beëindiging van het onderzoek zal de onderzoeksrechter het dossier bezorgen aan het federaal parket, dat dan na volledige lectuur zijn eindvordering zal opstellen. Pas op dat ogenblik beslist de federale procureur welke misdaden aan bepaalde personen kunnen worden toegeschreven en dit onafhankelijk van de Marokkaanse veroordelingen, maar wel rekening houdend met het principe dat in België niemand kan worden veroordeeld voor feiten waarvoor hij in Marokko al is berecht. Dat principe werd namelijk uitdrukkelijk opgenomen in de uitleveringsovereenkomst die België in 1997 met dat land heeft gesloten.

Tot slot voeg ik er nog aan toe dat juist de studie van het volledige dossier het federaal parket in staat moet stellen uit te maken of er voldoende aanwijzingen zijn om een persoon

M. Bart Laeremans (VB). – *Après avoir posé quelque quinze questions au ministre de la Justice, j'ai finalement reçu une réponse substantielle. L'arrêt de la cour d'appel date du 16 juillet 2010 et la ministre a répondu qu'elle avait reçu l'arrêt et qu'il avait été joint au dossier pénal, mais qu'il devait encore être traduit.*

Il est vrai que j'étais étonné que ce dossier ne soit pas plus avancé mais il semble que finalement les choses progressent et que la réquisition finale soit proche.

Au Maroc, ce dossier a été réglé en deux ans. Il a donné lieu à une condamnation en première instance et en appel. En Belgique, à ce jour, rien n'a été réalisé dans ces six dossiers. Cela montre que le fonctionnement de la justice est plus efficace au Maroc, bien que ce pays soit nettement moins démocratique que le nôtre. Contrairement aux services belges, les services marocains ont fait le lien entre les six meurtres.

J'espère que l'on tirera la leçon de ce dossier, d'autant qu'il s'agit d'assassinats politiques. À l'exception des assassinats de Cools et de Lahaut, ce type de meurtre est exceptionnel dans notre pays. Nos services de la justice ont tout simplement négligé ces six dossiers.

Je continuerai à suivre cette affaire. Il serait inacceptable de devoir attendre à nouveau huit mois pour en savoir plus. J'espère que les expertises annoncées par la ministre seront réalisées rapidement. N'oublions pas que des complices sont toujours en liberté en Belgique. J'espère que la ministre met à la disposition du juge d'instruction et du parquet fédéral tous les moyens nécessaires pour mener ce dossier à bonne fin et que les leçons seront tirées de cette démonstration grotesque d'incapacité et d'inefficacité de la justice.

Demande d'explications de Mme Inge Faes à la ministre de la Justice sur «la mauvaise gestion par le Service public fédéral Justice des sommes d'argent saisies» (n° 5-1722)

Mme Inge Faes (N-VA). – *L'Organe central pour la saisie et la confiscation (OCSC) a été créé en 2003. Il gère les sommes et les biens provenant des saisies lors d'enquêtes pénales. Il s'agit de montants très importants. À la suite d'un rapport alarmant de la Cour des comptes en 2007 au sujet du recouvrement des sommes confisquées, les compétences de l'OCSC avaient été étendues.*

Par la suite, l'OCSC a encore connu des problèmes, notamment le limogeage avec effet immédiat de son directeur, le 23 octobre 2010. Dans la foulée de ce dossier, le ministre de la Justice de l'époque avait déclaré en commission de la Justice de la Chambre que diverses mesures seraient prises pour améliorer le fonctionnement de l'OCSC : mise en place d'une banque de données fiable, des procédures nécessaires et d'un nouveau processus de travail uniforme, réorganisation interne du service et règlement interne de

voor een bepaald misdrijf te vervolgen. Met het oog op het goede verloop van het lopende strafonderzoek en het principe van het geheim van het onderzoek kan ik hierover niet meer details geven.

De heer Bart Laeremans (VB). – Nadat ik misschien wel vijftien vragen aan de minister van Justitie heb gesteld, heb ik eindelijk een substantieel antwoord gekregen. Het arrest van het hof van beroep dateert van 16 juli 2010 en de minister antwoordde met de boodschap dat ze het arrest heeft ontvangen en dat het aan het strafdossier werd toegevoegd.

Het verraste me weliswaar dat het dossier niet verder was gevorderd, maar ik heb begrepen dat er eindelijk schot in de zaak is gekomen en dat de eindvordering in zicht is.

Dit dossier is in Marokko in twee jaar volledig afgehandeld. Het heeft geleid tot een veroordeling in eerste aanleg en in beroep. In België is tot nu toe niets in die zes dossiers gerealiseerd. Dat toont aan dat de justitie in Marokko, alhoewel dat land veel minder democratisch is dan het onze, efficiënter werkt. In Marokko werd de link gezien tussen de zes moorden. De diensten in België zagen die niet.

Ik hoop dat er lessen worden getrokken uit dit dossier. Het is immers zeer schrijnend: het gaat om politieke moorden. Met uitzondering van de moorden op Cools en op Lahaut heeft ons land nauwelijks politieke moorden gekend, maar onze justitiediensten hebben die zes dossiers gewoon verwaarloosd.

Ik blijf deze zaak volgen. Het zou onaanvaardbaar zijn opnieuw acht maanden te moeten wachten op verder nieuws. De minister zegt dat er nog enkele expertisearchieven moeten komen. Daar moet vaart achter worden gezet. Er zijn immers medeplichtigen die in België nog vrij rondlopen. Ik hoop dat de minister aan de onderzoeksrechter en het federaal parket alle mogelijke middelen verstrekt om dit dossier snel tot een goed einde te brengen en dat we lessen trekken uit het onvermogen en uit de inefficiëntie die justitie op een groteske manier heeft tentoongespreid.

Vraag om uitleg van mevrouw Inge Faes aan de minister van Justitie over «het slechte beheer van inbeslaggenomen geld binnen de Federale Overheidsdienst Justitie» (nr. 5-1722)

Mevrouw Inge Faes (N-VA). – Het Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en de Verbeurdverklaring (COIV) werd opgericht in 2003. Het beheert alle gelden en goederen die voortvloeien uit inbeslagnames bij strafonderzoeken. Het gaat om zeer substantiële bedragen. Na een alarmerend rapport van het Rekenhof in 2007 over de inning van verbeurdverklaard geld, werden de bevoegdheden van het COIV nog uitgebreid.

Toch bleef het Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en Verbeurdverklaring na die uitbreiding niet van problemen gespaard. Zo werd de topman op 23 oktober 2010 op staande voet ontslagen. In de nasleep van dit dossier vertelde de toenmalige minister van Justitie in de commissie Justitie in de Kamer dat er een aantal maatregelen zouden worden genomen om de werking van het COIV te verbeteren: er zou worden gezorgd voor een betrouwbare databank, voor de nodige procedures, voor een nieuw eenvormig arbeidsproces, voor

contrôle.

En dépit des améliorations envisagées, on n'a pas constaté de progrès dans la gestion de l'OCSC depuis octobre 2010.

Dans une interview publiée dans De Tijd, le nouveau directeur de l'OCSC a déclaré que la gestion catastrophique des centaines de millions d'euros saisis par la justice au cours des dernières années permet difficilement d'en retrouver l'origine et la destination. Ce serait dû notamment au fait que la police renseigne encore toujours les saisis par fax, de sorte que parfois des sommes sont versées sur le compte de l'OCSC sans que celui-ci ne sache d'où elles proviennent.

De plus, huit ans après sa création, ce service pourtant crucial travaille encore toujours sans utiliser un logiciel de comptabilité professionnel pourtant indispensable à un bon management. En période d'économies, il est injustifiable d'ignorer le montant des sommes saisis et leur provenance, sans parler de leur mauvaise gestion.

Que compte entreprendre le ministre pour améliorer le fonctionnement de l'OCSC ? A-t-elle l'intention de concrétiser les mesures proposées par son prédécesseur où fera-t-elle d'autres propositions ?

Mme Annemie Turtelboom, ministre de la Justice. – *L'audit mené à l'OCSC est enfin terminé. Il a duré près de deux ans car tous les paiements et recettes de 2003 à 2010 ont dû être vérifiés.*

Quelques mesures ont déjà été prises : un comptable a été engagé et une adjudication a été lancée en vue de l'acquisition et de l'installation d'une suite logicielle de gestion et de comptabilité. Plusieurs entreprises ont répondu à l'appel d'offres.

Entre-temps, le Trésor a recouvré neuf millions d'euros pour 2009, dix-huit millions pour 2010 et plus de dix-neuf millions pour 2011, ce qui prouve que l'OCSC travaille déjà de manière plus efficace.

D'autres mesures sont en préparation. Une visite de travail sera organisée prochainement chez nos voisins du Nord afin de nous renseigner sur leur méthode de gestion des biens saisis et confisqués.

Une réunion de suivi est organisée chaque mois avec les collaborateurs de mon cabinet afin de remédier, si nécessaire, aux problèmes qui subsisteraient.

Mme Inge Faes (N-VA). – *Dans l'état actuel du dossier, il ne nous reste donc qu'à nous réjouir qu'au bout de dix ans, l'adjudication ait quand même été lancée pour un logiciel de comptabilité. J'espère que nous obtiendrons à bref délai, dans six mois par exemple, des informations au sujet de son utilisation.*

een interne reorganisatie van de dienst en voor een interne controleregeling.

Ondanks de vooropstelde verbeteringen is het beheer van het COIV er sinds oktober 2010 niet op vooruitgegaan. Dat blijkt onder meer uit een interview met de nieuwe topman van het COIV in *De Tijd*. Ik citeer: 'Honderden miljoenen euro's die het gerecht de voorbije jaren in beslag genomen heeft, zijn rampzalig beheerd. Daardoor zijn de oorsprong en de bestemming van de geldbedragen nog amper te achterhalen.'

Dat zou onder andere te maken hebben met het feit dat de politie inbeslagnames nog altijd meldt per fax, waardoor er soms geld op de rekening van het COIV wordt gestort zonder dat het COIV weet waar het vandaan komt.

Bovendien werkt deze nochtans cruciale dienst nog steeds niet met een professioneel boekhoudprogramma. Dat het acht jaar na de oprichting van de dienst aan een elementair iets als een boekhoudprogramma ontbreekt, kan in geen geval leiden tot goed management. Dat men niet weet hoeveel geld binnenkomt, noch waar het vandaan komt, en dat het bovendien slecht wordt beheerd, valt in een periode van besparingen niet goed te praten.

Ik zou graag vernemen wat de nieuwe minister zal doen om de werking van het COIV te verbeteren. Zal ze de maatregelen die haar voorganger heeft voorgesteld, verder verwezenlijken of heeft ze andere voorstellen?

Mevrouw Annemie Turtelboom, minister van Justitie. – De doorlichting van het COIV heeft bijna twee jaar in beslag genomen en is uiteindelijk afgerond. Het heeft zo lang geduurd omdat alle betalingen en ontvangsten van 2003 tot en met 2010 moesten worden nagekeken.

Er werden al enkele maatregelen genomen: zo is een boekhouder in dienst genomen en werd ook een aanbesteding gedaan om een aangepast boekhoudkundig beheerspakket aan te kopen en te installeren. Daartoe zijn een aantal firma's aangeschreven.

Dat de Schatkist inmiddels voor 2009 9 miljoen euro, voor 2010 18 miljoen euro en voor 2011 meer dan 19 miljoen euro heeft geïnd, toont aan dat het COIV nu al efficiënter werkt.

Een aantal andere maatregelen wordt voorbereid. Eerstdaags gaan we op werkbezoek bij onze noorderburen om te kijken hoe zij in beslag genomen en verbeurdverklaarde goederen beheren.

Met de medewerkers van mijn kabinet houden we maandelijks een follow-upvergadering om zo nodig overblijvende knelpunten weg te werken.

Mevrouw Inge Faes (N-VA). – Ik dank de minister voor haar antwoord.

Dat na tien jaar dan toch een aanbesteding voor een boekhoudpakket is uitgeschreven, moeten we in de huidige stand van het dossier dan maar toejuichen.

Hopelijk krijgen we op relatief korte termijn, bijvoorbeeld binnen het half jaar, zicht op de toepassing ervan.

Demande d'explications de Mme Anke Van dermeersch à la ministre de la Justice sur «l'utilisation de logiciels d'espionnage par la Sûreté de l'État belge» (n° 5-1662)

Mme Anke Van dermeersch (VB). – Dernièrement, l'utilisation par les services de sécurité de logiciels d'espionnage allemands permettant d'accéder à distance aux ordinateurs de tiers et d'en détourner des données a suscité quelque émoi aux Pays-Bas. Une telle manière de procéder suscite en effet des questions critiques. Je souhaite donc être informée de la situation à cet égard en Belgique.

Les services de sécurité belges disposent-ils de tels logiciels permettant d'avoir accès aux données stockées dans les ordinateurs de tiers ? Dans l'affirmative, quelle est l'origine de ces logiciels ? Quelles sont leurs possibilités ?

Les services disposent-ils dans ce cas du code source de ces logiciels afin d'en contrôler le fonctionnement avec précision ?

Quelles conditions doivent-elles être remplies pour que les services de sécurité puissent utiliser ces logiciels afin de pirater les ordinateurs de tiers ?

Dans quelle mesure et pour quel type de cible et quel genre de délit supposé peut-il être effectivement fait usage de tels logiciels ?

Combien de fois a-t-il été fait usage l'année dernière de tels logiciels afin de pirater les ordinateurs de tiers ? Quelle était la nature des délits concernés ?

Quelles sont les garanties contre les abus de tels logiciels par les services de sécurité ? La ministre peut-elle m'assurer que ce système n'est pas utilisé abusivement pour recueillir des informations sur des partis ou des mouvements politiques dans notre pays ?

Mme Annemie Turtelboom, ministre de la Justice. – Dans le cadre des nouvelles compétences de la loi du 4 février 2010, la Sûreté de l'État a créé un nouveau service et renforce ses capacités d'accès aux systèmes informatiques de tiers lorsque cela s'avère nécessaire. La Sûreté de l'État ne peut toutefois pas communiquer au sujet de la nature et de l'origine de ce logiciel car le service est tenu de masquer les procédures utilisées afin de préserver l'avantage tactique pour lui-même et pour tous les autres services recourant à ces techniques. Le service dispose du code source du logiciel utilisé par la Sûreté de l'État. L'article 18/16 de la loi organique des services de renseignement et de sécurité du 30 novembre 1998, inséré par la loi du 4 février 2010, prévoit la possibilité pour les services de renseignement et de sécurité d'accéder aux systèmes informatiques. Il s'agit d'une méthode exceptionnelle qui ne peut être mise en œuvre qu'après l'octroi d'un avis conforme de la commission chargée de la surveillance des méthodes spécifiques et exceptionnelles. Cette méthode exceptionnelle ne peut être

Vraag om uitleg van mevrouw Anke Van dermeersch aan de minister van Justitie over «het gebruik van spionagesoftware door de Belgische Veiligheid van de Staat» (nr. 5-1662)

Mevrouw Anke Van dermeersch (VB). – In Nederland is onlangs nogal wat beroering ontstaan omtrent het gebruik door de veiligheidsdiensten van Duitse spionagesoftware die het mogelijk maakt vanop afstand toegang te krijgen tot computers van derden, waaruit vervolgens gegevens kunnen worden overgenomen. Over een dergelijke gang van zaken kunnen inderdaad een aantal kritische vragen worden gesteld en ik zou in dat verband dan ook graag wat meer inlichtingen krijgen over de situatie in België.

Beschikken de Belgische veiligheidsdiensten over dergelijke software of mogelijkheden om toegang te krijgen tot de gegevens die opgeslagen zijn op de computers van derden? Zo ja, wat is de oorsprong van die software en wat zijn de mogelijkheden ervan?

Beschikken de diensten in dat geval over de broncode van die software om de werking ervan precies te controleren?

Welke voorwaarden moeten vervuld zijn opdat de veiligheidsdiensten van de software gebruik kunnen maken om in te breken in computers van derden?

Tegen welk soort van doelwitten en welk soort van veronderstelde misdrijven kan worden gebruik gemaakt en wordt effectief gebruik gemaakt van dergelijke software en in welke mate?

Hoe vaak werd het afgelopen jaar van die software gebruik gemaakt om in te breken in computers van derden en kan dat worden gepreciseerd naar de aard van de misdrijven waarover het ging?

Wat zijn de waarborgen dat er geen misbruik wordt gemaakt van die software door de veiligheidsdiensten? Kan de minister mij verzekeren dat dat systeem niet wordt misbruikt om informatie te vergaren over politieke partijen of bewegingen in dit land?

Mevrouw Annemie Turtelboom, minister van Justitie. – In het kader van de nieuwe bevoegdheden van de wet van 4 februari 2010 heeft de Veiligheid van de Staat de dienst Capaciteit gecreëerd en breidt ze de capaciteit uit om toegang te krijgen tot de informaticasystemen van derden wanneer daartoe de noodzaak bestaat. Over de aard en de oorsprong van die software kan de Veiligheid van de Staat echter niet communiceren omdat de dienst ertoe gehouden is de gebruikte methodologieën af te schermen ter vrijwaring van het tactisch voordeel van de dienst en van alle andere diensten die die technieken gebruiken. Van de software die de Veiligheid van de Staat gebruikt, beschikt de dienst over de broncode. Artikel 18/16 van de wet van 30 november 1998 houdende de regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, ingevoegd bij de wet van 4 februari 2010, voorziet in de mogelijkheid voor de inlichtingen- en veiligheidsdiensten zich toegang te verschaffen tot de informaticasystemen. Het betreft een uitzonderlijke methode die pas kan worden uitgevoerd na het krijgen van een

mise en œuvre qu'en cas de menaces graves contre la sûreté intérieure de l'État et la pérennité de l'ordre démocratique et constitutionnel, contre la sûreté extérieure de l'État et les relations internationales et contre le potentiel scientifique ou économique et lorsque ces menaces sont liées à une activité en rapport avec l'espionnage, le terrorisme, en ce compris le processus de radicalisation, la prolifération, les organisations sectaires nuisibles et les organisations criminelles, au sens de la législation en vigueur.

Le rôle de la Sûreté de l'État ne consiste pas à mener des enquêtes concernant les infractions. Par conséquent, les méthodes exceptionnelles d'accès au système informatique ne peuvent être utilisées à cette fin. Cette méthode ne peut être autorisée que dans les cas précités. La loi du 4 février 2010 fixe des garanties contre d'éventuelles infractions liées à l'utilisation de méthodes exceptionnelles. Plus particulièrement, des contrôles sont prévus avant, pendant et après cette utilisation. La commission chargée de la surveillance des méthodes spécifiques et exceptionnelles effectue un contrôle préalable. Par ailleurs, les membres de la commission peuvent, à tout moment, vérifier la légalité d'une méthode exceptionnelle.

Comme le chef de service, une commission peut mettre fin à une méthode exceptionnelle lorsqu'elle constate la disparition des menaces ayant justifié cette méthode ou de l'utilité de cette méthode par rapport à l'objectif visé, ou peut suspendre la méthode exceptionnelle en cas d'illégalité. La commission interdit aux services de renseignement et de sécurité d'exploiter les renseignements obtenus illégalement. Elle informe par ailleurs le Comité permanent R de ses décisions. Le comité peut à son tour effectuer les contrôles qui lui sont attribués par la loi. Tous les mécanismes de contrôles cités sont décrits dans la loi.

Demande d'explications de M. Patrick De Groote à la ministre de la Justice sur «l'exécution de la directive européenne relative aux armes» (n° 5-1728)

M. Patrick De Groote (N-VA). – Une large part de la directive européenne 2008/51/CE modifiant la directive sur les armes 91/477/CEE a été transposée en droit belge par, d'une part, l'ancienne loi sur les armes du 8 juin 2006, modifiée par la loi du 25 juillet 2008, et, d'autre part, par l'arrêté royal du 10 octobre 2010 modifiant l'arrêté royal du 20 septembre 1991 exécutant la loi sur les armes et l'arrêté royal du 8 août 1994 relatif aux cartes européennes d'armes à feu.

Cependant, selon l'avis du Conseil d'État concernant l'arrêté royal du 10 octobre 2010, pour une transposition complète à l'échelon fédéral dans un but de sécurité juridique, il manque encore une modification de la loi du 24 mai 1888 sur le banc d'épreuves des armes à feu – ou de la loi sur les armes – qui prévoit le principe du marquage des munitions.

Selon le rapport au Roi de l'arrêté royal du 10 octobre 2010,

voorafgaand eensluitend advies van de commissie belast met het toezicht op de specifieke en uitzonderlijke methoden. Deze uitzonderlijke methode kan slechts worden aangewend wanneer ernstige bedreigingen bestaan voor de inwendige veiligheid van de staat en het voortbestaan van de democratische en grondwettelijke orde, de uitwendige veiligheid van de staat en de internationale betrekkingen, of het wetenschappelijke of economische potentieel en wanneer deze bedreigingen betrekking hebben op een activiteit die verband houdt met spionage, terrorisme, hieronder begrepen het radicaliseringsproces, de proliferatie, schadelijke sectaire organisaties en criminele organisaties, zoals omschreven in de vigerende wetgeving. De rol van de Veiligheid van de Staat bestaat niet in het onderzoeken van misdrijven. Bijgevolg worden de uitzonderlijke methoden van het binnendringen in een informaticasysteem voor dit doel niet gebruikt. Deze methode kan slechts worden gemachtigd in de hogervermelde gevallen. In de wet van 4 februari 2010 worden waarborgen bepaald tegen eventuele misdrijven met uitzonderlijke methoden. Meer in het bijzonder bestaan er controles voorafgaand, gedurende en na de aanwending ervan. De commissie belast met het toezicht op de specifieke en uitzonderlijke methoden verricht een controle a priori op de uitzonderlijke methoden. De leden van de commissie kunnen daarenboven op elk moment de wettigheid van een uitzonderlijke methode nagaan. Op dezelfde wijze als het diensthoofd kan een commissie een uitzonderlijke methode beëindigen wanneer ze vaststelt dat de bedreigingen die deze methode wettigden, weggevallen zijn of wanneer de uitzonderlijke methode niet meer nuttig blijkt te zijn voor het doel waarvoor ze werd aangewend of kan ze de uitzonderlijke methode schorsen in geval van onwettigheid. De commissie verbiedt de inlichting- en veiligheidsdienst de onwettig ingewonnen gegevens te exploiteren. Ze informeert daarenboven het Vast Comité I van haar beslissingen. Het Comité kan op zijn beurt de hem door de wet toegekende controles verrichten. Al de genoemde toezichtsmechanismen worden beschreven in de wet.

Vraag om uitleg van de heer Patrick De Groote aan de minister van Justitie over «de uitvoering van de Europese wapenrichtlijn» (nr. 5-1728)

De heer Patrick De Groote (N-VA). – De Europese richtlijn 2008/51/EG tot wijziging van de wapenrichtlijn 91/477/EEG werd grotendeels omgezet in het Belgisch recht door enerzijds de oudere wapenwet van 8 juni 2006, gewijzigd bij wet van 25 juli 2008, en anderzijds door het koninklijk besluit van 10 oktober 2010 tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 september 1991 tot uitvoering van de wapenwet en het koninklijk besluit van 8 augustus 1994 betreffende de Europese vuurwapenpassen.

Het advies van de Raad van State bij voornoemd koninklijk besluit van 10 oktober 2010 luidt evenwel dat voor de volledige omzetting op het federaal niveau vanuit de motivatie om rechtszekerheid te bieden er onder meer nog een wetswijziging ontbreekt van de wet van 24 mei 1888 op de proefbank voor vuurwapens – ofwel van de wapenwet –, die het principe van de markering van munitie inschrijft.

une révision de la loi du 24 mai 1888 sur le banc d'épreuves des armes à feu est actuellement en préparation.

1) La nouvelle ministre reprendra-t-elle le projet de son collègue concernant la modification de la loi relative au banc d'épreuves ou déposera-t-elle un autre projet ?

2) Hormis le marquage obligatoire des munitions, d'autres éléments de la loi du 24 mai 1888 sont-ils sujets à modification ?

3) Les entreprises d'armement belges marquent-elles déjà les munitions, ainsi que l'impose la directive européenne sur les armes ?

4) La douane et/ou d'autres services belges peuvent-ils légalement imposer une interdiction d'importation pour les munitions dépourvues de marquage ? Dans l'affirmative, cela arrive-t-il ? Dans la négative, quand espère-t-on procéder à la transposition complète de la directive européenne sur les armes ?

Mme Annemie Turtelboom, ministre de la Justice. – *Le premier ministre compétent en matière de banc d'épreuves des armes à feu est mon collègue de l'Économie. La loi de 1888 traite tout d'abord de la fonction originale du banc d'épreuves, c'est-à-dire le contrôle de la qualité des armes arrivant sur le marché. Depuis 2006, le ministre de la Justice est aussi compétent pour les mesures de contrôle et de surveillance. Les services administratifs concernés se concerteront prochainement au sujet de l'avant-projet de loi destiné à actualiser la réglementation. La réforme visée a pour objet d'inscrire progressivement dans la loi toutes les nouvelles fonctions du banc d'épreuves, comme la neutralisation des armes à feu et la certification des armes à feu en vente libre, et cela indépendamment de la directive européenne.*

Concernant le marquage et l'interdiction d'importation, je vous renvoie à mes collègues de l'Économie et des Finances.

M. Patrick De Grootte (N-VA). – *Je remercie la ministre pour sa courte réponse. Je poserai mes autres questions au ministre Vande Lanotte.*

La ministre évoque une prochaine concertation entre les services concernés. Une date a-t-elle déjà été fixée ?

Mme Annemie Turtelboom, ministre de la Justice. – *Je l'ignore. Je vous en informerai.*

M. Patrick De Grootte (N-VA). – *Merci.*

Demande d'explications de Mme Inge Faes à la ministre de la Justice sur «les frais de justice en matière pénale» (n° 5-1729)

Mme Inge Faes (N-VA). – *Il ressort du dernier rapport annuel de la Commission de modernisation de l'Ordre judiciaire concernant les frais de justice en matière pénale pour 2010 que ceux-ci ont considérablement augmenté l'année dernière. Le budget des frais de justice augmentera encore si des mesures drastiques ne sont pas prises au cours*

Het verslag aan de koning bij voornoemd koninklijk besluit van 10 oktober 2010 stelt dat een herziening van de wet van 24 mei 1888 op de proefbank voor vuurwapens in volle voorbereiding is.

1) Zal de nieuwe minister het ontwerp van wetswijziging met betrekking tot de proefbank overnemen van haar oud-collega of wil de minister een eigen ontwerp indienen?

2) Zijn er buiten de verplichte markering van munitie andere elementen uit de wet van 24 mei 1888 die voor wijziging in aanmerking komen?

3) Wordt door de Belgische munitiebedrijven reeds een markering op de munitie aangebracht, zoals wordt verplicht door de Europese wapenrichtlijn?

4) Kunnen de Belgische douane en/of andere diensten wettelijk een importverbod opleggen op munitie zonder markering? Zo ja, gebeurt dat? Zo nee, wanneer hoopt men over te gaan tot de volledige uitvoering van de Europese wapenrichtlijn?

Mevrouw Annemie Turtelboom, minister van Justitie. – *De eerste verantwoordelijke voor de wetgeving over de proefbank voor vuurwapens is mijn collega bevoegd voor economie. De wet van 1888 handelt in de eerste plaats over de oorspronkelijke taak van de proefbank, namelijk de kwaliteitscontrole op de wapens die op de markt komen. Sedert 2006 is de minister van Justitie wel medebevoegd voor de maatregelen van controle en toezicht. Over het voorontwerp van wet dat de regelgeving moet actualiseren, vindt binnenkort overleg plaats tussen de betrokken administratieve diensten. De beoogde hervorming heeft als bedoeling alle in de loop der jaren nieuwe toegevoegde taken van de proefbank in de wet in te schrijven, zoals onder meer de neutralisering van vuurwapens en de certificering van vrij verkrijgbare vuurwapens. Dat staat los van de Europese richtlijn.*

Wat de aspecten inzake markering en importverbod betreft, verwijz ik naar mijn collega's van Economie en Financiën.

De heer Patrick De Grootte (N-VA). – *Ik dank de minister voor haar korte antwoord. Ik zal mijn andere vragen aan minister Vande Lanotte stellen.*

De minister zegt dat de betrokken diensten binnenkort overleg zullen plegen. Is daarvoor een datum vastgelegd?

Mevrouw Annemie Turtelboom, minister van Justitie. – *Ik weet het niet. Ik zal het speciaal voor de heer De Grootte navragen.*

De heer Patrick De Grootte (N-VA). – *Zeer vereerd.*

Vraag om uitleg van mevrouw Inge Faes aan de minister van Justitie over «gerechtskosten in strafzaken» (nr. 5-1729)

Mevrouw Inge Faes (N-VA). – *Uit het recente jaarverslag van de Commissie voor de Modernisering van de Rechterlijke Orde (CMRO) met betrekking tot de gerechtskosten in strafrechtspraak voor 2010 blijkt dat die kosten vorig jaar aanzienlijk zijn gestegen. Ook zal het budget van de gerechtskosten nog toenemen indien in de loop van dit jaar*

de cette année. Les frais du SPF Justice pour 2010 sont effectivement évalués à 106 millions d'euros. Ajoutons que des factures de téléphonie d'un montant total de 16 millions d'euros n'ont pas pu être payées.

Actuellement, les frais sont mal gérés et souffrent dès lors d'un manque de transparence. Les pratiques utilisées en la matière sont inégales en ce qui concerne la répartition entre les différents postes et entre l'État et le condamné. À Charleroi, les frais d'expertise – pour les analyses ADN, par exemple – atteignent 61% du total, contre 8% à peine à Mons. Selon la commission, il n'existe toutefois à cet égard aucune explication objective.

La Commission de modernisation de l'Ordre judiciaire plaide en faveur d'une révision complète des processus de traitement au moyen d'applications informatiques, d'une uniformisation des méthodes de travail et d'une clarification des rôles. Elle veut aussi redéfinir les fonctions des divers métiers de justice – magistrats, greffiers, référendaires ou juristes de parquets – et demande une assistance psychologique pour les membres du personnel confrontés à une agression ou à d'autres événements traumatisants.

Les postes d'experts ont représenté, en 2010, 23 375 000 euros au total, dont 44% pour les analyses ADN. Les coûts totaux des analyses ADN ont crû ces dernières années : on a procédé à 10 251 paiements en 2010, contre 1639 en 2000. Le prix moyen des analyses ADN a néanmoins diminué, passant de 1951 euros en 2000 à 980 euros en 2010. En revanche, le prix moyen d'une expertise a grimpé de 384 euros en 2000 à 512 euros en 2010.

Quelle est la raison de cette hausse ? Comment s'assure-t-on que les demandes des magistrats n'entraînent pas de dépenses excessives ou inutiles ? Sont-elles libellées de manière suffisamment précise dans l'optique des experts légaux et comment le vérifie-t-on ?

Que pense la ministre de la proposition d'officialiser la profession de conseiller scientifique ? Ceux-ci sont en lien direct avec la justice et peuvent soutenir les magistrats, ce qui permet de réduire quelque peu les coûts totaux.

Mme Annemie Turtelboom, ministre de la Justice. – *Cette augmentation résulte de l'indexation annuelle des tarifs forfaitaires en matière pénale. Après réception de la demande du magistrat, l'expert doit procéder en premier lieu à une analyse descriptive des pièces à conviction. Cette analyse lui permet déjà d'effectuer un premier tri entre les pièces à conviction qu'il est intéressant d'analyser et les autres. Prenons l'exemple d'une canette. Pour identifier la personne qui a bu la canette, il est intéressant de prélever un échantillon près de l'ouverture. Si plusieurs personnes ont touché la canette, il vaut mieux ne pas prélever d'échantillon d'empreintes digitales.*

Quant au contrôle, l'article 3 de la loi-programme (II) du 27 décembre 2006 dispose : « Après accomplissement de la mission, le magistrat requérant vérifie la qualité de la prestation, contrôle sa conformité à la tarification et taxe l'état de frais ». Et l'article 4, §2 : « En cas de contestation, par le ministre de la Justice ou son délégué, d'un état de frais déjà taxé et non payé, celui-ci notifie le refus de la mise en

geen drastische maatregelen worden genomen. De kosten van de FOD Justitie voor 2010 worden immers geraamd op 106 miljoen euro en daarnaast kon 16 miljoen aan facturen van de telefonieoperatoren niet worden betaald.

De kosten worden vandaag slecht beheerd en zijn daardoor weinig transparant. Ook zijn de praktijken bij de gerechtskosten erg ongelijk, zowel wat betreft de verdeling tussen de verschillende posten als de kostendeling tussen de Staat en de veroordeelde. In Charleroi bedragen de kosten voor deskundig onderzoek, zoals DNA-analyse, 61 procent van het totaal, terwijl dat in Bergen niet meer dan 8 procent is. Volgens de commissie is er hiervoor echter geen objectieve verklaring.

De CMRO pleit voor een volledige herziening van de werkprocessen via informaticatoepassingen, een standaard voor werkmethode en een verduidelijking van de rollen. Ook wil ze de functies van de verschillende beroepen binnen Justitie, zoals magistraten, griffiers, referendarissen of parketjuristen, herdefiniëren en vraagt ze psychologische bijstand voor personeelsleden die met agressie of traumatiserende gebeurtenissen worden geconfronteerd.

De deskundigenposten bedroegen in 2010 in totaal 23 375 000 euro. Hiervan ging 44% naar DNA-onderzoek. De totale kosten voor DNA-onderzoek stegen gedurende de jongste jaren: in 2010 werden 10 251 betalingen uitgevoerd, terwijl dat er in 2000 nog maar 1639 waren. Toch daalde de gemiddelde kostprijs voor DNA-onderzoeken van 1951 euro in 2000 naar 980 euro in 2010. De gemiddelde prijs voor een deskundigenonderzoek steeg dan weer van 384 euro in 2000 tot 512 euro in 2010.

Wat is de reden voor die toename? Hoe wordt nagegaan of de vorderingen die door de magistraten worden opgelegd geen buitensporige of nutteloze uitgaven zijn? Zijn ze voldoende nauwkeurig opgesteld vanuit het standpunt van de forensische deskundigen en hoe wordt dit gecontroleerd?

Wat denkt de minister over het voorstel om het beroep van wetenschappelijk raadgever officieel te maken? Die worden rechtstreeks verbonden aan justitie en kunnen de magistraten rechtsreeks ondersteunen zodat de totale kosten enigszins kunnen worden gedrukt.

Mevrouw Annemie Turtelboom, minister van Justitie. – *Deze stijging is het gevolg van de jaarlijkse indexatie van de forfaitaire tarieven in strafzaken. Na ontvangst van de vordering van de magistratuur dient de deskundige in de eerste plaats een beschrijvend onderzoek van de overtuigingsstukken uit te voeren. Op het ogenblik van dat onderzoek kan hij al overgaan tot een eerste selectie van de overtuigingsstukken, te weten een verdeling van deze die interessant zijn om te onderzoeken en andere die dat niet zijn. Ik geef het voorbeeld van het onderzoek van een blikje. Als de persoon uit het blikje heeft gedronken, is het interessant een monster te nemen van de zone op het blikje waar er werd gedronken. De mogelijkheid tot monsterneming van vingerafdrukken wordt best achterwege gelaten wanneer meerdere personen met het blikje in aanraking zijn geweest.*

Wat de controle betreft, bepaalt artikel 3 van de programmawet van 27 december 2006: 'Na uitvoering van de opdracht controleert de vorderende magistratuur de kwaliteit van de verlenende dienst en de gelijkvormigheid ervan met de

paiement au prestataire de service ».

La question de la nomination de conseillers scientifiques, recrutés par le SPF Justice et chargés d'assister les magistrats, ce qui réduirait les coûts, n'est pas à l'ordre du jour. Cette proposition nécessite une analyse plus approfondie.

Mme Inge Faes (N-VA). – *Selon la ministre, les états sont contrôlés. C'est vrai pour les frais proprement dits mais ma question portait plutôt sur le contenu.*

Les experts confirment en effet que les acteurs de terrain ont l'impression que les magistrats ne savent pas bien quelle analyse de quelle trace doit être réalisée. Ils pensent qu'il serait intéressant de désigner un conseiller scientifique, lequel serait un trait d'union entre l'expert et le magistrat et proposerait l'analyse de certaines traces sur une base à la fois technique, scientifique et juridique.

Pour la ministre, cela n'est pas à l'ordre du jour. Je m'en étonne car la magistrature comme les experts en sont demandeurs, dans le souci d'améliorer la qualité des analyses et d'éviter des analyses inutiles.

Je continuerai donc à interroger la ministre à ce sujet.

Demande d'explications de Mme Inge Faes à la ministre de la Justice sur «l'hébergement de l'Institut national de criminalistique et de criminologie» (n° 5-1738)

Mme Inge Faes (N-VA). – *L'Institut national de criminalistique et de criminologie se trouve actuellement à Neder-Over-Heembeek, dans un immeuble qui ne respecte plus les normes actuelles. Depuis 2009, on promet une amélioration, y compris dans les réponses apportées aux questions parlementaires sur le sujet.*

Malgré les bonnes intentions, aucun bureau d'étude n'a encore été désigné. Il faut en effet établir d'abord un cahier des charges technique précisant les critères que doit remplir un autre ou nouveau bâtiment appelé à abriter l'INCC.

Pour le moment, l'INCC répond encore aux normes qualitatives nécessaires, a déclaré le précédent ministre de la Justice, mais si nous faisons la comparaison avec l'institut néerlandais d'expertise légale, il y a de quoi rougir de honte. Certes, l'objectif et l'organisation de l'institut néerlandais sont différents de ceux de notre institut mais un immeuble dont les caves contiennent de l'amiante n'est certainement pas le lieu de travail idéal.

Pour résoudre le problème, la Régie des bâtiments effectue systématiquement de petites réfections au bâtiment existant. Les ouvriers circulent sans la moindre protection à travers les

tarifiering en stelt de onkostenstaat vast.' De tweede alinea van artikel 4 luidt als volgt: 'Bij betwisting door de minister van Justitie of zijn gemachtigde van een vastgestelde, maar nog niet betaalde onkostenstaat geeft hij kennis van de weigering van de betaalbaarstelling aan de dienstverlenende persoon.' Deze kennisgeving gebeurt door de administratie.

De vraag met betrekking tot de benoeming van de wetenschappelijke raadgevers aangeworven door de FOD Justitie, die als taak hebben om hulp te verschaffen aan de magistraten met als doel de kosten te verminderen, is niet aan de orde. Dit voorstel vereist dan ook een diepgaander onderzoek.

Mevrouw Inge Faes (N-VA). – *De minister verklaart dat de staten worden gecontroleerd. Dat klopt voor de kosten op zich, maar mijn vraag richtte zich eigenlijk op het inhoudelijke. Deskundigen bevestigen immers dat de mensen op het terrein de indruk hebben dat de magistraten niet goed weten welk soort onderzoek moet gebeuren op welk spoor. Ze vinden het aanstellen van een wetenschappelijk raadgever dan ook interessant. Die positioneert zich tussen de deskundige en de magistraat en kan overleg plegen met beiden, zodat het onderzoek van bepaalde sporen op een technisch-wetenschappelijk-juridische basis kan worden gesuggereerd.*

De minister vindt dit blijkbaar niet aan de orde. Dat is vreemd omdat zowel de magistratuur als de deskundigen ter zake vragende partij zijn, met het oog op het verbeteren van de kwaliteit van het onderzoek en het voorkomen van onnodig onderzoek.

Ik zal de minister hierover dan ook blijven ondervragen.

Vraag om uitleg van mevrouw Inge Faes aan de minister van Justitie over «de huisvesting van het Nationaal Instituut voor criminalistiek en criminologie» (nr. 5-1738)

Mevrouw Inge Faes (N-VA). – *Het Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie is momenteel in Neder-Over-Heembeek gevestigd, in een gebouw dat niet meer aan de hedendaagse normen voldoet. Sinds 2009 belooft men beterschap en dat wordt ook in elk antwoord op parlementaire vragen over het onderwerp bevestigd.*

Ondanks de goede intenties is er blijkbaar nog steeds geen studie bureau aangesteld. Er moet immers eerst een 'technisch' werkboek worden gemaakt waarin wordt nagegaan aan welke vereisten een ander of nieuw gebouw moet voldoen om er de expertise van het NICC in te kunnen onderbrengen.

Momenteel beantwoordt het NICC nog aan de nodige kwaliteitsnormen, zoals de vorige minister van Justitie al zei, maar deze kwestie is uiteraard geen hoopgevend teken. Als we de vergelijking maken met het Nederlands Forensisch Instituut, krijgen we het schaamrood op de wangen. Uiteraard zijn doelstelling en organisatie van het Nederlandse instituut anders dan in ons land, toch is een gebouw waar asbest in de kelders zit, niet de meest ideale werkplaats.

Om het probleem te verhelpen, voert de Regie der Gebouwen

laboratoires, risquant de contaminer les échantillons d'ADN. Ce petit pas dans la bonne direction n'est pas vraiment ce que l'on est en droit d'attendre d'une institution publique centrale.

Le précédent ministre de la Justice envisageait une relocalisation et allait se renseigner dans la région bruxelloise. Où en est-on ?

Quel est le point de vue de la ministre sur l'évolution future de l'INCC ? L'institut peut-il continuer à fonctionner de la sorte ou doit-il être rénové d'urgence ?

Mme Annemie Turtelboom, ministre de la Justice. – *Le ministre en charge de la Régie des bâtiments a déclaré au Conseil des ministres, le 17 juillet 2009, que l'INCC se situait dans une zone industrielle et que les bâtiments, bien qu'ayant vocation de laboratoire, n'étaient plus adaptés aux normes requises par des activités de laboratoire de qualité, par la sécurité incendie, par l'exploitation, par la réglementation sur l'amiante et par la fonction de l'INCC dans le cadre des enquêtes judiciaires. Il a ajouté que la situation était devenue intenable et a cité plusieurs exemples montrant la nécessité de trouver une nouvelle localisation.*

Depuis 2006, l'INCC dispose d'une étude scientifique de ses besoins. Celle-ci doit être traduite en cahier des charges technique qui sera soumis au marché. Elle fait référence aux compétences nécessaires à l'élaboration d'un tel cahier des charges, compétences dont ne dispose pas la Régie des bâtiments actuellement. Il faut au minimum un an pour acquérir ces compétences, ce qui fait planer l'incertitude sur le moment où un nouveau site pourra normalement être proposé à l'INCC. C'est pourquoi le Conseil des ministres a, en son temps, approuvé une proposition de désignation d'un bureau d'étude pour l'élaboration d'une description des besoins au moyen d'un appel d'offre restreint avec publication et le vice-premier ministre alors responsable de la Régie des bâtiments a été chargé d'élaborer, sur la base de la description rédigée par le bureau d'étude, un marché de promotion en vue de la location d'un immeuble existant ou à construire pour l'INCC via une procédure négociée avec publicité préalable. Le vice-premier ministre devait également soumettre à l'approbation du Conseil des ministres le résultat du marché de promotion avant de procéder à l'attribution.

Deux ans et demi plus tard, la Régie des bâtiments n'est pas encore parvenue à désigner un bureau d'étude. Il faut réagir rapidement et énergiquement et, en concertation avec la Régie, j'étudierai donc dans quelle mesure et de quelle manière une nouvelle localisation pourra être trouvée grâce à une procédure plus rapide que celle suivie actuellement.

La Régie des bâtiments ne procède effectivement à des rénovations qu'au compte-gouttes. Cela freine gravement les travaux de l'INCC, d'autant plus que la firme désignée ne respecte pas les accords.

Je me concerte avec le secrétaire d'État qui a la Régie des bâtiments dans ses attributions. La situation est préoccupante

stelselmatig kleine verbeteringen uit aan het bestaande gebouw. De werkmensen circuleren daarbij zonder enige bescherming door de laboratoria met alle gevolgen van dien, zoals contaminatie van de DNA-monsters, maar toch is het een kleine stap in de goede richting, hoewel niet echt wat men mag verwachten in een centrale overheidsinstelling.

Om die reden kreeg ik graag een antwoord op volgende vragen.

De vorige minister van Justitie sprak van een enquête in het Brusselse om een relocatie te overwegen. Hoever staat het daarmee?

Wat is de visie van de minister op de verdere uitbouw van het NICC? Kan de instelling op deze wijze verder blijven functioneren of moet ze dringend worden vernieuwd?

Mevrouw Annemie Turtelboom, minister van Justitie. – *De minister die in de vorige regeerperiode de Regie der Gebouwen onder zijn bevoegdheid had, rapporteerde als volgt aan de Ministerraad van 17 juli 2009: 'De huidige vestiging van het NICC is gelegen in een industrieel gebied. Alhoewel deze gebouwen, die werden overgenomen van Labofina, oorspronkelijk bedoeld waren als laboratoriumgebouwen en ze heden ook aldus worden gebruikt door het NICC, zijn ze niet meer aangepast aan de hedendaagse normen, noch wat betreft goede laboratoriumpraktijken, noch wat betreft de beveiliging van de site, noch wat betreft de brandveiligheid, noch wat betreft de exploitatie, noch wat betreft de asbestreglementering, noch wat betreft de functie van het instituut in het kader van de gerechtelijke onderzoeken. Deze toestand is onhoudbaar geworden en dat een andere huisvesting zich doet gelden, is geïllustreerd door een aantal voorbeelden: asbestproblematiek met sluiting van lokalen als gevolg, de elektriciteitsinstallatie moet volledig worden vervangen, interventies preventiedienst, vakbonden stellen zich vragen bij de onveilige werksituaties, inbraken, ontoereikende brandveiligheid. De gebouwen beslaan heden 11 618 m², doch het NICC heeft een door de Inspectie van Financiën geaccrediteerd bij de FOD Justitie goedgekeurd behoefteprogramma voor iets minder, 10 000 en zoveel m².'*

Het NICC beschikt sinds 2006 over een wetenschappelijke behoeftestudie. Deze behoeftestudie moet worden vertaald naar een technisch bestek waarmee de markt kan worden geconsulteerd. Dezelfde nota maakt gewag van de competentie om een dergelijk technisch behoefteprogramma op te maken, maar die is op het ogenblik bij de Regie der Gebouwen niet aanwezig. Een dergelijke competentie verwerven kost tijd, naar schatting minstens 1 jaar, en brengt het moment waarop men normaal een nieuwe huisvesting aan het NICC zou moeten kunnen voorstellen helemaal in het gedrang. Daarom heeft de Ministerraad destijds het voorstel goedgekeurd tot aanwijzing van een studie bureau voor de opstelling van een behoefteprogramma via een beperkte offerteaanvraag met bekendmaking en kreeg de toenmalige vicepremier bevoegd voor de Regie der Gebouwen de opdracht om op basis van het door het studie bureau uitgewerkte behoefteprogramma een promotieopdracht uit te schrijven voor de huur van een bestaand of nog op te richten gebouw voor het NICC via een onderhandelingsprocedure na bekendmaking. De vicepremier moest eveneens het resultaat van de promotieopdracht ter goedkeuring aan de Ministerraad

puisque 'un cambriolage a encore eu lieu la semaine dernière.

Mme Inge Faes (N-VA). – *J'espère que la ministre entamera rapidement la concertation avec le secrétaire d'État. Sa réponse montre clairement que le problème est sérieux. Trouver une nouvelle localisation est une bonne solution. Reste à savoir quand la procédure accélérée verra le jour.*

Mme Annemie Turtelboom, *ministre de la Justice.* – *Cela dépend du calendrier de la Régie des bâtiments. La Justice ne maîtrise pas la gestion de ses bâtiments.*

Mme Inge Faes (N-VA). – *Votre prédécesseur voulait aussi une procédure plus rapide mais n'y est pas parvenu. J'espère donc que vous vous êtes fixé un objectif concret.*

Mme Annemie Turtelboom, *ministre de la Justice.* – *Tous nos projets de construction et a fortiori ceux qui concernent l'INCC font l'objet d'une concertation systématique avec la Régie des bâtiments.*

Demande d'explications de Mme Lieve Maes à la ministre de la Justice sur «le suivi du dossier de la Sabena» (n° 5-1613)

Mme Lieve Maes (N-VA). *En septembre, le dossier juridique relatif à la Sabena est revenu à l'avant-plan dans les médias parce que la Chambre du Conseil de Bruxelles voulait renvoyer neuf personnes et entreprises devant le tribunal correctionnel.*

En cherchant des informations de fond sur ce dossier, je suis tombée sur un autre aspect du dossier Sabena. Il y a environ deux ans, le journal De Standaard rapportait que le juge d'instruction bruxellois Patrick Van Aelst avait dû recommencer une enquête relative à des faux en écritures dans le dossier Sabena. Le curateur Christian Van Buggenhout estimait alors que, se fondant sur une fausse lettre du Fonds de fermeture des entreprises, l'État belge réclamait à tort 10 millions au passif de la Sabena.

Je n'ai plus trouvé directement des informations supplémentaires sur cette affaire. C'est pourquoi j'aimerais que la ministre nous communique l'état d'avancement du dossier.

voorleggen alvorens tot toewijzing over te gaan.

De Regie der Gebouwen is er na 2,5 jaar echter nog altijd niet in geslaagd een studie bureau aan te stellen. We moeten deze toestand inderdaad snel en daadkrachtig aanpakken en ik zal, in overleg met de Regie der Gebouwen, dan ook nagaan in welke mate en op welke manier een nieuwe huisvesting kan worden gevonden via een snellere procedure dan degene die momenteel wordt gevolgd.

Het is inderdaad zo dat de Regie der Gebouwen maar met mondjesmaat renovaties van lokalen uitvoert. Dat zorgt voor een ernstige belemmering van de werkzaamheden van het NICC, die nog wordt versterkt doordat de aangestelde firma de afspraken niet nakomt.

Ik pleeg overleg met de staatssecretaris die bevoegd is voor de Regie der Gebouwen. De toestand is inderdaad ernstig, want vorige week was er nog een inbraak.

Mevrouw Inge Faes (N-VA). – Ik hoop dat de minister snel werk maakt van haar overleg met de staatssecretaris. Haar antwoord maakt duidelijk dat het probleem ernstig is. Een nieuwe huisvesting is een goede oplossing. Het is echter de vraag wanneer de snellere procedure er komt.

Mevrouw Annemie Turtelboom, *minister van Justitie.* – Dat hangt af van de planning van de Regie der Gebouwen. Justitie heeft het beheer van haar gebouwen niet in eigen handen.

Mevrouw Inge Faes (N-VA). – De voorganger van mevrouw Turtelboom wilde eveneens een snellere procedure, maar slaagde niet in zijn opzet. Ik hoop dus dat de nieuwe minister een concreet doel voor ogen heeft.

Mevrouw Annemie Turtelboom, *minister van Justitie.* – We hebben nu systematisch overleg met de Regie der Gebouwen over al onze bouwplannen, en zeker over het NICC.

Vraag om uitleg van mevrouw Lieve Maes aan de minister van Justitie over «de follow-up van het Sabenadossier» (nr. 5-1613)

Mevrouw Lieve Maes (N-VA). – In september kwam het juridische dossier van Sabena weer volop in de media door het feit dat de Brusselse raadkamer negen personen en ondernemingen voor de correctionele rechtbank wilde brengen.

Bij het opzoeken van achtergrondinformatie stootte ik op een ander aspect van het Sabenadossier. Ongeveer twee jaar geleden verscheen in de krant *De Standaard* dat onderzoeksrechter Patrick Van Aelst van het Brussels gerecht een onderzoek naar mogelijke valsheid in geschrifte in het Sabenadossier moest overdoen. Curator Christian Van Buggenhout meende toen dat de Belgische Staat onterecht 10 miljoen euro opeiste uit het passief van Sabena en daarbij steunde op een valse brief van het Fonds Sluiting Ondernemingen.

Ik heb over deze zaak niet onmiddellijk meer informatie teruggevonden. Daarom had ik graag van de minister vernomen wat de huidige stand van zaken is.

Mme Annemie Turtelboom, ministre de la Justice. – *Je me suis renseignée auprès du Collège des procureurs généraux mais il n'est pas possible d'obtenir des informations supplémentaires sur cette question spécifique.*

Quant aux responsables de la faillite dans le dossier Sabena, je puis vous communiquer ce qui suit : en Chambre du Conseil, le procureur du Roi a demandé un renvoi au tribunal correctionnel pour certains accusés. Il a demandé le non-lieu pour d'autres. Le 10 novembre 2011, la Chambre du Conseil a rendu une ordonnance qui renvoie différents accusés devant une chambre de trois juges du tribunal de première instance de Bruxelles. La Chambre du Conseil a aussi constaté que l'instruction criminelle était éteinte pour certains accusés parce qu'ils étaient décédés ou qu'il y avait prescription. Certaines parties civiles et certains accusés sont allés en appel de cette ordonnance. Le dossier sera soumis à la Chambre des mises en accusation de Bruxelles. Cette dernière se prononcera, après examen, sur les moyens invoqués.

Mme Lieve Maes (N-VA). – *En fait, je demandais si l'instruction sur les faux en écritures devait être recommencée. Je n'ai pas obtenu de réponse sur ce point.*

M. le président. – *La ministre s'en informera.*

Demande d'explications de M. Karl Vanlouwe à la ministre de la Justice sur «le renvoi de prisonniers de nationalité marocaine détenus dans les prisons belges» (n° 5-1552)

M. Karl Vanlouwe (N-VA). – *La Convention entre le Royaume de Belgique et le Royaume du Maroc sur l'assistance aux personnes détenues et le transfèrement des personnes condamnées du 7 juillet 1997 avait été adoptée par le parlement fédéral dès 1999. Le Maroc l'a ratifiée en 2010. Cette convention avait pour objectif de transférer vers les prisons marocaines les détenus de nationalité marocaine qui purgent leur peine dans les prisons belges. Inversement, les Belges se trouvant dans des prisons marocaines pourraient purger leur peine dans des prisons belges. La condition principale était que les personnes concernées choisissent librement de purger leur peine dans leur propre pays.*

Cette condition a fait que la convention est restée lettre morte. Après de longs pourparlers diplomatiques et politiques entre les deux pays, la convention a été complétée par un article 5bis conformément à un protocole additionnel. Le protocole additionnel a été signé le 19 mars 2007 dans la capitale marocaine, Rabat. En dépit de cette modification, il subsiste une série de situations où l'on n'est pas obligé de purger sa peine dans son pays d'origine. Certes l'exigence de libre choix a bien été supprimée, mais d'autres conditions ont été maintenues. C'est ainsi que l'on fait une exception pour les Marocains nés en Belgique – l'inverse est toujours vrai pour les Belges –, pour ceux qui ont la double nationalité, ceux dont le conjoint est un ressortissant belge, ceux qui habitent depuis cinq ans dans notre pays, ceux qui sont gravement malades ou encore ceux qui sont impliqués dans une autre instruction judiciaire. Cela représente quand même

Mevrouw Annemie Turtelboom, minister van Justitie. – *Ik heb navraag gedaan via het College van procureurs-generaal, maar het blijkt niet mogelijk te zijn om verdere informatie te geven over de specifieke vraag.*

Voor de verantwoordelijken van het faillissement in het Sabenadossier kan het volgende worden gemeld. De procureur des Konings heeft bij de raadkamer van Brussel voor een aantal beklaagden een verwijzing naar de correctionele rechtbank gevorderd. Voor anderen heeft hij een buitenvervolgstelling gevraagd. De raadkamer heeft op 10 november 2011 een beschikking uitgesproken waarin verschillende beklaagden zijn verwezen naar een kamer met drie rechters van de rechtbank van eerste aanleg van Brussel. De raadkamer heeft ook vastgesteld dat voor sommige beklaagden de strafvordering is uitgedoofd door ofwel een overlijden ofwel een verjaring. Er is door de burgerlijke partijen en sommige beklaagden tegen deze beschikkingen beroep aangetekend. Het dossier zal worden voorgelegd aan de kamer van inbeschuldigingstelling van Brussel. Die na zal onderzoek uitspraak doen over de aangehaalde middelen.

Mevrouw Lieve Maes (N-VA). – *Eigenlijk ging mijn vraag over het feit of het onderzoek rond valsheid in geschrifte moest worden overgedaan. Hierover kreeg ik geen uitleg.*

De voorzitter. – *De minister zal zich hierover informeren.*

Vraag om uitleg van de heer Karl Vanlouwe aan de minister van Justitie over «het terugsturen van gevangenen met Marokkaanse nationaliteit die in Belgische gevangnissen vastzitten» (nr. 5-1552)

De heer Karl Vanlouwe (N-VA). – *Het verdrag tussen België en het Koninkrijk Marokko inzake bijstand aan gedetineerde personen en overbrenging van gevonnniste personen dateert van 7 juli 1997 en werd al in 1999 in het federaal parlement goedgekeurd. Marokko heeft het verdrag in 2010 geratificeerd. Dit verdrag had de bedoeling om gevangenen met de Marokkaanse nationaliteit die in Belgische gevangnissen zitten, te laten overbrengen naar gevangnissen in Marokko. Omgekeerd zouden ook Belgen in Marokkaanse gevangnissen hun straf kunnen uitzitten in Belgische gevangnissen. De belangrijkste voorwaarde was wel dat de betrokkenen vrijwillig de keuze moeten maken om in hun thuisland hun gevangenisstraf uit te zitten.*

Door deze voorwaarde bleef dit verdrag dode letter. Na lange diplomatieke en politieke besprekingen tussen de twee landen werd het verdrag aangevuld met een artikel 5bis ingevolge een Aanvullend Protocol. Het Aanvullend Protocol werd op 19 maart 2007 ondertekend in de Marokkaanse hoofdstad Rabat. Met deze wijziging blijven er nog altijd een reeks situaties bestaan waarin men zijn gevangenisstraf toch niet in het land van herkomst hoeft uit te zitten. Het vereiste van vrijwilligheid is wel weggefallen, maar andere vereisten bleven gehandhaafd. Zo krijgen Marokkanen een uitzondering als ze in België geboren zijn – het omgekeerde geldt altijd voor Belgen –, over de dubbele nationaliteit beschikken, met een Belgische onderdaan getrouwd zijn, vijf jaar in ons land gewoond hebben, ernstig ziek zijn of wanneer ze betrokken zijn in een ander gerechtelijk onderzoek. Dat is alles samen

une longue liste d'exceptions.

Le 26 mai dernier, j'ai interpellé le prédécesseur de la ministre à ce sujet en séance plénière du Sénat. Il avait précisé qu'en 2010, on dénombrait en moyenne 1 132 Marocains dans les prisons belges. Une première sélection a été opérée le 21 avril 2010 sur la base de la banque de données SIDIS de l'administration pénitentiaire. Il est ainsi apparu que 507 détenus marocains pouvaient entrer en ligne de compte.

Ces 507 noms ont été transmis pour une analyse plus approfondie à l'Office des étrangers, dans l'optique du droit de séjour. Cette analyse a finalement livré les noms de 190 condamnés marocains ayant fait l'objet d'un ordre de quitter le territoire ou d'un arrêté ministériel de renvoi.

Ce sont les propos du ministre De Clerck, qui ajoutait que les dossiers de ces 190 détenus faisaient alors l'objet d'une analyse par la direction générale EPI dans l'optique des autres contre-indications contenues dans le protocole avec le Maroc.

Le 9 novembre, je l'ai à nouveau interpellé en commission de la Justice du Sénat. Il répondit alors qu'une partie des dossiers en cours de traitement a déjà été transférée aux autorités marocaines à Rabat. Les autres suivront. Nous attendons à présent la décision du Maroc pour chaque dossier individuel. Ces autorités ont en effet besoin d'un certain temps pour préparer les décisions et s'organiser en vue du transfèrement des condamnés. Telle a été la réponse du ministre De Clerck.

Il n'est évidemment pas acceptable que l'analyse des autorités belges, cumulée à celle des autorités marocaines, ait pour effet de faire traîner le dossier pendant des mois. La durée de cette analyse ferait en sorte que la clôture du dossier et le transfèrement effectif des détenus soient systématiquement reportés et que de facto les engagements pris soient inapplicables. Car entre-temps, certains détenus auraient déjà purgé la totalité de leur peine.

Combien de détenus marocains entrent-ils à présent effectivement en considération pour être transférés au Maroc et quand le premier transfert aura-t-il lieu ou a-t-il eu lieu ?

Mme Annemie Turtelboom, ministre de la Justice. – *Actuellement, 190 dossiers sélectionnés sont en cours de traitement. Les premiers dossiers ont déjà été transmis au Maroc. Le Maroc s'est engagé, sur la base du protocole additionnel, à répondre dans un délai raisonnable et à prendre les arrangements pratiques nécessaires avec la Belgique en vue du transfèrement des détenus concernés aux frais de la Belgique, pour autant que les détenus répondent aux conditions prévues dans le protocole. Pour l'instant, aucun transfèrement n'a encore eu lieu. Mon prédécesseur a récemment écrit à son homologue marocain pour lui rappeler une fois de plus l'importance que nous accordons à un suivi rapide de ces dossiers. Il lui a indiqué être prêt si nécessaire à se rendre au Maroc pour les pourparlers.*

Il faut tenir compte du fait que le Maroc a un nouveau ministre de la justice depuis le 3 janvier et que l'administration marocaine doit sans doute d'abord

toch een hele lijst uitzonderingen.

Op 26 mei laatstleden heb ik de voorganger van de minister hierover ondervraagd in de plenaire vergadering van de Senaat. Hij deelde me mee dat 'in 2010 er gemiddeld 1 132 Marokkanen in de Belgische gevangenis aanwezig waren. Eind april 2011 werd een eerste selectie gemaakt op basis van de databank SIDIS van het gevangeniswezen. Daaruit bleek dat 507 Marokkaanse gedetineerden in aanmerking konden komen.'

'Deze 507 gedetineerden werden vanuit het oogpunt van hun verblijfsrecht voor verdere analyse overgezonden aan de dienst Vreemdelingenzaken (DVZ). De analyse door DVZ leverde uiteindelijk nog 190 namen op van veroordeelden die voorwerp zijn van een bevel om het grondgebied te verlaten of van een ministerieel besluit tot terugwijzing', aldus minister De Clerck.

Hij verklaarde toen ook: 'De dossiers van deze 190 gedetineerden worden nu verder onderzocht door het directoraat-generaal EPI vanuit het oogpunt van de andere tegenindicaties die in het protocol met Marokko vervat zijn.'

Op 9 november heb ik de voorganger van de minister nogmaals ondervraagd in de Senaatscommissie voor de Justitie. Toen antwoordde hij: 'Bij de verwerking van de dossiers werden er al een deel overgemaakt aan de Marokkaanse overheid in Rabat. De andere dossiers zullen volgen. Wij wachten nu op de beslissing van Marokko voor ieder individueel dossier. Uiteraard heeft de Marokkaanse autoriteit ook enige tijd nodig om de beslissingen voor te bereiden en zich te organiseren met het oog op de overname van de veroordeelden.'

Uiteraard kan het niet zijn dat de analyse door de Belgische autoriteiten, gevolgd door een analyse van de Marokkaanse autoriteiten, maanden aansleept. Door de lange duur van dergelijke analyse zou de effectieve afhandeling en overdracht van gevangenen telkenmale worden uitgesteld en zou de uitvoering van de afspraken de facto onuitvoerbaar worden. Want intussen zouden sommige gevangenen hun straf al hebben uitgezeten.

Hoeveel Marokkaanse gevangenen komen thans effectief in aanmerking om naar Marokko gestuurd te worden en wanneer vindt/vond de eerste uitwijzing plaats?

Mevrouw Annemie Turtelboom, minister van Justitie. – Er zijn momenteel 190 dossiers geselecteerd en in behandeling. De eerste dossiers zijn al overgemaakt aan Marokko. Marokko heeft er zich op basis van het protocol toe verbonden te antwoorden binnen een redelijke termijn en samen met België de praktische regelingen te treffen voor de overbrenging van de betrokken gedetineerden, op kosten van de Belgische Staat, voor zover de gedetineerden voldoen aan de voorwaarden van het protocol. Momenteel heeft er nog geen overbrenging plaatsgevonden. Mijn voorganger heeft kort geleden een brief geschreven aan zijn collega in Marokko, om hem nog eens te herinneren aan het belang dat we aan een snelle follow-up van deze dossiers hechten. Hij heeft hem ook gemeld dat hij bereid was om indien nodig naar Marokko af te reizen voor de bespreking.

Er dient rekening te worden gehouden met het feit dat Marokko sedert 3 januari over een nieuwe minister van

représenter le dossier au ministre avant de faire connaître son point de vue officiel. Il est cependant certain que cette question est une priorité pour chaque ministre.

M. Karl Vanlouwe (N-VA). – *Je ne suis pas vraiment satisfait de la réponse puisqu'elle est pratiquement identique à celle du mois de novembre.*

Quand on me répond que le transfèrement effectif des détenus se fera dans un délai raisonnable, cela signifie qu'on ne fait que reporter le dossier. Combien des 190 détenus de la liste établie en mai sont-ils d'ailleurs entre-temps déjà libres ? Je me demande si ces chiffres sont encore vraiment d'actualité.

La ministre dit que c'est une priorité de chaque ministre de la Justice. J'ai déjà posé plusieurs questions mais je ne remarque pas qu'il s'agisse d'une priorité. J'espère que c'est vraiment le cas car il s'agit là d'une des solutions à la surpopulation carcérale. Je continuerai à poser des questions régulièrement sur ce dossier. J'espère qu'il y aura vraiment des progrès. Dans la négative, je ne puis qu'en conclure qu'une convention déjà vieille de treize ans est restée lettre morte. Et cela n'était sans doute pas l'objectif des ministres de la Justice successifs.

Demande d'explications de M. Karl Vanlouwe à la ministre de la Justice sur «le renvoi de prisonniers de nationalité étrangère détenus dans les prisons belges» (n° 5-1553)

M. Karl Vanlouwe (N-VA). – *Le rapport d'activités 2010 de la Direction des établissements pénitentiaires révèle qu'il y a, dans les prisons belges, de nombreux prisonniers de nationalité étrangère : 10,7% proviennent du Maroc, 5,4%, d'Algérie, 2,2%, de Roumanie, 1,9%, des Pays-Bas, 1% de RDC et 2,4% des pays de l'ex-Yougoslavie.*

Nous venons juste de parler de la convention avec le Maroc. Je suppose qu'entre-temps, on a également entamé des discussions politiques et diplomatiques avec d'autres pays sur le transfert de personnes condamnées vers leur pays d'origine, compte tenu du grand nombre de prisonniers détenus dans des établissements pénitentiaires qui sont de nationalité étrangère.

Avec quels pays des discussions sont-elles en cours sur la préparation de telles conventions ? Où en est l'élaboration de ces conventions ? Quels sont les éventuels problèmes dans le cadre de ces discussions ? Quand pouvons-nous espérer ces nouvelles conventions ?

À quels pays a-t-on adressé une demande formelle de discussion dont on attend encore la réponse ?

Avec quels pays les négociations sont-elles suspendues et pourquoi ?

J'ai appris dans le rapport d'activité 2010 que 1,9% des détenus avaient la nationalité néerlandaise mais qu'en même temps, nous louions des cellules aux Pays-Bas. Il doit pourtant être possible de trouver une solution plus efficace

Justitie beschikt en dat de Marokkaanse administratie mogelijkerwijze eerst dossiers opnieuw dient voor te leggen aan de minister alvorens ze een officieel standpunt bekend maakt. Het staat echter vast dat deze kwestie voor elke minister van Justitie een topprioriteit is.

De heer Karl Vanlouwe (N-VA). – Ik ben niet echt tevreden met het antwoord, aangezien het nagenoeg hetzelfde is als het antwoord dat ik in november heb gekregen.

Het antwoord dat er binnen een redelijke termijn een daadwerkelijke overdracht van gevangenen zal zijn, betekent dat het dossier altijd voor zich uit wordt geschoven. Hoeveel van die lijst van 190 gedetineerden die in mei werd bekendgemaakt, zijn trouwens intussen al vrij? Ik vraag me af of die cijfers nog wel up-to-date zijn.

De minister zegt dat dit een prioriteit is voor elke minister van Justitie. Ik heb er al meerdere vragen over gesteld maar ik merk niet echt dat dit een prioriteit is. Ik hoop dat het wel zo is, want het is één van de oplossingen om de overbevolking in de gevangenissen daadwerkelijk aan te pakken. Ik zal geregeld vragen blijven stellen over dit onderwerp. Ik hoop dat er effectief vooruitgang zal zijn. Indien niet, kan ik alleen besluiten dat een verdrag dat intussen dertien jaar oud is, dode letter is gebleven en dat is wellicht niet de bedoeling geweest van de opeenvolgende ministers van Justitie.

Vraag om uitleg van de heer Karl Vanlouwe aan de minister van Justitie over «het terugsturen van gevangenen met vreemde nationaliteit die in Belgische gevangenissen vastzitten» (nr. 5-1553)

De heer Karl Vanlouwe (N-VA). – Uit het activiteitenverslag 2010 van het directoraat penitentiaire instellingen blijkt dat in de Belgische gevangenissen heel wat gedetineerden met een vreemde nationaliteit verblijven. Ik geef enkele cijfers. Marokko: 10,7%; Algerije: 5,4%; Roemenië: 2,2%; Nederland: 1,9%; DR Congo: 1%; burgers van de landen van ex-Joegoslavië: 2,4%.

Over het verdrag met Marokko hebben we daarnet gesproken. Ik veronderstel dat er intussen ook met diverse andere landen diplomatieke en politieke besprekingen inzake de overbrenging van gevonniste personen naar hun land van afkomst aan de gang zijn, gelet op het groot aantal gedetineerden binnen een Belgische penitentiaire instelling die een vreemde nationaliteit hebben.

Met welke andere landen zijn er thans besprekingen over de voorbereiding van dergelijke verdragen lopende? Wat is de stand van zaken van deze verdragen in voorbereiding? Wat zijn de eventuele knelpunten bij die besprekingen? Wanneer kunnen er dergelijke nieuwe verdragen worden verwacht?

Met welke landen is er een formele vraag tot bespreking van dergelijke vragen, maar wacht men nog op antwoord?

Met welke landen liggen de onderhandelingen stil en waarom?

Het is me opgevallen dat in onze gevangenissen volgens het activiteitenverslag 2010 1,9% van de gevangenen de Nederlandse nationaliteit hebben, maar dat we tegelijkertijd

via des accords entre différents pays.

Mme Annemie Turtelboom, ministre de la Justice. – *Actuellement, la procédure de ratification est en cours pour cinq pays, à savoir l'Albanie, la République démocratique du Congo, le Kosovo, la République dominicaine et le Brésil. On a envoyé aux Émirats arabes unis, au Pakistan, à l'Algérie et aux Philippines un projet de convention sur le transfèrement sans consentement. Les Philippines ont entre-temps adopté la convention du Conseil de l'Europe en matière de transfèrement et le protocole additionnel, de sorte qu'une convention bilatérale n'est pas directement nécessaire.*

Nous attendons la réaction des trois autres pays.

Cuba a fait une contre-proposition qui est actuellement à l'étude.

Le gouvernement d'affaires courantes n'a pas pris de nouvelles initiatives mais dans le cadre du groupe de concertation concernant la coopération internationale en matière pénale a décidé d'établir une nouvelle liste de pays. L'accord de gouvernement précise qu'en application de la décision-cadre européenne, une task force est créée.

M. Karl Vanlouwe (N-VA). – *La réponse de la ministre me réjouit. J'espère que les autres conventions seront traitées plus rapidement que la convention avec le Maroc.*

Je souhaite vous me communiquiez le texte de votre réponse car je n'ai pas pu prendre note de tous les pays.

Demande d'explications de M. Karl Vanlouwe à la ministre de la Justice sur «les travaux de réfection dans les prisons bruxelloises (Forest, Saint-Gilles et Berkendael)» (n° 5-1556)

M. Karl Vanlouwe (N-VA). – *En 2007, la prison de Forest a fait une demande de réfection à la Régie des bâtiments pour une série de défauts. La liste était divisée en trois catégories, à savoir urgent, très urgent et aigu. Selon la direction, la Régie des bâtiments n'a réparé que les défauts aigus. Ainsi, quelques lucarnes ont été enlevées parce que des briques tombaient, en raison du même danger le couloir entre la réception et la prison a été entièrement recouvert et les voûtes de la « chapelle », en fait l'étage mansardé, ont été soudées entre elles avec des plaques métalliques parce qu'elles présentaient des fissures dangereuses.*

Je conseille à la ministre de ne pas oublier les prisons bruxelloises lors de ses nombreuses visites, de manière à ce qu'elle puisse constater de visu la différence entre la prison rénovée de Saint-Gilles et la prison non rénovée de Forest. Le masterplan pour les prisons de son prédécesseur prévoit le remplacement des trois anciennes prisons par une nouvelle prison à Haren. Il est vrai qu'une décision de principe est prise à ce sujet, mais maintenant que des travaux de réfection sont en cours et qu'il s'avère que, non pas à Forest, mais dans la prison rénovée de Saint-Gilles il reste encore

cellen huren in Nederland. Het moet toch mogelijk zijn om een efficiëntere oplossing te vinden via afspraken tussen verschillende landen.

Mevrouw Annemie Turtelboom, minister van Justitie. – Momenteel loopt de ratificatieprocedure voor vijf landen, namelijk: Albanië, de Democratische Republiek Congo, Kosovo, de Dominicaanse Republiek en Brazilië.

Aan de Verenigde Arabische Emiraten, Pakistan, Algerije en de Filipijnen werd een ontwerp van overbrengingsverdrag zonder akkoord toegezonden. De Filipijnen hebben inmiddels het verdrag van de Raad van Europa inzake overbrenging en het aanvullend protocol aangenomen, zodat een bilateraal verdrag niet direct noodzakelijk is.

We wachten momenteel op een reactie van de andere drie landen.

Cuba heeft een tegenvoorstel gedaan, dat nu wordt bestudeerd.

De regering van lopende zaken heeft geen nieuwe initiatieven genomen, maar in het kader van de Overleggroep internationale samenwerking in strafzaken werd beslist een nieuwe lijst van landen op te stellen. Het regeerakkoord bepaalt dat met toepassing van het Europese kaderbesluit een taskforce wordt opgericht.

De heer Karl Vanlouwe (N-VA). – Het antwoord van de minister stemt me toch iets positiever. Hopelijk worden de andere verdragen iets sneller diplomatiek afgehandeld dan het verdrag met Marokko.

Ik neem aan dat ik de tekst van uw antwoord kan ontvangen, want ik heb niet alle landen kunnen noteren.

Vraag om uitleg van de heer Karl Vanlouwe aan de minister van Justitie over «de herstellingswerken aan de Brusselse gevangenis (Vorst, Sint-Gillis en Berkendaal)» (nr. 5-1556)

De heer Karl Vanlouwe (N-VA). – In 2007 heeft de gevangenis van Vorst een herstellingsaanvraag gedaan bij de Regie der Gebouwen voor een waslijst aan tekortkomingen. De lijst was ingedeeld in drie categorieën, namelijk dringend, zeer dringend en acuut. Volgens de directie heeft de Regie der Gebouwen enkel de acute tekortkomingen hersteld. Zo werden enkele dakkapellen ontmanteld omdat bakstenen naar beneden vielen, werd vanwege hetzelfde gevaar de gang tussen het onthaal en de gevangenis volledig overdekt en werden de gewelven van de zogenaamde kapel, eigenlijk de zolderverdieping, met metalen platen aan elkaar bevestigd omdat ze gevaarlijke barsten vertoonden.

Ik raad de minister aan om onder haar talrijke bezoeken de Brusselse gevangenis niet te vergeten, zodat ze het verschil tussen de gerenoveerde gevangenis van Sint-Gillis en de niet-gerenoveerde van Vorst met eigen ogen kan vaststellen. Het masterplan voor de gevangenis van haar voorganger voorziet in de vervanging van de drie oude gevangenis door één nieuwe gevangenis in Haren. Daarover is weliswaar een principiële beslissing genomen, maar nu de herstellingswerken aan de gang zijn en blijkt dat er niet

beaucoup de place, nous devons bien réfléchir à cette décision.

Dans la prison de Forest, il y a encore des couloirs et des pièces dans lesquels on ne peut pas pénétrer parce qu'un danger d'effondrement menace.

Ce sont tout sauf des conditions idéales pour le personnel et les détenus des prisons. L'absentéisme élevé et les nombreux congés de maladie parmi le personnel sont des conséquences possibles de cet environnement de travail dangereux.

Pourriez-vous me donner un aperçu des travaux de transformation et de réfection demandés ces cinq dernières années à la Régie des bâtiments pour les prisons de Forest, de Saint-Gilles et de Berkendael ?

Pourrais-je obtenir un aperçu des travaux de transformation et de réfection réalisés ces cinq dernières années par la Régie des bâtiments dans les prisons de Forest, de Saint-Gilles et de Berkendael ?

Mme Annemie Turtelboom, ministre de la Justice. – *Je vous communiquerai les tableaux reprenant les travaux de réfection demandés et leur statut. Une procédure relative au suivi de ces demandes a été élaborée, voici quelques années, par le service Établissements pénitentiaires. Cette procédure est gérée par le service Appui, Bâtiments et Sécurité. Pour le suivi des fiches de demande, je vous renvoie vers mon collègue, le secrétaire d'État Verherstraeten.*

M. le président. – Parfait, je les garde à la disposition de la commission.

M. Karl Vanlouwe (N-VA). – *J'en recevrai quand même une copie ?*

Mme Annemie Turtelboom, ministre de la Justice. – *J'en ai une ici ; je la remettrai au secrétariat.*

Demande d'explications de M. Karl Vanlouwe à la ministre de la Justice sur «la hausse de la part des analyses ADN dans les frais de justice» (n° 5-1557)

M. Karl Vanlouwe (N-VA). – *Mme Faes a fait référence à un rapport de 2010. Je me réfère pour ma part à un rapport de 2009. Ma question écrite est en effet vieille de plus d'un an déjà et j'ai dû la transformer en demande d'explications.*

Il ressort d'une étude de la Commission de modernisation de l'ordre judiciaire (CMOJ) que les frais de justice ont à nouveau augmenté en 2009 et que 94,3 millions d'euros ont été payés. En 2010, ils s'élevaient à pas moins de 106 millions. Une partie des factures de 2009 n'ont même pas été payées. Ces frais concernent des frais d'huissiers, de téléphone, de traduction, d'interprètes et d'experts mais aussi le coût des analyses ADN. Celles-ci sont chères, tout comme la maintenance des bases de données ADN. C'est la raison pour laquelle ces analyses ne sont pas effectuées par le SPF Justice mais confiées à des laboratoires universitaires.

Il ressort de l'étude que le coût des analyses ADN, qui

in Vorst, maar in de gerenoveerde gevangenis van Sint-Gillis nog zeer veel ruimte is, moeten we over die beslissing toch eens zeer goed nadenken.

In de gevangenis van Vorst zijn er nog altijd gangen en kamers die niet mogen worden betreden omdat er instortingsgevaar dreigt.

Het zijn allesbehalve ideale omstandigheden voor het personeel en de gedetineerden van de gevangnissen. Het hoge absentisme en ziekteverzuim bij het personeel zijn mogelijke gevolgen van die gevaarlijke werkomgeving.

Kunt u mij een overzicht geven van de aan de Regie der Gebouwen aangevraagde verbouwingen en herstellingswerken voor de gevangnissen van Vorst, Sint-Gillis en Berkendael voor de jongste vijf jaar?

Kan ik een overzicht krijgen van de door de Regie der Gebouwen uitgevoerde verbouwingen en herstellingswerken voor de gevangnissen van Vorst, Sint-Gillis en Berkendael de jongste vijf jaar?

Mevrouw Annemie Turtelboom, minister van Justitie. – *Ik zal de tabellen overhandigen met een overzicht van de aangevraagde herstellingswerken en de status ervan. Intern is bij de dienst Penitentiaire Inrichtingen sinds een paar jaar een procedure voor de follow-up van deze aanvragen uitgewerkt, die beheerd wordt door de dienst Ondersteuning Gebouwen en Veiligheid. Voor de follow-up van de toegestuurde aanvraagfiches bij de Regie der Gebouwen verwijs ik naar mijn collega, staatssecretaris Verherstraeten.*

De voorzitter. – Prima, ik houd ze ter beschikking van de commissie.

De heer Karl Vanlouwe (N-VA). – *Ik krijg toch een kopie?*

Mevrouw Annemie Turtelboom, minister van Justitie. – *Ik heb één kopie bij me, ik zal ze aan het secretariaat bezorgen.*

Vraag om uitleg van de heer Karl Vanlouwe aan de minister van Justitie over «de stijging van de kosten van DNA-onderzoek als onderdeel van de gerechtskosten» (nr. 5-1557)

De heer Karl Vanlouwe (N-VA). – *Collega Faes heeft verwezen naar een verslag van 2010. Ikzelf verwijs naar een verslag 2009; mijn schriftelijke vraag is immers al meer dan een jaar oud en ik ze heb moeten omzetten in een vraag om uitleg.*

Uit een studie van de Commissie voor de modernisering van de rechterlijke orde (CMRO) blijkt dat de gerechtskosten in 2009 opnieuw gestegen zijn en dat een bedrag van 94,3 miljoen euro werd uitbetaald. In 2010 bedroegen ze maar liefst 106 miljoen. Een deel van de facturen uit 2009 werd zelfs niet betaald. Deze kosten sloegen op deurwaarderskosten, telefoniekosten, vertaalkosten, kosten van tolken en deskundigen, maar eveneens de kosten om DNA-onderzoek uit te voeren. DNA-onderzoek is een dure onderneming, net als het onderhoud van de DNA-databanken. Om deze reden wordt DNA-onderzoek niet door de FOD Justitie uitgevoerd, maar uitbesteed aan universitaire

représente une partie de l'ensemble des frais de justice, a augmenté de manière spectaculaire. Le CMOJ a dès lors formulé des propositions concrètes. Le prédécesseur de la ministre a réagi en créant un groupe de travail qui préparerait un projet d'adjudication européenne pour une base de données ADN des condamnés. Le coût des analyses ADN est en effet sensiblement inférieur à l'étranger. L'adjudication n'a pas eu lieu à cause de la chute du gouvernement en 2010.

La ministre peut-elle me fournir un relevé de cette partie des frais de justice pour les dix dernières années ?

Quel est le coût de l'analyse d'un échantillon ADN et de sa comparaison avec les deux bases de données des autorités ?

Combien de profils ces deux bases de données contiennent-elles actuellement ?

Les contrats entre le SPF Justice et les laboratoires effectuant des analyses ADN sont-ils rendus publics, ainsi que les accords contractuels relatifs au coût de ces dernières ? Il peut être intéressant de comparer ces coûts avec ceux en vigueur à l'étranger.

Quels laboratoires privés effectuent-ils les tests ? Quel est le coût total et le coût par laboratoire ?

Quelles sont les constatations provisoires du groupe de travail qui devait examiner la manière de rendre moins chères les analyses ADN ? Combien de fois ce groupe de travail s'est-il réuni avec le prédécesseur de la ministre et la ministre elle-même ?

Mme Annemie Turtelboom, ministre de la Justice. – *Depuis 1991, une partie des analyses a été effectuée par l'Institut national de criminalistique et de criminologie (INCC). En 2002, leur coût s'élevait à plus de quatre millions d'euros et à plus de 8,5 millions en 2011. Je vous fournirai par écrit les chiffres exacts.*

Le coût de la comparaison avec les bases de données est de 250 euros. L'INCC ne facture que les rapports qui font l'objet d'une analyse positive. Une comparaison qui ne débouche sur aucune concordance n'est pas facturée.

Le 30 septembre 2010, on dénombrait 22 416 profils génétiques de traces et 25 370 profils génétiques de condamnés.

Il n'existe aucun contrat entre le SPF Justice et des laboratoires privés agréés.

Je vous fournirai un tableau reprenant les noms des laboratoires qui effectuent des analyses et les coûts qui sont liés à ces dernières.

La sixième question n'a pas été traitée par le groupe de travail. Le projet d'arrêté royal qui doit bientôt être adopté afin que la nouvelle loi du 7 novembre 2011 relative à l'ADN, publiée au Moniteur Belge du 30 novembre 2011, puisse entrer en vigueur, prévoit toutefois que les analyses des condamnés doivent être effectuées sur la base d'un marché public européen. Les coûts de telles analyses ne sont en fait pas des frais judiciaires car ces dernières ne font pas partie de la procédure judiciaire. Actuellement, les analyses effectuées sur des condamnés sont encore payées grâce aux

laboratoria.

Uit de studie blijkt dat de kosten voor DNA-onderzoek als onderdeel van alle gerechtskosten spectaculair gestegen zijn. De CMRO formuleerde dan ook concrete voorstellen. De voorganger van de minister reageerde met de oprichting van een werkgroep die het bestek voor een Europese aanbesteding voor een DNA-databank van veroordeelden zou voorbereiden, daar de kosten voor DNA-onderzoek in het buitenland significant lager liggen dan in België. De aanbesteding is er door de val van de regering in 2010 niet gekomen.

Kan de minister mij een overzicht bezorgen van dit onderdeel van de gerechtskosten de voorbije tien jaar?

Wat is de kostprijs om een DNA-staal te onderzoeken en te vergelijken met de twee DNA-databanken van de overheid?

Hoeveel profielen bevatten deze DNA-databanken tegenwoordig?

Kunnen de contracten tussen de FOD Justitie en de diverse DNA-onderzoekslaboratoria bekend worden gemaakt, alsook de contractuele afspraken in verband met deze kosten? Het kan interessant zijn die kosten te vergelijken met die van het buitenland.

Welke privélaboratoria voeren die tests uit en hoeveel bedraagt de totale kostprijs en de kostprijs per lab?

Wat zijn de voorlopige bevindingen van de werkgroep die moest onderzoeken op welke manier DNA-onderzoek goedkoper kan worden uitgevoerd? Hoe vaak is deze werkgroep samengekomen met de voorganger van de minister en de minister zelf?

Mevrouw Annemie Turtelboom, minister van Justitie. – Een gedeelte van de onderzoeken werd sinds 1991 uitgevoerd door het NICC. In 2002 bedroegen de kosten daarvoor meer dan 4 miljoen euro en in 2011 meer dan 8,5 miljoen euro. Ik zal de exacte cijfers schriftelijk bezorgen.

De kostprijs voor de vergelijking met de databanken bedraagt 250 euro. Het NICC factureert alleen de rapporten die het voorwerp zijn van een positieve vergelijking. Elke vergelijking die geen overeenstemming geeft, wordt niet gefactureerd.

Op 30 september 2010 waren er 22 416 genetische profielen van sporen en 25.0370 genetische profielen van veroordeelden.

Er bestaat geen enkel contract tussen de FOD Justitie en de privélaboratoria die een erkenning hebben gekregen.

Ik zal een tabel bezorgen met de namen van de laboratoria die onderzoeken uitvoeren en de daaraan verbonden kosten.

De zesde vraag werd nog niet behandeld op het niveau van de werkgroep. Een ontwerp van koninklijk besluit dat binnenkort moet worden aangenomen om de nieuwe DNA-wet van 7 november 2011, gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* van 30 november 2011, in werking te laten treden, bepaalt echter dat analyses van veroordeelden via een Europese overheidsopdracht moeten worden uitgevoerd. De kosten voor dergelijke analyses zijn eigenlijk geen gerechtskosten omdat deze analyses buiten de gerechtelijke procedure vallen. Op het ogenblik worden de kosten van analyses op veroordeelden nog wel via de kredieten van de gerechtskosten gedragen. De

crédits consacrés aux frais de justice. L'octroi d'un marché public à un laboratoire devrait faire baisser de manière drastique le coût des analyses sur des condamnés. C'est très important puisque la nouvelle loi relative à l'ADN allonge sensiblement la liste des infractions pour lesquelles un condamné est repris dans la base de données nationale ADN.

M. Karl Vanlouwe (N-VA). – *Je note que les coûts des analyses ADN ne sont pas des frais de justice. Qui les paiera dès lors à l'avenir ?*

Mme Annemie Turtelboom, ministre de la Justice. – *Le coût des analyses sur les condamnés ne sont pas des frais de justice, conformément à la loi ADN, mais sont toujours imputés au budget des frais de justice.*

On discute toujours pour savoir qui les paiera. Le budget des frais de justice augmente sans cesse. En neuf ans, il a en effet doublé et, à cause de l'allongement de la liste, il augmentera encore. Les analyses ADN représentent actuellement la plus grande part des frais de justice. Nous devons rechercher la manière dont tout ceci doit se poursuivre après l'adoption de l'extension de la loi en novembre 2011.

Demande d'explications de M. Karl Vanlouwe à la ministre de la Justice sur «la part des frais de téléphonie dans les frais de justice» (n° 5-1559)

M. Karl Vanlouwe (N-VA). – *Une étude de la Commission de Modernisation de l'Ordre judiciaire (CMOJ) révèle une forte augmentation des frais de justice en matière répressive. Les frais de téléphonie, qui en font partie, ont augmenté de façon spectaculaire. La CMOJ a dès lors formulé des propositions concrètes, notamment que le Service public fédéral (SPF) Justice renégocie les tarifs avec les entreprises de téléphonie (Proximus, Base, Mobistar, ...). Dans d'autres pays, ces frais seraient nettement inférieurs ou doivent être supportés par les opérateurs eux-mêmes, comme aux Pays-Bas et en France.*

L'Institut belge des services postaux et des télécommunications (IBPT) a examiné les frais de téléphonie et estime qu'il « est possible de diminuer les indemnités existantes : rien ne laisse supposer que les opérateurs ne peuvent pas tous atteindre la même efficacité ».

Bien qu'un seul opérateur ait fourni des données chiffrées suffisantes, « l'exercice mené dans le cadre de la consultation a néanmoins permis de mettre en exergue quelques inefficacités qui doivent être résolues sans attendre, à commencer par les procédures ».

1) La ministre peut-elle fournir, pour les années 2007 à 2010, un relevé des frais de justice liés à la mise sous écoute de téléphones, mobiles ou non, et la recherche de numéros d'appel ? Je souhaiterais connaître le coût et le nombre de fois où l'on a recouru à des méthodes d'écoute et de recherche.

2) La ministre peut-elle communiquer les contrats entre le SPF Justice et les divers opérateurs de télécommunications, et en particulier les accords en matière de frais ?

3) Des pourparlers sont-ils en cours avec les entreprises de téléphonie (Proximus, Base, Mobistar), sur les tarifs dont le

toekenning van een overheidsopdracht aan een laboratorium zou zo de kost van analyses op veroordeelden drastisch moeten laten dalen. Dit is van groot belang aangezien door de nieuwe DNA-wet de lijst van inbreuken waarvoor een veroordeelde opgenomen wordt in de nationale DNA-databank sterk werd uitgebreid.

De heer Karl Vanlouwe (N-VA). – *Ik noteer dat de kosten voor DNA-analyses geen gerechtskosten zijn. Op wie zullen die kosten in de toekomst dan verhaald worden?*

Mevrouw Annemie Turtelboom, minister van Justitie. – *De kosten voor analyses op veroordeelden krachtens de DNA-wet zijn geen gerechtskosten, maar worden nu nog wel op het budget van de gerechtskosten aangerekend.*

Wie die kosten zal moeten dragen is het voorwerp van discussie. Het budget voor gerechtskosten stijgt alsmaar. In negen jaar tijd is dat budget immers verdubbeld en door de uitbreiding zal het verder stijgen. Het leeuwendeel van de gerechtskosten gaat momenteel naar DNA-analyses. We moeten kijken hoe dit verder moet na de goedkeuring van de uitbreiding van de wet in november 2011.

Vraag om uitleg van de heer Karl Vanlouwe aan de minister van Justitie over «de telefoniekosten als onderdeel van de gerechtskosten» (nr. 5-1559)

De heer Karl Vanlouwe (N-VA). – *Uit een studie van de Commissie voor de modernisering van de Rechterlijke Orde (CMRO) blijkt dat de gerechtskosten in strafzaken aanzienlijk gestegen zijn. Deze kosten omvatten ook telefoniekosten. Uit de studie blijkt dat de telefoniekosten als onderdeel van alle gerechtskosten spectaculair gestegen zijn. De CMRO formuleerde dan ook concrete voorstellen. Zo wordt voorgesteld dat de Federale Overheidsdienst (FOD) Justitie opnieuw zou onderhandelen met de telecommunicatiebedrijven (Proximus, Base, Mobistar) over hun tarieven. In andere landen zouden deze kosten aanzienlijk lager zijn of moeten de operatoren deze kosten zelf dragen, bijvoorbeeld in Nederland en Frankrijk.*

Het Belgisch Instituut voor Postdiensten en Telecommunicatie (BIPT) heeft de telefoniekosten onderzocht en stelt dat 'er ruimte is voor een vermindering van de bestaande vergoedingen: er is geen enkele reden om aan te nemen dat de operatoren niet allen dezelfde efficiëntie kunnen realiseren'. Ondanks het feit dat slechts een enkele operator voldoende becijferde gegevens heeft verleend, heeft 'de door consultatie uitgevoerde oefening toegelaten een aantal inefficiënties aan het licht te brengen die zonder verwijf dienen opgelost te worden, te beginnen met de procedures'.

1) Kan de minister een overzicht bezorgen van dit onderdeel van de gerechtskosten, voor het afluisteren van telefoons en mobiele telefoons en voor het opsporen van telefoonnummers vanaf 2007 tot en met 2010? Graag kreeg ik de kostprijs en het aantal keer dat men overging tot afluister- en opspoormethodes?

2) Kan ze de contracten tussen de FOD Justitie en de diverse telecommunicatiebedrijven bekend maken, meer bepaald de contractuele afspraken in verband met deze kosten?

SPF Justice est redevable ?

4) Pourquoi ces contrats ne prévoient-ils pas pour les opérateurs de télécommunications l'obligation de transmettre des données chiffrées sur leurs activités pour le SPF Justice, ce qui permettrait d'évaluer correctement leurs prestations ?

Mme Annemie Turtelboom, ministre de la Justice. – *Les données chiffrées que j'ai transmises à M. Vanlouwe révèlent qu'en 2007, plus de 13 millions d'euros ont été dépensés ; en 2010, il s'agissait de 16 millions. En 2007, on a procédé à 3 604 écoutes téléphoniques ; en 2010, il y en a eu 5 360. Les identifications n'ont pas été facturées sur la base du nombre d'actions menées mais sur la base du nombre d'heures de travail.*

En ce qui concerne les demandes judiciaires, les relations avec les opérateurs de téléphonie sont régies par le nouvel arrêté royal du 8 février 2011. Comme le rapport au Roi le révèle, cet arrêté royal a entre autres comme objectif de réduire de 30% les frais liés aux écoutes téléphoniques. Lors de l'entrée en vigueur de l'arrêté royal, mon prédécesseur a déjà souligné qu'un suivi était nécessaire et cela tant pour l'application des nouveaux barèmes et les économies réalisées que pour les délais de paiement des factures. Les écoutes téléphoniques représentent un coût considérable. Je suis tout à fait consciente de la nécessité de maîtriser ces frais.

La réglementation actuelle n'impose pas encore aux opérateurs de télécommunications de transmettre au SPF les données relatives à leurs prestations et activités. L'organe de la police fédérale chargé du traitement des demandes d'écoutes téléphoniques émanant de magistrats dispose quant à lui de ces informations. Le système central d'interception technique (CTIF) examine, sur la base de ces informations, si les opérateurs ont correctement facturé en comparant avec les réquisitions des magistrats. Ensuite, il communique les données de manière régulière, avec les montants que le Service central des frais de justice du SPF doit payer aux opérateurs pour les prestations fournies.

Demande d'explications de M. Bart Laeremans à la ministre de la Justice sur «le dossier Trabelsi» (n° 5-1683)

M. Bart Laeremans (VB). – *Le 8 décembre dernier, on apprenait que la Cour européenne avait, par le biais d'une procédure de suspension, empêché in extremis l'extradition vers les États-Unis du terroriste Nizar Trabelsi.*

Trabelsi devrait en principe être libéré en mars 2012. Son extradition vers les États-Unis devient dès lors fort problématique, ce qui inquiète les services de police.

Le ministre de la Justice a vraiment beaucoup tardé à prendre cette décision d'extradition. Le 22 juillet 2010 déjà, la chambre des mises en accusation aurait rendu un avis n'exprimant aucune objection à l'extradition, moyennant

3) Zijn er momenteel besprekingen aan de gang met de telecommunicatiebedrijven (Proximus, Base, Mobistar) over de tarieven die de FOD Justitie voor deze opdrachten is verschuldigd?

4) Waarom voorzien deze contracten niet in de verplichting van de telecommunicatieoperatoren om becijferde gegevens over hun activiteiten voor de FOD Justitie door te geven zodat hun prestaties correct geëvalueerd kunnen worden?

Mevrouw Annemie Turtelboom, minister van Justitie. – *Uit de cijfergegevens die ik aan de heer Vanlouwe heb overhandigd blijkt dat in 2007 in totaal meer dan 13 miljoen euro is uitgegeven; in 2010 was dat meer dan 16 miljoen. In 2007 waren er 3604 af luisteracties; in 2010 waren dat er 5360. De traceeracties werden niet gefactureerd op basis van het aantal acties, maar op basis van het aantal gepresteerde uren.*

Wat de aanvragen door Justitie betreft, worden de relaties met de telefoonoperatoren geregeld door het nieuwe koninklijk besluit van 8 februari 2011. Zoals uit het verslag aan de Koning blijkt, heeft dat koninklijk besluit onder meer tot doel de kosten die verbonden zijn aan de telefoontapacties met 30% te drukken. Bij de inwerkingtreding van het koninklijk besluit heeft mijn voorganger reeds benadrukt dat een opvolging nodig is, en dat zowel voor de toepassing van de nieuwe barema's, de gerealiseerde besparingen als voor de doorlooptijden waarbinnen de facturen moeten worden betaald. De telefoontaps zijn een aanzienlijke uitgavepost. Ik ben mij terdege bewust dat we ernaar moeten streven die kosten te blijven beheersen.

De telecomoperatoren zijn momenteel, binnen de huidige regelgeving, nog niet verplicht om de gegevens over hun prestaties en activiteiten aan de FOD door te geven. Het orgaan van de Federale Politie dat instaat voor de behandeling van de aanvragen voor telefoontaps vanwege de magistraten krijgt die informatie wel. De CTIF (Central Technical Interception Facility) gaat op basis van die informatie na of de operatoren correct hebben gefactureerd, door ze te vergelijken met de vorderingen van de magistraten. Vervolgens deelt ze de gegevens op regelmatige wijze mee, samen met de bedragen die door de Centrale Dienst voor de Gerechtskosten van de FOD aan de operatoren moeten worden betaald voor de geleverde prestaties.

Vraag om uitleg van de heer Bart Laeremans aan de minister van Justitie over «het dossier-Trabelsi» (nr. 5-1683)

De heer Bart Laeremans (VB). – *Op 8 december raakte bekend dat het Europees Hof via een schorsingsprocedure op de valreep heeft verhinderd dat de terrorist Nizar Trabelsi aan de Verenigde Staten zou worden uitgeleverd.*

Naar verluidt zou betrokkene in maart 2012 uit de gevangenis worden vrijgelaten. Hierdoor wordt zijn uitlevering aan de VS zeer problematisch, wat voor onrust zorgt bij de politiediensten.

De minister van Justitie heeft extreem lang getreuzeld met de beslissing tot uitlevering. Reeds op 22 juli 2010 zou de kamer van inbeschuldigingstelling de minister een advies hebben

plusieurs conditions.

Le 8 février dernier, il a été expliqué à la Chambre que le dossier n'était « pas mûr ». Finalement, il a fallu attendre la veille de la formation du gouvernement pour que la décision d'extradition soit prise. On semble presque avoir délibérément reporté la décision aux calendes grecques pour saboter le dossier d'extradition et ne pas le mettre à la charge du nouveau ministre.

Selon les médias, on prétend dans les milieux policiers que la décision a chaque fois été reportée par peur de représailles de la part de milieux extrémistes musulmans. Cela m'inspire de nombreuses questions. La ministre peut-elle me communiquer le contenu de la décision d'extradition ? Comment celle-ci a-t-elle été motivée ? À quelles conditions a-t-elle été couplée ?

Pourquoi a-t-on attendu aussi longtemps – environ 16 mois après l'avis de la chambre des mises en accusation – pour prendre la décision ? Pourquoi le dossier n'était-il pas « mûr » en février et l'était-il en novembre ? Quels sont les changements intervenus depuis lors ?

Quels sont les indices concrets concernant les menaces de représailles ? La ministre peut-elle confirmer le message lancé sur le site radical Ansar al Haqq ? De qui cette menace émane-t-elle ? Une enquête a-t-elle été effectuée ? Quel en fut le résultat ?

Quel est, en temps normal, le délai nécessaire à la Cour européenne pour émettre une décision définitive ? Comment la ministre réagit-elle à la décision de suspension ? La ministre ou son prédécesseur ont-ils défendu la décision ? Où en est la procédure ?

Quand l'intéressé peut-il en principe être libéré ? Combien de temps peut-il être maintenu en détention en vue d'une extradition ?

Mme Annemie Turtelboom, ministre de la Justice. – *L'arrêté d'extradition est particulièrement détaillé, en raison des conditions auxquelles la chambre des mises en accusation a couplé son avis. Des garanties diplomatiques ont ainsi été demandées aux États-Unis et inscrites dans l'arrêté d'extradition.*

Le contenu de l'avis, bien que secret car, conformément à la loi et à la jurisprudence constante de la Cour de cassation, exclusivement destiné au gouvernement, a fait l'objet d'explications données en réponse à des questions posées au parlement.

J'ai souligné que deux arrêtés d'extradition avaient été pris par mon prédécesseur. Quatre éléments de fond ont dû être pris en considération. Ils expliquent le délai qui s'est écoulé entre l'avis et l'adoption des arrêtés d'extradition.

La réponse est partiellement comprise dans la question. La Belgique a infligé deux peines à Trabelsi. Entre-temps, la première a été purgée et la seconde le sera au printemps prochain. Lors de l'exécution de la peine de dix ans principalement infligée pour violation de la législation relative au terrorisme, Trabelsi a été condamné par la Cour d'appel de Liège à une peine de prison ferme de six mois pour avoir proféré des menaces à l'encontre du personnel pénitentiaire de la prison de Lantin.

bezorgd, waarin geen bezwaren zouden zijn gemaakt tegen een uitlevering. Wel zouden er voorwaarden gesteld zijn.

Op 8 februari jongstleden werd in de Kamer meegedeeld dat het dossier 'niet rijp' zou zijn. Uiteindelijk duurde het tot de vooravond van de regeringsvorming voordat de beslissing tot uitlevering werd genomen. Het lijkt er bijna op dat het dossier bewust op de lange baan is geschoven om het uitleveringsdossier te verknoeien en om de nieuwe minister er niet mee te belasten.

Volgens de media wordt in speurderskringen gesteld dat de beslissing telkens werd uitgesteld uit angst voor represailles uit kringen van moslimextremisten. Dat roept heel wat vragen op.

Kan de minister de inhoud van de uitleveringsbeslissing meedelen? Hoe werd ze gemotiveerd? Aan welke voorwaarden werd ze gekoppeld?

Waarom werd zolang gewacht om de beslissing te nemen, namelijk ruim 16 maanden na het advies van de KI? Waarom was het dossier niet 'rijp' in februari en wel in november? Wat is sindsdien veranderd?

Welke concrete aanwijzingen zijn er wat betreft de dreigementen voor represailles? Kan de minister de boodschap op het radicale internetforum 'Ansar al Haqq' bevestigen? Van wie ging die dreiging uit? Werde daar onderzoek naar verricht? Wat leverde dat onderzoek op?

Hoeveel tijd heeft het Europees Hof normaliter nodig voor een definitieve beslissing? Hoe reageert de minister op de schorsingsbeslissing? Heeft de minister of haar voorganger de beslissing verdedigd? Wat is de stand van de procedure?

Wanneer kan betrokkene in principe vrijkomen? Hoe lang kan hij bijkomend worden vastgehouden met het oog op de uitlevering?

Mevrouw Annemie Turtelboom, minister van Justitie. – Het uitleveringsbesluit is zeer uitvoerig gemotiveerd, gelet op de voorwaarden die de Brusselse Kamer van Inbeschuldigingstelling aan haar advies heeft verbonden. Wegens die voorwaarden dienden aan de Verenigde Staten diplomatieke garanties te worden gevraagd die in het uitleveringsbesluit dienden te worden opgenomen. De inhoud van het advies, hoewel geheim want overeenkomstig de wet en de vaste uitspraak van het Hof van Cassatie uitsluitend bedoeld voor de regering, werd ingevolge vragen in het Parlement toegelicht.

Ik onderstreep dat twee uitleveringsbesluiten door mijn voorganger werden genomen. Ten gronde dienen vier elementen in acht te worden genomen. Die verklaren het tijdsverloop tussen het advies en het nemen van de uitleveringsbesluiten.

Een deel van het antwoord is vervat in de vraag. Trabelsi onderging en ondergaat vooralsnog steeds twee Belgische straffen. De eerste is inmiddels uitgevoerd. De tweede zal later in het voorjaar zijn uitgevoerd. Tijdens de uitvoering van de straf van tien jaar wegens in hoofdzaak inbreuken op de terrorismewetgeving werd Trabelsi door het Hof van Beroep van Luik tot een effectieve gevangenisstraf van zes maanden veroordeeld wegens het uiten van bedreigingen aan het gevangenispersoneel van de penitentiaire instelling van

Deuxièmement, des garanties diplomatiques ont dû être demandées à l'État requérant.

Troisièmement, la demande d'extradition qui, outre d'importantes questions concernant les droits fondamentaux, comporte aussi des aspects juridico-techniques très complexes, a dû être motivée le plus précisément possible. Ces aspects juridico-techniques sont liés aux profondes différences existant entre les ordres juridiques belge et américain. Il faut répondre à chaque argument conformément à la jurisprudence stricte du Conseil d'État.

Enfin, la Tunisie a également demandé l'extradition de Trabelsi. Il a donc aussi fallu étudier cette demande en détail et y répondre. La demande d'extradition tunisienne a d'ailleurs influencé la demande américaine et vice versa. En effet, la possibilité – rejetée par Trabelsi – d'un transfert éventuel des États-Unis vers la Tunisie constituait une des conditions formulées par la chambre des mises en accusation.

Aucune information concrète n'est actuellement disponible concernant d'éventuelles représailles émanant de milieux islamistes radicaux et diffusées par le biais du site Ansar Al Haqq.

Bien que la plainte ait été déposée le 23 décembre 2009 auprès de la Cour, celle-ci ne l'a toujours pas signifiée formellement à l'État belge. La Cour a mentionné cette information quelques jours après avoir imposé la mesure provisoire. Nous espérons que la Cour notifiera la plainte dans les plus brefs délais, de façon à ce que l'État puisse exercer les droits de la défense.

M. Bart Laeremans (VB). – *La ministre évoque quatre facteurs pour expliquer le retard. Ce ne sont que des faux-fuyants.*

Il est en effet pour le moins étrange que la décision d'extradition ait été signée juste avant l'entrée en fonction du nouveau gouvernement. Le ministre De Clerck a manifestement traîné...

Selon la ministre, il n'y a aucun indice d'éventuelles représailles. Des rumeurs contraires nous parviennent, raison pour laquelle j'ai du mal à la croire.

J'espère que Trabelsi pourra être maintenu en détention jusqu'à son extradition vers les États-Unis. Sinon, il disparaîtra dans la jungle bruxelloise et les problèmes seront loin d'être terminés car je crains que grâce aux réseaux mobiles dont il dispose, il se livre à nouveau au terrorisme. J'espère dès lors que la ministre et ses services seront particulièrement vigilants et qu'aucune erreur ne sera commise.

Lantin.

Ten tweede, diende aan de verzoekende staat diplomatieke garanties te worden gevraagd.

Ten derde, diende het uitleveringsverzoek dat naast belangrijke vragen met betrekking tot fundamentele rechten ook zeer complexe juridisch-technische aspecten behelst, zo precies mogelijk te worden gemotiveerd. De juridisch-technische aspecten houden verband met de diepgaande verschillen tussen de Belgische en de Amerikaanse rechtssystemen. Elk aangebracht argument dient overeenkomstig de strenge rechtspraak van de Raad van State te worden beantwoord.

Ten slotte heeft ook Tunesië om de uitlevering van Trabelsi verzocht. Ook dat uitleveringsverzoek diende grondig te worden onderzocht en beantwoord. Het Tunesisch uitleveringsverzoek had trouwens een impact op het Amerikaanse en vice versa, aangezien precies de door Trabelsi opgeworpen mogelijkheid van een eventuele verderlevering door de VS aan Tunesië, een van de voorwaarden was van de Kamer van Inbeschuldigingstelling.

Momenteel is er geen concrete informatie beschikbaar omtrent mogelijke represailles van radicaal islamitische kringen die verspreid werden via de site Ansar Al-Haqq.

Hoewel de klacht op 23 december 2009 bij het Hof werd ingediend, heeft het Hof deze nog steeds niet formeel aan de verweerde, de Belgische Staat, aangemeld. Dat gegeven werd enkele dagen nadat het Hof de voorlopige maatregel had opgelegd ook door het Hof gemeld. Wij hopen dat het Hof ook zo snel mogelijk tot een formele kennisgeving zal overgaan, zodat de overheid haar rechten van verdediging kan uitoefenen.

De heer Bart Laeremans (VB). – De minister verklaart dat vier factoren voor vertraging hebben gezorgd, waaronder een precieze formulering en diplomatieke garanties. Dat is praat voor de vaak. Het is immers te toevallig dat net voor het aantreden van de nieuwe regering de beslissing tot uitlevering werd ondertekend. Zoals in de media werd vermeld, is het duidelijk dat minister De Clerck heeft getreuzeld.

De minister beweert dat er geen aanwijzingen zijn van represailles. Wij vangen geruchten op die dat tegenspreken. Daarom heb ik moeite om de minister te geloven.

Ik hoop dat de minister Trabelsi kan vasthouden tot na de beslissing van het Europees Hof en dat hij daarna kan worden uitgeleverd aan de Verenigde Staten. Anders duikt hij onder in de Brusselse jungle en zijn we nog niet aan het einde van de problemen, want ik vrees dat hij met die wandelende netwerken waarover hij beschikt opnieuw in het terrorisme zal kunnen belanden. Ik hoop dan ook dat de minister en haar diensten bijzonder waakzaam zal zijn en dat er geen fouten gebeuren.

Demande d'explications de M. Karl Vanlouwe à la ministre de la Justice sur «la directive européenne en matière de droit à l'information dans le cadre de procédures pénales» (n° 5-1720)

Karl Vanlouwe (N-VA). – Le Conseil de l'Union européenne a adopté en novembre 2011 la proposition de législation qui garantit le droit des suspects à l'information lors de procédure pénales, quelle que soit leur résidence dans l'Union européenne. Le parlement européen devait adopter cette proposition dans le courant du mois de décembre mais je n'en ai pas la confirmation. Dans les institutions européennes, cette proposition a été discutée durant plus d'un an.

Selon la nouvelle directive, les personnes suspectées d'être l'auteur d'un fait punissable sont averties de leur droit dans une langue qu'elles comprennent. Cette disposition doit garantir que toute personne arrêtée dans un pays de l'Union – ou toute personne contre laquelle a été émis un mandat d'arrêt européen – reçoive une « déclaration des droits » dans laquelle soient repris les droits fondamentaux dont elle jouit dans une procédure pénale. Cette « déclaration des droits » contient des informations pratiques sur le droit du suspect à un avocat, une information sur les charges retenues et, si nécessaire, sur l'accès au dossier pénal, le droit à des services de traduction et d'interprétation si l'intéressé ne comprend pas la langue de la procédure, et le droit à une comparution rapide devant un juge après l'arrestation.

La Belgique a-t-elle pris une position particulière par rapport à cette directive et spécialement sur d'éventuels points délicats ?

Quelles seront les conséquences de cette directive sur notre propre législation ? Devrons-nous modifier notre loi sur l'emploi des langues en matière judiciaire ? Et dans quel sens ?

Combien coûtera l'application de cette directive ?

Pour quelle date devons-nous transposer cette directive ? Quel délai la ministre prévoit-elle pour effectuer cette transposition ?

Mme Annemie Turtelboom, ministre de la Justice. – Au conseil de l'Union européenne et au parlement européen on a surtout discuté du champ d'application du droit à l'information et de la liste des droits concrets qui doivent être repris dans la déclaration des droits, par exemple le droit à une assistance médicale, le droit à la communication des charges et le droit à l'accès au dossier judiciaire.

Pour le champ d'application, le problème résidait dans la détermination du moment précis où s'ouvre un droit à l'information pour une personne qui devenait suspecte ou inculpée dans une procédure pénale sans être arrêtée.

Le droit à l'information sur les charges retenues et le droit à l'accès au dossier judiciaire ont été discutés en détail en raison des divergences entre les systèmes judiciaires des États membres et de la nécessité d'arriver à un équilibre entre les garanties de procédure pour le suspect ou l'inculpé,

Vraag om uitleg van de heer Karl Vanlouwe aan de minister van Justitie over «de EU-richtlijn inzake het recht op informatie in strafprocedures» (nr. 5-1720)

De heer Karl Vanlouwe (N-VA). – De Raad van de Europese Unie keurde in november 2011 het wetgevingsvoorstel goed dat het recht van verdachten op informatie in strafprocedures garandeert, ongeacht hun verblijfplaats in de Europese Unie. Het Europees Parlement zou het voorstel in de loop van december goedkeuren, maar ik heb geen bevestiging of dat ook effectief is gebeurd. Over het voorstel werd in de Europese instellingen meer dan een jaar gedebatteerd.

Volgens de nieuwe richtlijn moeten de verdachten van een strafbaar feit op hun rechten worden gewezen in een taal die ze begrijpen. De maatregel moet waarborgen dat EU-landen arrestanten – of personen tegen wie een Europees aanhoudingsbevel loopt – een 'verklaring van rechten' geven waarin de grondrechten vermeld staan die ze in een strafprocedure genieten. Deze 'verklaring van rechten' bevat praktische gegevens over het recht van de verdachte op een advocaat, informatie over de tenlastelegging en, indien nodig, op toegang tot het procesdossier, het recht op vertaal- en tolkdiensten, indien betrokkene de procestaal niet verstaat, en het recht op spoedige voorgeleiding bij een rechter na aanhouding.

Wat waren de precieze discussiepunten in de Raad van de Europese Unie en het Europees Parlement?

Heeft België een specifieke houding aangenomen tegenover de richtlijn en in het bijzonder tegenover de eventuele heikele punten?

Welke gevolgen heeft deze richtlijn voor onze eigen wetgeving? Moeten we de wet op het gebruik der talen in gerechtszaken aanpassen? Zo ja, in welke zin?

Welke kosten mogen we verwachten wanneer de richtlijn wordt uitgevoerd?

Wanneer moet de richtlijn ten laatste omgezet zijn? Welke termijn stelt de minister voor deze omzetting voorop?

Mevrouw Annemie Turtelboom, minister van Justitie. – In de Raad van de Europese Unie en het Europees Parlement werd vooral gediscussieerd over het toepassingsgebied van het recht op informatie en over de strekking van de concrete rechten die in de verklaring van de rechten worden opgenomen, bijvoorbeeld het recht op medische bijstand, het recht op mededelingen van de tenlasteleggingen en het recht op toegang tot het gerechtelijke dossier.

Voor het toepassingsgebied lag het probleem bij de bepaling van het precieze tijdstip vanaf wanneer een persoon die verdacht of vervolgd wordt in het kader van een strafprocedure en die niet is aangehouden, over het recht op informatie beschikt.

Het recht op informatie over de tenlastelegging en het recht op toegang tot het gerechtelijk dossier werden uitvoerig besproken naar aanleiding van de divergenties tussen de

et l'efficacité de la procédure pénale.

La Belgique appuie et veut l'harmonisation des droits de procédure dans l'Union européenne. Le droit à l'information de chaque suspect ou inculpé dans une procédure pénale en fait partie. La Belgique est donc partisane de l'adoption de la directive et son contenu ne lui pose pas vraiment de problème. Néanmoins notre pays a durant cette période de discussion veillé à ce que le caractère propre de notre système judiciaire soit respecté, que la déclaration des droits reste simple et compréhensible et fournisse des informations adéquates au stade de l'arrestation.

L'adoption de cette directive n'aura aucun impact direct sur le droit belge, puisqu'il est conforme aux dispositions de la directive. L'article 47bis du Code d'instruction criminelle modifié par la loi du 13 août 2011 modifiant le Code d'instruction criminelle et la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive afin de conférer des droits, dont celui de consulter un avocat et d'être assistée par lui, à toute personne auditionnée et à toute personne privée de liberté contient l'extension du droit à l'information à quiconque est entendu et à toute personne privée de liberté. En outre, la déclaration des droits figure en annexe de l'arrêté royal du 16 décembre 2011 portant exécution de l'article 47bis, §4, du Code d'instruction criminelle.

Au demeurant, la directive sur le droit à l'information n'a pas pour objectif une harmonisation du contenu des droits de procédure et n'implique dès lors aucune modification de la loi sur l'emploi des langues en matière judiciaire.

L'application de la nouvelle directive n'aura qu'un impact budgétaire réduit puisque le droit belge y est déjà conforme et que nous ne devons opérer aucune modification législative.

Demande d'explications de M. Bert Anciaux à la ministre de la Justice sur «l'interdiction légale du recours à la prostitution» (n° 5-1641)

M. Bert Anciaux (sp.a). – Le parlement français examine actuellement une résolution qui rendrait condamnable le recours à la prostitution. Cette approche résulte entre autres du constat que 90% des prostituées en France proviennent de l'étranger, surtout de Roumanie, de Bulgarie, du Nigéria et de Chine, et peuvent en grande majorité être considérées comme des victimes de la traite des êtres humains.

Cette résolution part de la supposition qu'une interdiction du recours à la prostitution conduit à une baisse drastique du nombre de prostituées. La Suède en est un exemple. Une telle interdiction y a entraîné une diminution significative du nombre de prostituées.

Cette demande d'explications a pour but de connaître la vision de la ministre, ses arguments et ses plans ou choix

rechtssystemen van de lidstaten en in het licht van de noodzaak om te komen tot een evenwicht tussen procedurewaarborgen voor de verdachte of vervolgte persoon en de doelmatigheid van de strafprocedure.

België steunt en bepleit de harmonisering van de procedurerechten op niveau van de Europese Unie en daartoe behoort ook het recht op informatie voor iedere verdachte of vervolgte persoon in het kader van een strafprocedure. België was dus voorstander van de goedkeuring van de richtlijn en had geen echt probleem met de inhoud. Niettemin heeft ons land er tijdens de besprekingen op toegezien dat de eigenheid van ons rechtssysteem geëerbiedigd bleef en dat de rechtenbrief inhoudelijk eenvoudig en toegankelijk zou blijven en passende informatie zou verschaffen in het stadium van de aanhouding.

De goedkeuring van de richtlijn heeft geen enkele rechtstreekse weerslag op het Belgisch recht, aangezien dat conform de bepalingen van de richtlijn is. Artikel 47bis van het Wetboek van strafvordering, gewijzigd door de wet van 13 augustus 2011 tot wijziging van het Wetboek van strafvordering en van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis – om aan elkeen die wordt verhoord en aan elkeen wiens vrijheid wordt benomen rechten te verlenen, onder meer het recht om een advocaat te raadplegen en door hem te worden bijgestaan – houdt de uitbreiding in van het recht op informatie van elkeen die wordt verhoord en van elkeen wiens vrijheid wordt benomen. Voorts gaat een verklaring van de rechten als bijlage bij het koninklijk besluit van 16 december 2011 tot uitvoering van artikel 47bis, §4, van het Wetboek van strafvordering.

De richtlijn betreffende het recht op informatie beoogt overigens geen harmonisering van de inhoud van de procedurerechten en houdt bijgevolg geen wijziging van de wet betreffende het gebruik der talen in rechtszaken in.

De uitvoering van de nieuwe richtlijn zal een geringe budgettaire weerslag hebben, aangezien het Belgische recht reeds in overeenstemming is met voornoemde richtlijn en er is, zoals gezegd, dus ook geen wetswijziging nodig.

Vraag om uitleg van de heer Bert Anciaux aan de minister van Justitie over «een wettelijk verbod op prostitutiebezoek» (nr. 5-1641)

De heer Bert Anciaux (sp.a). – Het Franse parlement behandelt momenteel een resolutie die prostitutiebezoek strafbaar zou maken. Deze aanpak volgt onder andere op de vaststelling dat 90% van de prostituees in Frankrijk uit het buitenland afkomstig zijn, vooral uit Roemenië, Bulgarije, Nigeria en China en in grote meerderheid als slachtoffers van mensenhandel mogen worden beschouwd.

Deze resolutie gaat uit van het vermoeden dat een verbod op prostitutiebezoek leidt tot een drastische daling van het aantal prostituees. Daarbij fungeert Zweden als voorbeeld. Een soortgelijk verbod veroorzaakte daar een significante vermindering van het aantal prostituees.

Deze vraag om uitleg peilt naar de visie van de minister, haar argumenten en haar eventuele plannen of keuzes hieromtrent.

éventuels à ce sujet. Je me préoccupe tout d'abord de la situation généralement précaire des prostituées, qui sont souvent victimes du trafic d'êtres humains et de maltraitance. Ma question n'est pas inspirée par des considérations moralisatrices sur la prostitution en soi.

Comment la ministre évalue-t-elle et apprécie-t-elle la résolution du parlement français sur une possible interdiction légale du recours à la prostitution et la législation suédoise concluante à ce propos ?

La ministre reconnaît-elle que la grande majorité des prostituées en Belgique proviennent de l'étranger et que les femmes concernées sont souvent victimes de trafic d'êtres humains et de maltraitements ? La ministre considère-t-elle comme moi que ce développement de la prostitution doit être combattu de manière prioritaire et vigoureuse ?

La ministre estime-t-elle qu'une interdiction légale du recours à la prostitution en Belgique entraînera une baisse significative du nombre de prostituées ? Quels arguments confirment-ils ou infirment-ils cette supposition ? La ministre a-t-elle des plans pour une interdiction légale ou formulera-t-elle des propositions à court terme ? Dans l'affirmative, lesquelles et dans quel délai ? Dans la négative, la ministre se résigne-t-elle au développement tel qu'il se produit actuellement ? La ministre estime-t-elle éventuellement qu'une légalisation de la prostitution peut donner lieu à un meilleur contrôle et une meilleure guidance ?

Jusqu'à présent j'étais un grand partisan de la légalisation de la prostitution. En 1995 déjà, j'ai déposé une proposition de loi à ce sujet. Je l'ai maintenant actualisée et réintroduite, et je souhaiterais connaître l'avis de la ministre à son sujet parce qu'elle concerne un problème que j'aimerais voir résolu.

Mme Annemie Turtelboom, ministre de la Justice. – *La résolution française a vu le jour en marge de visites de travail d'une commission parlementaire française dans une série de pays qui veulent, d'une manière ou d'une autre, appréhender la prostitution, l'exploitation sexuelle et la traite des êtres humains. En effet, la France ne dispose pas d'une loi pour lutter contre la traite des êtres humains. Pour appréhender l'exploitation sexuelle, la France s'appuie donc sur la législation pénale qui condamne l'incitation à la débauche et la prostitution dans le chef des prostituées et prévoit la poursuite de toute personne vivant ou profitant des revenus de la prostitution. Le cadre juridique français est totalement différent du nôtre.*

La commission parlementaire française s'est entre autres rendue en Belgique, aux Pays-Bas et en Suède. La Suède a avancé quelques arguments en vue de la poursuite de tout client des prostituées. La Suède considère que le sexe n'est pas un droit de l'homme, que la prostitution va à l'encontre du principe de base de l'égalité des genres auquel la Suède adhère, que le commerce du sexe réduit un être humain à une marchandise et qu'aucune personne n'offrira son corps si elle a un travail alternatif à part entière. Pour appréhender toute la chaîne de la prostitution, la demande, la publicité, l'offre, les exploitants et les souteneurs, la Suède s'est basée sur la demande de prostitution du client. Sans client, il n'y a pas de prostitution et donc aucun profit pour les trafiquants. Si, dans

Daarbij gaat mijn bekommernis in de eerste plaats naar de meestal precaire situatie van de prostituees die vaak het slachtoffer zijn van mensenhandel en mishandeling. Mijn vraag is niet ingegeven vanuit moraliserende beschouwingen bij het prostitueebezoek op zich.

Hoe evalueert en apprecieert de minister de resolutie in het Franse parlement over een mogelijk wettelijk verbod op prostitutiebezoek en de stringente Zweedse wetgeving daaromtrent?

Beaamt de minister dat de grote meerderheid van de prostituees in België uit het buitenland afkomstig is en dat de betrokken vrouwen vaak het slachtoffer zijn van mensensmokkel en mishandelingen? Deelt de minister de mening dat die ontwikkeling van de prostitutie met prioriteit en slagkracht moet worden bestreden?

Denkt de minister dat een wettelijk verbod op het prostitueebezoek in België zal leiden naar een significante daling van het aantal prostituees? Welke argumenten ondersteunen of miskennen dat vermoeden? Heeft de minister plannen over een wettelijk verbod of zal zij op korte termijn voorstellen formuleren? Zo ja, welke en binnen welke termijn? Zo niet, berust de minister in de ontwikkeling die zich nu voordoet? Is de minister eventueel van oordeel dat een legalisering van prostitutie kan leiden tot een betere controle en sturing?

Tot op heden was ik een groot voorstander van de legalisering van prostitutie. Al in 1995 diende ik daarover een wetsvoorstel in. Ik heb het nu geactualiseerd en opnieuw ingediend en vraag daarover graag de mening van de minister omdat het een probleem betreft dat ik graag opgelost wil zien.

Mevrouw Annemie Turtelboom, minister van Justitie. – De Franse resolutie kwam tot stand in de marge van werkbezoeken van een Franse parlementaire commissie aan een aantal landen die prostitutie, seksuele uitbuiting en mensenhandel op een of andere manier wil aanpakken. Frankrijk heeft immers geen wet voor de bestrijding van mensenhandel. Voor de aanpak van seksuele uitbuiting valt Frankrijk dus terug op de strafwetgeving die het aanzetten tot ontucht en prostitutie in hoofde van de prostituee bestraft en voor het vervolgen van elkeen die leeft of profiteert van de opbrengst van prostitutie. Het juridische kader is in Frankrijk helemaal anders dan bij ons.

De Franse parlementaire commissie bezocht onder meer België, Nederland en Zweden. Zweden reikte enkele argumenten aan voor de vervolging van elke klant van de prostituee. Zweden gaat daarbij uit van de overweging dat seks geen mensenrecht is, dat prostitutie indruist tegen het basisprincipe van de gendergelijkheid dat Zweden huldigt, dat het kopen van seks iemand herleidt tot koopwaar en niemand zijn of haar lichaam zal aanbieden zo hij of zij een volwaardig alternatief werk heeft. Om de hele prostitutieketen, vraag, publiciteit, aanbod, de uitbaters en pooiers aan te pakken, stelde Zweden de vraag naar prostitutie van de klant voorop. Zonder klant is er geen prostitutie en dus ook geen profijt voor de mensenhandelaars. Als vrouwen en mannen in de sekssector zich niet kunnen verzetten tegen seksdiensten,

le secteur du sexe, les femmes et les hommes ne peuvent pas s'opposer aux services sexuels, l'autorité doit les protéger. C'étaient les arguments fournis par la Suède à la commission française. Quand, en Suède, une affaire de traite d'êtres humains passe en justice, le procureur poursuit en même temps tant le trafiquant que les clients, pour faire comprendre aux juges ce que les victimes doivent subir. La publicité pour les services sexuels est le maillon faible du trafiquant d'êtres humains. La démarche de la Suède en vue de la pénalisation du client a pris quelque treize ans. Ce délai est réaliste pour prendre toutes les initiatives d'accompagnement afin d'introduire cette pénalisation dans la société.

Initialement, en Suède, un client était passible d'une peine de six mois. L'année dernière, le pays a porté cette peine à douze mois. Comme la France, mais contrairement aux Pays-Bas, la Belgique a signé le traité du 21 mars 1950, faisant ainsi partie des pays abolitionnistes qui visent la suppression de la prostitution réglementée. Le contexte moralisateur du passé est moins présent, les anciens modèles évoluant vers un modèle principalement néo-réglementaire, le modèle néerlandais, et un modèle néo-prohibitionniste, où le client est sanctionné comme dans le système suédois.

Les deux modèles partent du principe que le sort des prostituées peut être amélioré. En effet, une réglementation peut entraîner la légalisation de l'activité, avec pour conséquence qu'elle devient visible et que le contrôle est facilité. C'est le cas aux Pays-Bas.

Par ailleurs, on peut penser qu'une interdiction de l'achat de prestations sexuelles aura un effet sur la responsabilisation des clients potentiels. En outre, la pénalisation des clients assure une baisse du nombre de visites et par conséquent aussi de l'exploitation des prostituées.

On sait que tous ces modèles ont des effets secondaires. En voulant banaliser la fourniture de prestations sexuelles, le modèle néerlandais a en fait introduit la loi de l'offre et de la demande et donc aussi la concurrence dans le milieu des personnes qui peuvent être amenées à accepter des pratiques portant atteinte à leur intégrité. De plus, il s'avère qu'une interdiction légale n'a pas entraîné la suppression de la prostitution clandestine. C'est pourquoi de nombreuses prostituées aboutissent dans une situation illégale qui les rend très vulnérables. Le modèle suédois a montré que la sanction du client a des conséquences pour les personnes prostituées parce que le client attend d'elles une protection contre les poursuites.

Le système suédois a été évalué en 2010. En Suède, le client qui s'offre des services sexuels contre paiement, même par le biais d'un tiers, est déjà passible d'une peine de dix ans. Selon l'étude, la mesure a diminué de moitié la prostitution de rue et la prostitution par internet n'a pas du tout augmenté. Néanmoins, l'étude signale que le contrôle de la prostitution par internet est difficile. Un grand nombre de prostituées travailleraient sous des formes moins visibles et camouflées de prostitution, comme dans des hôtels ou des maisons privées. La mobilité des prostituées et des clients a aussi augmenté. Les Suédois vont au Danemark, en Norvège ou en Finlande. Après dix ans de pénalisation du client et la résorption indirecte de l'offre, rien n'indique que le nombre de délits sexuels ait augmenté à la suite d'un effet de

moet de overheid ze beschermen. Dat waren de argumenten die de Zweden aan de Franse commissie gaven. Wanneer een zaak van mensenhandel voor de rechtbank komt in Zweden, vervolgt de procureur gelijktijdig zowel de mensenhandelaar als de klanten, om de rechters duidelijk te maken wat de slachtoffers moeten ondergaan. De publiciteit voor seksdiensten blijft de zwakke schakel van de mensenhandelaar. De stap van Zweden naar strafbaarheidsstelling van een klant nam ongeveer dertien jaar in beslag. Die termijn is realistisch om alle begeleidende initiatieven te nemen om die strafbaarstelling ingang te doen vinden in de maatschappij.

Aanvankelijk kon in Zweden een klant met zes maanden gestraft worden. Het land trok die strafmaat vorig jaar op tot twaalf maanden. België heeft net als Frankrijk, maar in tegenstelling tot Nederland, het verdrag van 21 maart 1950 ondertekend. Hierdoor behoort het tot de abolitionistische landen die streven naar de afschaffing van de gereguleerde prostitutie. De moraliserende context van vroeger is minder aanwezig, waardoor de oude modellen evolueren naar een voornamelijk neoreglementair model, het Nederlandse model, en een neoprohibitionistisch model waarbij de klant wordt bestraft zoals in het Zweedse systeem.

De twee modellen gaan ervan uit dat het lot van de prostituees kan worden verbeterd. Een reglementering kan immers leiden tot de legalisering van de activiteit met als gevolg dat die zichtbaar wordt en de controle wordt vergemakkelijkt. Dat is het geval in Nederland.

Aan de andere kant is er de opvatting dat een verbod op het aanschaffen van seksuele prestaties een effect zal hebben op de responsabilisering van de mogelijke klanten. Bovendien zorgt de strafbaarheidsstelling van de klanten voor een daling van het aantal bezoeken en bijgevolg ook van de uitbuiting van de prostituees.

Het is bekend dat al die modellen neveneffecten hebben. Door het verschaffen van seksuele prestaties te willen banaliseren heeft het Nederlandse model in feite de wet van vraag en aanbod en dus ook de concurrentie ingevoerd in de leefwereld van personen die ertoe kunnen worden gebracht praktijken te accepteren die hun integriteit aantasten. Bovendien blijkt dat een wettelijk verbod niet tot het opheffen van de clandestiene prostitutie heeft geleid. Tal van prostituees komen dan ook in een illegale situatie terecht die hen zeer kwetsbaar maakt. Van het Zweedse model is bekend dat de sanctionering van de klant gevolgen heeft voor de geprostitueerde persoon omdat de klant van hem of haar bescherming verwacht tegen vervolging.

Het Zweedse systeem werd in 2010 geëvalueerd. De klant die zich seksuele diensten tegen betaling aanschafft, zelfs via een derde, is in Zweden al tien jaar strafbaar. Volgens de studie halveert de maatregel de straatprostitutie en nam prostitutie via het internet helemaal niet toe. Niettemin geeft de studie aan dat de controle op de prostitutie via het internet moeilijk is. Een groot aantal prostituees zou in minder zichtbare en verborgen vormen van prostitutie, zoals in hotels of privéwoningen werken. De mobiliteit van prostituees en klanten nam ook toe. Zweden reizen naar Denemarken, Noorwegen of Finland. Na tien jaar strafbaarstelling van de klant en het indirect terugdringen van het aanbod is er geen enkele indicatie die erop wijst dat het aantal seksmisdrijven

glissement.

Bien que les résultats de l'évaluation suédoise semblent favorables, il faut rester prudent. Tout d'abord, la Suède n'est pas la Belgique et, ensuite, vu l'augmentation de la prostitution privée ou par internet en Belgique, il est possible que la sanction des clients fasse encore augmenter ces formes de prostitution. En outre, toutes les prostituées ne sont pas exploitées. Dès qu'un tiers tire avantage de la prostitution d'une personne, il s'agit d'exploitation. Par ailleurs, on ne peut exclure que certaines prostituées choisissent volontairement la profession.

Il s'avère également qu'un système comme celui de la Suède peut compliquer le travail de dépistage des services de police. Des clients peuvent être très utiles en tant que témoins pour des enquêtes de police sur une exploitation sexuelle possible. Si les clients eux-mêmes sont arrêtés comme contrevenants, cela peut compliquer la lutte de la police contre les réseaux. À l'heure actuelle, la prostitution en soi est légale en Belgique et seule l'exploitation de la prostitution d'autrui est condamnable. Il est naturellement important d'étudier d'autres systèmes et d'en évaluer les avantages et les inconvénients.

Je n'ai pas de plans pour introduire une interdiction légale du recours à la prostitution. Toutefois, l'exploitation sexuelle, la prostitution et le trafic d'êtres humains sont des priorités dans le Plan national de sécurité 2012-2015 et, dans sa déclaration, le gouvernement s'est engagé à poursuivre et à sanctionner ceux qui, dans le cadre du trafic d'êtres humains et des réseaux organisés, abusent de la vulnérabilité des personnes. En outre, nous voulons bien entendu porter attention aux situations les plus problématiques, qui constituent un danger potentiel pour la santé et l'intégrité des personnes. On peut à cet égard penser à l'amélioration de leur situation sociale et médico-préventive.

J'ai répondu en détail à la question car j'ai voulu donner un point de vue nuancé sur cette problématique complexe.

M. Bert Anciaux (sp.a). – *Je suis satisfait de cette réponse. La vue d'ensemble est complète. Il y a des éléments en faveur des deux modèles.*

J'estime comme la ministre qu'il est préférable d'encadrer la situation et de poursuivre en même temps la lutte contre le trafic d'êtres humains. Je suis satisfait de la position de la ministre et je continuerai à suivre cette question.

Demande d'explications de M. Bert Anciaux à la ministre de la Justice sur «les bévues des juges d'instruction» (n° 5-1645)

M. Bert Anciaux (sp.a). – *Ces dernières semaines – ma question date du début du mois de décembre –, plusieurs juges d'instruction se sont illustrés de manière négative parce qu'ils avaient provoqué la libération de prévenus à cause d'erreurs de procédure et même de malversations présumées. Ils avaient notamment antidaté une autorisation d'écoutes téléphoniques ou avaient oublié de la signer. Les avocats mettent en garde face à une forte augmentation de ce genre de problème et demandent une vigilance renforcée lors de la*

toenam als gevolg van een verschuivingseffect.

Hoewel de resultaten van de Zweedse evaluatie gunstig lijken, dient men voorzichtig te blijven. Ten eerste is Zweden België niet en ten tweede is het, gelet op de toename van de prostitutie privé of via het internet in België, mogelijk dat een sanctionering van de klanten die vormen van prostitutie nog zal doen toenemen. Bovendien wordt ook niet elke prostituee uitgebuit. Zodra een derde voordeel haalt uit de prostitutie van iemand, gaat het om uitbuiting. Aan de andere kant kun je niet uitsluiten dat sommige prostituees bewust voor het beroep kiezen.

Er wordt ook op gewezen dat een systeem zoals in Zweden het opsporingswerk van de politiediensten kan bemoeilijken. Klanten kunnen als getuige zeer nuttig zijn voor politieke onderzoeken naar mogelijke seksuele uitbuiting. Indien de klanten zelf als overtreders aangepakt worden, kan dit de strijd van de politie tegen netwerken bemoeilijken. Op dit moment is prostitutie op zich in België legaal en is alleen de exploitatie van andermans prostitutie strafbaar. Het is uiteraard van belang de andere systemen te bestuderen en de voor- en nadelen ervan af te wegen.

Ik heb geen plannen om een wettelijk verbod op prostitutiebezoek in te voeren. Wel zijn seksuele uitbuiting, prostitutie en mensenhandel prioriteiten in het ontwerp van Nationaal Veiligheidsplan 2012-2015 en heeft de regering zich in haar regeerverklaring geëngageerd om degene die in het kader van mensenhandel en van georganiseerde netwerken misbruik maken van de kwetsbaarheid van mensen, te vervolgen en te bestraffen. Daarnaast willen we uiteraard aandacht schenken aan de meest problematische situaties, die een mogelijk gevaar vormen voor de gezondheid en de integriteit van personen. Er kan hierbij gedacht worden aan de verbetering van hun sociale en preventief-medische situatie.

Ik heb de vraag uitgebreid beantwoord omdat ik een genuanceerd standpunt heb willen brengen over deze complexe problematiek.

De heer Bert Anciaux (sp.a). – Ik ben tevreden met dit antwoord. Het overzicht is volledig. Voor beide modellen valt iets te zeggen.

Ik deel de mening van de minister dat we meer bereiken door te begeleiden en terzelfder tijd de strijd tegen de mensenhandel voort te zetten. Ik ben tamelijk tevreden met het standpunt van de minister. Ik zal het verder opvolgen.

Vraag om uitleg van de heer Bert Anciaux aan de minister van Justitie over «flaterende onderzoeksrechters» (nr. 5-1645)

De heer Bert Anciaux (sp.a). – De voorbije weken – mijn vraag dateert van begin december – kwamen diverse onderzoeksrechters negatief in de belangstelling omdat ze door procedurefouten en zelfs door vermoedelijke malversaties de vrijlating van verdachten veroorzaakten. De fouten bestonden onder andere uit het antidateren van een toelating tot telefoontap of het vergeten van handtekeningen. Advocaten waarschuwen voor een sterke toename van dit soort problemen en vragen een nog grotere alertheid bij het

vérification du déroulement correct des procédures.

Les conséquences des bévues ne sont pas négligeables. Des prévenus à l'encontre desquels il existe souvent une forte charge de la preuve, ont recouvré la liberté de manière injustifiable et inacceptable. En même temps, de telles erreurs placent la Justice dans son ensemble sous un jour particulièrement négatif et nuisent à l'image d'une Justice équitable.

Comment la ministre évalue-t-elle et juge-t-elle les erreurs récentes mais aussi plus anciennes des juges d'instructions et leur conséquences ? La ministre partage-t-elle l'analyse selon laquelle le nombre d'erreurs augmente et croîtra peut-être encore plus fortement ? Quelles sont selon la ministre les principales causes de telles erreurs ? Comment la ministre combattra-t-elle cette évolution et protégera-t-elle notre État de droit et notre société contre les conséquences indésirables de telles erreurs ?

Montrer du doigt des erreurs de procédure et d'autres choses du genre n'est pas particulièrement populaire. On réclame de plus en plus vivement une approche sévère et on demande que des fautes de procédure n'entraînent pas une impunité. Je comprends cette inquiétude mais, si l'État de droit est mis en question, nous devons intervenir. Je comprends néanmoins qu'en tant que ministre de la Justice récemment nommée, il ne vous soit pas facile de répondre à des questions très poussées.

Mme Annemie Turtelboom, ministre de la Justice. – *Les erreurs de procédure lors de la détection et du jugement de délits et les suites qui y sont données constituent une problématique récurrente. Elles ne se limitent pas à un dossier particulier. Je ne peux dès lors pas examiner les circonstances précises d'un cas spécifique. L'image de la Justice n'est bien entendu pas favorisée par de telles affaires. Des erreurs ont été commises dans d'anciens dossiers mais aussi dans des dossiers récents.*

En outre, ce problème est ressenti comme socialement injustifiable. Le débat sur la nullité et ses conséquences mérite dès lors un examen approfondi. On doit à cet effet tenir compte de la jurisprudence Antigone de la Cour de Cassation et rechercher le juste équilibre entre les vices de forme et le fond de l'affaire.

L'exclusion de la preuve n'est plus une sanction automatique en cas de preuve obtenue illicitement. La Cour de cassation limite l'exclusion de preuves obtenues illicitement à trois cas : la violation d'une règle de forme prescrite à peine de nullité, l'atteinte à la fiabilité de la preuve et l'utilisation d'une preuve contraire à un procès équitable.

Ces trois cas s'appliquent mais cela n'empêche pas les chiffres relatifs à la confiance dans notre Justice d'en dire long.

checken van het correcte verloop van de procedures.

De gevolgen van de flaters zijn niet min. Niet alleen vinden verdachten, tegen wie vaak een sterke bewijslast bestaat, op onverantwoorde en onaanvaardbare wijze hun weg naar de vrijheid, tegelijkertijd stralen dergelijke euvels erg negatief af op het geheel van Justitie en bedreigen ze het imago van een faire rechtspraak.

Hoe evalueert en beoordeelt de minister de recente en ook eerdere fouten van onderzoeksrechters en de gevolgen daarvan? Deelt de minister de analyse dat het aantal fouten toeneemt en wellicht in nog sterkere mate zal groeien? Waar liggen volgens de minister de belangrijkste oorzaken van dergelijke euvels? Hoe zal de minister deze evolutie tegengaan en onze rechtsstaat en samenleving beschermen tegen de ongewenste gevolgen van dergelijke euvels?

Het is niet zo populair om te wijzen op procedurefouten en dergelijke meer. Er wordt steeds luider geroepen om een strenge aanpak en om procedurefouten niet te laten leiden tot straffeloosheid. Ik begrijp die ongerustheid, maar als de rechtsstaat op de helling komt te staan, moeten we ingrijpen. Ik heb er evenwel begrip voor dat het voor u als aantredend minister van Justitie niet zo eenvoudig is om daar al verregaande antwoorden op te geven.

Mevrouw Annemie Turtelboom, minister van Justitie. – De procedurefouten bij het opsporen en berechten van misdrijven en de gevolgen die daaraan worden gegeven, zijn een terugkerende problematiek. Die problematiek beperkt zich niet tot een bepaald dossier, zodat ik de precieze omstandigheden van een specifiek geval niet kan onderzoeken. Het imago van Justitie is uiteraard niet gediend met dergelijke zaken. Er werden niet alleen fouten gemaakt in oude dossiers, maar ook in recente.

Bovendien wordt dit probleem als maatschappelijk zeer onrechtvaardig aanvoeld. Het debat over nietigheden en de gevolgen ervan verdient daarom ook een nader onderzoek. Daarbij kan rekening worden gehouden met de door het Hof van Cassatie ontwikkelde Antigoonrechtspraak en kan worden onderzocht hoe de juiste afweging kan worden gemaakt tussen de vormgebreken en de grond van de zaak. De zogenaamde Antigoonleer beperkt de sanctie van de nietigheid en de daaruit volgende uitsluiting van onrechtmatig verkregen bewijs.

Bewijsuitsluiting is geen automatische sanctie meer bij onrechtmatig verkregen bewijs. Het Hof van Cassatie beperkt de uitsluiting van onrechtmatig verkregen bewijs tot drie gevallen, namelijk de schending van een op straffe van nietigheid voorgeschreven vormvoorwaarde, de aantasting van de betrouwbaarheid van het bewijs en bij het gebruik van een bewijs strijdig met een eerlijk proces.

Die drie zaken gelden, maar dat neemt niet weg dat de cijfers over het vertrouwen in onze justitie boekdelen spreken.

Demande d'explications de M. Bert Anciaux à la ministre de la Justice sur «la nécessité d'effectuer une mesure de la charge de travail des tribunaux de Bruxelles» (n° 5-1693)

M. Bert Anciaux (sp.a). – *Nous sommes naturellement en faveur de la scission de l'arrondissement judiciaire de Bruxelles-Hal-Vilvorde ; mon enthousiasme pour la scission de l'arrondissement électoral a déjà tiédi. Venant d'un Flamand de Bruxelles, cela n'étonnera pas.*

Quoi qu'il en soit, la scission de l'arrondissement judiciaire de Bruxelles-Hal-Vilvorde ne doit en aucun cas mettre en péril la sécurité juridique à Bruxelles. La sécurité juridique des francophones et des néerlandophones doit primer sur les querelles communautaires. Je suppose que chaque Bruxellois est convaincu que la qualité de la justice doit être préservée, et la ministre en est la garante.

L'accord de gouvernement prévoit non seulement les scissions des arrondissements électoral et judiciaire de Bruxelles-Hal-Vilvorde, mais aussi les moyens humains dont disposera la nouvelle structure judiciaire. Le gouvernement a déterminé, sans mesure de la charge de travail, combien de juges seront affectés aux chambres néerlandophones des tribunaux de première instance, du travail et de commerce, ainsi qu'à celles de la cour d'appel. Je m'inquiète de constater que ce nombre n'est pas proportionné à celui des affaires traitées aujourd'hui en néerlandais.

Bien que mon parti et tous ses partenaires aient approuvé l'accord de gouvernement, cette distorsion ne doit pas mener à un arriéré judiciaire croissant pour les justiciables néerlandophones de Bruxelles.

Toutefois, l'accord de gouvernement stipule aussi qu'on mesurera la charge de travail afin de déterminer objectivement la proportion d'affaires francophones et néerlandophones.

Cette mesure de la charge de travail peut-elle être effectuée le plus vite possible, de sorte que la discussion, délicate sous l'angle communautaire, relative à la répartition entre juges francophones et néerlandophones à Bruxelles puisse s'appuyer sur des données objectives ? Telle est ma demande à la ministre : peut-elle organiser au plus tôt cette mesure de la charge de travail, afin de préserver la sécurité juridique dans notre ville ?

Mme Annemie Turtelboom, ministre de la Justice. – *Le Bureau permanent Statistiques et Mesure de la charge de travail est en train de mesurer la charge de travail au siège des cours et tribunaux. Cette mesure de la charge de travail a été décidée en 2008 dans un protocole conclu par le ministre Vandeurzen avec la magistrature assise. En 2010, dans un nouveau protocole, le ministre De Clerck a prolongé la*

Vraag om uitleg van de heer Bert Anciaux aan de minister van Justitie over «de nood aan een werklasmeting bij de verschillende rechtbanken in Brussel» (nr. 5-1693)

De heer Bert Anciaux (sp.a). – *We zijn natuurlijk voorstander van de splitsing van het gerechtelijk arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde; over de splitsing van het kiesarrondissement ben ik intussen al wat minder wild enthousiast. Van een Brusselse Vlaming hoeft dat niet eens te verbazen.*

Wat er ook van zij, de splitsing van het gerechtelijke arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde mag de rechtszekerheid in Brussel in geen geval in het gedrang brengen. De rechtszekerheid voor Franstaligen en Nederlandstaligen moet toch boven het communautaire gehakketak staan. Ik ga ervan uit dat elke inwoner van Brussel ervan overtuigd is dat de kwaliteit van de rechtspraak gevrijwaard moet blijven en daarvoor staat de minister van Justitie borg.

Het regeerakkoord bevat niet alleen de splitsing van het kiesarrondissement en de splitsing van het gerechtelijk arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde, het schrijft ook voor hoe de nieuwe gerechtelijke structuur in de toekomst bemand en bevrouwd zal worden. Zonder werklasmeting heeft de regering bepaald hoeveel rechters toegewezen zullen worden aan de Nederlandstalige kamers van de rechtbank van eerste aanleg, van de arbeidsrechtbank en van de rechtbank van koophandel, maar ook bij het hof van beroep. Wat me bezorgd maakt, is dat dit aantal niet in verhouding staat tot het aantal rechtszaken dat er vandaag in het Nederlands wordt gevoerd.

Ook al hebben mijn partij en alle andere regeringspartijen het regeerakkoord goedgekeurd, die scheefgetrokken verhouding mag er toch niet toe leiden dat de Nederlandstalige rechtsonderhorigen in Brussel plots tegen een toenemende gerechtelijke achterstand zullen moeten aankijken.

Het regeerakkoord bepaalt echter ook dat er een werklasmeting zal plaatsvinden op grond waarvan de verhouding tussen het aantal Franstalige en Nederlandstalige zaken dan objectief zal worden bepaald.

Kan die werklasmeting zo snel mogelijk uitgevoerd worden, zodat de communautair geladen discussie over de verhouding tussen het aantal Franstalige en het aantal Nederlandstalige rechters bij de rechtbanken in Brussel op grond van objectieve cijfers kan worden gevoerd? Dat is mijn smeekbede aan de minister: kan ze zo snel mogelijk de werklasmeting organiseren zodat de rechtszekerheid in onze stad gevrijwaard blijft?

Mevrouw Annemie Turtelboom, minister van Justitie. – *Het vast bureau Statistiek en Werklasmeting voert momenteel een werklasmeting uit bij de zetel van de hoven en de rechtbanken. Deze werklasmeting werd vastgelegd in een protocol dat minister Vandeurzen in 2008 met de magistratuur van de zetel heeft gesloten. In 2010 heeft minister De Clerck via een nieuw protocol de opdracht van het vast bureau*

mission du Bureau.

Comme pour le parquet, la mesure de la charge de travail du siège s'opère par type de juridiction, pas par arrondissement. Aujourd'hui, le bureau s'occupe de la mesure de la charge de travail des cours d'appel. Il a mesuré le temps de traitement des procédures correctionnelles et en fait maintenant de même avec les procédures civiles. Ces temps de traitement, joints au volume des dossiers, déterminent la charge de travail. En comparant celle-ci au temps disponible de travail productif, on peut en tirer des conclusions quant au personnel nécessaire, notamment les magistrats.

Il importe d'achever la mesure de la charge de travail des cours pour pouvoir commencer celle des autres tribunaux. La préparation bat son plein pour les tribunaux du travail. En 2012, dans certains sites témoins, on consignera les plages horaires pour mesurer le temps de traitement. Aucun obstacle ne s'oppose à la mesure de la charge de travail. À l'instar de mon prédécesseur, j'insisterai pour que cette mesure soit réalisée rapidement et correctement.

Du début 2004 au milieu de 2006, le ministère public, à l'initiative de la ministre de la Justice et en liaison avec un partenaire privé, a développé un instrument de mesure. Le Bureau permanent Mesure de la charge de travail a été créé fin 2006 par le Collège des procureurs généraux en vue de parfaire et d'utiliser cet instrument au sein du ministère public. Sur la base d'une analyse SWOT, le Bureau permanent a distillé un plan d'action 2007-2014.

Le Bureau veut établir progressivement la charge de travail de toutes les composantes du ministère public en vue d'une planification proactive du personnel. Il souhaite aussi contribuer à des processus de travail plus efficaces et plus uniformes, dans l'optique d'une gestion moderne, intégrée et optimale du ministère public.

Le Bureau permanent progresse. Les premiers rapports sont déjà disponibles pour les parquets de police et les parquets généraux. On a procédé à un premier état des lieux pour les parquets correctionnels. On dispose à présent d'une bonne idée de la mesure de la charge pour environ 75% du ministère public au sens large.

Les juges des cours d'appel et des tribunaux sont nommés à vie. Il ne peut donc être question de les licencier. Aucun problème constitutionnel ne se pose. En cas de révision des cadres, on prendra toujours des mesures transitoires pour régler les situations individuelles des magistrats et des autres membres du personnel.

L'accord de gouvernement mentionne effectivement un pourcentage de magistrats néerlandophones et francophones pour les tribunaux qui naîtront de la scission de l'arrondissement judiciaire, mais lors de la discussion de la déclaration gouvernementale, le premier ministre a déclaré que d'autres instruments objectifs pourraient être employés pour déterminer cette proportion. Chacun a évidemment intérêt à ce qu'on reste aussi près que possible de l'équilibre complexe et laborieux de l'accord de gouvernement. Dès cette semaine, des réunions se pencheront sur la scission de l'arrondissement judiciaire et on se concertera avec le parquet afin de savoir quelles sont les données actuellement disponibles et quel peut être leur impact sur le contenu de

verlengd.

De werklastmeting van de zetel wordt net als die van het openbaar ministerie uitgevoerd per type rechtscollege, niet per arrondissement. Vandaag werkt het bureau volop aan de werklastmeting van de hoven van beroep. Het bureau heeft de behandeltijden gemeten voor de correctionele procedures bij de hoven en onderzoekt momenteel de behandeltijden van de burgerlijke procedures. Deze behandeltijden plus het volume van de dossiers vormen de werklast. Door deze werklast te koppelen aan de beschikbare productieve arbeidstijd kunnen conclusies worden getrokken in verband met het nodige personeel en de nodige magistraten.

Het is belangrijk dat de werklastmeting van de hoven kan worden afgewerkt, zodat men kan beginnen met de metingen in de andere rechtbanken. Voor de arbeidsrechtbanken is de voorbereiding volop gaande. In 2012 zal men in een aantal proefsites *timesheets* bijhouden om de behandeltijd te kunnen meten. Er zijn dan ook geen obstakels die de werklastmeting verhinderen. Net als mijn voorganger zal ik er op aandringen dat deze werklastmeting snel en accuraat kan worden afgewerkt.

Het openbaar ministerie heeft van begin 2004 tot medio 2006 op initiatief van de minister van Justitie en door toedoen van een privépartner een meetlastinstrument ontwikkeld. In het najaar 2006 werd voor de verdere ontwikkeling en toepassing van het werklastmeetinstrument binnen het openbaar ministerie bij het college van procureurs-generaal het vast bureau Werklastmeting opgericht. Het vast bureau heeft zijn opdracht op grond van een SWOT-analyse planmatig uitgestippeld in een beleidsplan 2007-2014.

Het bureau wil stap voor stap de werklastmeting van alle geledingen van het openbaar ministerie in kaart brengen met het oog op een proactieve personeelsplanning. Ook wil het bijdragen tot meer efficiëntie en uniforme werkprocessen, binnen een algemeen streven naar een moderne, integrale en kwalitatief hoogstaande bedrijfsvoering van het openbaar ministerie.

Het vast bureau boekt vooruitgang. Van de politieparketten en de parketten-generaal zijn er al eerste rapporten. Van de correctionele parketten werd een eerste stand van zaken opgemaakt. Er is inmiddels goed zicht op diverse aspecten van de werklastmeting van ongeveer 75% van het openbaar ministerie in de brede zin.

De rechters in de hoven van beroep en de rechtbanken zijn voor het leven benoemd. Er kan dan ook geen sprake zijn van afvloeiing. Er rijst dus ook geen probleem van grondwettigheid. Bij een herziening van de formaties zullen bovendien altijd overgangsmaatregelen worden genomen om de individuele situatie van magistraten en personeelsleden te regelen.

In het regeerakkoord wordt inderdaad een percentage vermeld voor de Nederlandstalige en Franstalige magistraten van de rechtbanken na de splitsing van het gerechtelijk arrondissement, maar de premier heeft tijdens de bespreking van de regeringsverklaring ook gezegd dat ook andere objectief meetbare instrumenten eventueel kunnen worden gebruikt om die verhouding te bepalen. Uiteraard heeft iedereen er baat bij dat men zo dicht mogelijk bij het regeerakkoord blijft, gelet op het complex en moeilijk tot

l'accord de gouvernement.

M. Bert Anciaux (sp.a). – *L'accord de gouvernement évoque aussi d'éventuelles modifications à la suite de la mesure de la charge de travail. Même si cela demande du temps, je suis certain que l'on peut compter sur la ministre pour mettre tout en œuvre afin que cette mesure soit effectuée aussi vite que possible.*

Mme Annemie Turtelboom, ministre de la Justice. – *Soyez-en assuré.*

M. Bert Anciaux (sp.a). – *Une mesure rapide de la charge de travail ne serait donc pas contraire à l'accord de gouvernement ?*

Mme Annemie Turtelboom, ministre de la Justice. – *Non.*

Demande d'explications de M. Bert Anciaux à la ministre de la Justice sur « le pourcentage élevé de récidive des jeunes délinquants » (n° 5-1697)

M. Bert Anciaux (sp.a). – *Il ressort d'une étude sur la récidive réalisée dernièrement par l'Université de Gand auprès de 407 délinquants anversoïses, dont 25% de moins de 25 ans et 75% de moins de 35 ans, que dans 34% des cas, soit un tiers, une récidive est constatée.*

Mon hypothèse est que ce groupe de délinquants représente de 5 à 10% de l'ensemble des délinquants mais est responsable de 50% de la criminalité enregistrée. Les délinquants ayant un lourd passé présentent le taux de récidive le plus élevé.

Le problème est que ces taux de récidive prouvent que l'accueil, en particulier des jeunes délinquants, dans des prisons ou des centres fermés est un échec. Ce taux de 50% de la criminalité affiché par ce petit groupe exige une approche fondamentalement différente. Le passé de ces jeunes délinquants joue un rôle déterminant : plus leur dossier est chargé, plus grand est le risque de récidive.

La ministre estime-t-elle que cette situation, qui est connue depuis longtemps et qui est maintenant étayée de chiffres, est suffisamment importante pour que l'on s'occupe d'urgence de la modification radicale de l'accueil, de l'accompagnement et du traitement des jeunes délinquants, modification qui implique que les tribunaux de la jeunesse, les parquets et les communautés préparent ensemble un plan d'approche visant à mettre enfin un terme à la spirale désastreuse dans laquelle se trouvent tant les jeunes auteurs que la société.

Dans cette commission, j'ai souvent débattu avec le prédécesseur de la ministre de cette partie de la réforme de la Justice. J'ai le sentiment que nous sommes en train de laisser des milliers de jeunes courir à leur perte à cause d'une approche erronée de la délinquance. Quelle est l'opinion de

stand gekomen evenwicht. Er zijn voor deze week al vergaderingen belegd over de splitsing van het gerechtelijk arrondissement en wordt overleg gepleegd met het parket om na te gaan welke actuele cijfers momenteel voorhanden zijn en welke implicatie ze kunnen hebben op de inhoud van het regeerakkoord.

De heer Bert Anciaux (sp.a). – In het regeerakkoord wordt ook verwezen naar mogelijke aanpassingen aan de hand van de werklasmeting. Daarom zie ik in de minister een bondgenote om de werklasmeting zo snel mogelijk te laten uitvoeren. Daarvoor is tijd nodig, maar ik ga ervan uit dat de minister alles in het werk zal stellen om die meting snel mogelijk te realiseren.

Mevrouw Annemie Turtelboom, minister van Justitie. – Daar kan niet aan worden getwijfeld.

De heer Bert Anciaux (sp.a). – Een snelle werklasmeting gaat dus niet in tegen het regeerakkoord?

Mevrouw Annemie Turtelboom, minister van Justitie. – Neen.

Vraag om uitleg van de heer Bert Anciaux aan de minister van Justitie over « het hoge recidivepercentage bij jonge delinquenten » (nr. 5-1697)

De heer Bert Anciaux (sp.a). – De Universiteit Gent onderzocht onlangs de recidive bij 407 Antwerpse delinquenten, van wie 25% jonger is dan 25 jaar en 75% jonger dan 35 jaar. Het resultaat van dat onderzoek is dat bij 34%, of bij een derde van die jonge delinquenten, recidive wordt vastgesteld.

Mijn hypothese is dat deze groep delinquenten goed is voor 5 tot 10% van alle delinquenten, maar verantwoordelijk voor 50% van de geregistreerde criminaliteit. De recidive is het grootst bij delinquenten met een zwaar belast verleden.

De probleemstelling is dat die recidivecijfers bewijzen dat de opvang van vooral jonge delinquenten in gevangnissen of in gesloten instellingen faalt. Het effect van deze kleine groep – 50% van de criminaliteit – smeekt om een fundamenteel andere aanpak. Het verleden van die jonge delinquenten speelt daarbij een doorslaggevende rol: hoe zwaarder hun dossier, hoe groter de kans op recidive.

Vindt de minister deze lang bekende situatie, die nu nogmaals met cijfers is onderbouwd, belangrijk genoeg om dringend werk te maken van een radicale verandering van de opvang, begeleiding en behandeling van jonge delinquenten, waarbij de jeugdrechtsbanken, parketten en gemeenschappen samen een plan van aanpak moeten smeden om de neerwaartse spiraal van voorspelbare ellende waarin zowel de jonge daders als de samenleving zich bevinden, eindelijk te stoppen?

Ik heb het in deze commissie met haar voorganger onder meer vaak gehad over dit onderdeel van de hervorming van Justitie. Ik meen immers dat we duizenden jongeren aan het kwijtspelen zijn wegens een verkeerde aanpak van delinquentie. Welke mening heeft de minister daarover?

la ministre à ce sujet ?

Mme Annemie Turtelboom, ministre de la Justice. – *Il faut nuancer les chiffres cités par M. Anciaux. Les chercheurs indiquent eux-mêmes dans leurs conclusions qu'il s'agit d'une première ébauche d'une évaluation de projets, en précisant que tous les projets ne concernent pas directement la réduction du nombre de cas de récidive. Ainsi, les chercheurs considèrent que la médiation dans le cadre des sanctions administratives communales et le projet ADAM n'ont pas pour objectif de réduire le nombre de récidives. Les objectifs des projets doivent aussi être pris en considération lors de l'interprétation des chiffres de récidive.*

Le plus grand mérite de cette étude est le développement d'un outil permettant de réaliser des mesures de récidive. Ce n'est que lorsqu'il est utilisé systématiquement et à grande échelle, donc pas seulement à Anvers, que la politique peut donner suite aux résultats.

Une étude réalisée en 2007 par Christiaens, Eliaerts et Enhus a montré que très peu de mineurs récidivent. Les chercheurs ont constaté que 70% ne récidivent pas après le placement. L'harmonisation et la coopération sont les clés du succès mais il n'est pas évident de mener une politique intégrale et intégrée dans ce contexte.

Lors de l'approfondissement du transfert de la protection de la jeunesse aux communautés, il y aura lieu non seulement de tenir compte des dispositions légales mais aussi d'analyser le moyen d'accorder entre elles les politiques de prévention, de recherche, de poursuites et d'exécution, qui ont été réparties entre les différentes entités.

Le Service de la politique criminelle se concerta systématiquement et de manière structurelle avec les services administratifs des communautés. La Vlaamse Unie van Jeugdmagistraten et un représentant du Collège des procureurs généraux assistent à cette concertation.

L'accord de gouvernement fédéral prévoit que dans les limites de leurs compétences, les entités fédérées concluront des accords de coopération avec l'État fédéral pour la rédaction de directives relatives à la politique criminelle. La délinquance juvénile est un problème complexe qui ne peut se résoudre aisément ni unilatéralement. Ensemble, nous devons travailler à une politique intégrée, aux accents multiples, visant davantage de concertation, une approche précoce et adéquate, moins d'exclusion et des interventions pertinentes par des personnes appropriées.

M. Bert Anciaux (sp.a). – *J'espère que la ministre a raison et que les chiffres que j'ai cités doivent être relativisés. La ministre estime que l'évolution est positive mais j'ai entendu d'autres échos. Cela fait longtemps que je ne crois plus à l'utilité des peines de prison pour remettre quelqu'un dans le droit chemin. Au contraire, la prison est l'école du crime.*

Le problème se pose avec une acuité particulière pour les jeunes qui, dans le système actuel, entrent en contact avec la criminalité. Je crains que nous ne soyons obligés de revenir souvent sur ce point.

Mevrouw Annemie Turtelboom, minister van Justitie. – De cijfers die de heer Anciaux vermeldt, moeten worden genuanceerd. De onderzoekers geven in hun besluit zelf aan dat het een eerste aanzet is tot evaluatie van projecten, waarbij tevens wordt gepreciseerd dat niet alle projecten rechtstreeks gericht zijn op recidivebeperking. Zo zien de onderzoekers de GAS-bemiddeling en het ADAM-project niet als recidivebeperkende projecten. De doelstelling van de projecten moeten bij het interpreteren van de recidivecijfers mee in rekening worden genomen.

De belangrijkste verdienste van de studie is dat er een recidivemonitor is ontwikkeld die kan worden ingezet om recidivemetingen uit te voeren. Het is pas wanneer hier systematisch en op grote schaal, dus niet alleen in Antwerpen, gebruik van gemaakt wordt dat het beleid een gevolg kan geven aan de resultaten.

Uit onderzoek dat in 2007 werd uitgevoerd door Christiaens, Eliaerts en Enhus, bleek dat slechts weinig minderjarigen recidiveren. De onderzoekers kwamen tot de vaststelling dat 70% niet recidiveerde na de plaatsing. Het is inderdaad zo dat afstemming en samenwerking sleutelwoorden zijn voor succes, maar het is niet evident om in deze context een integraal en geïntegreerd beleid te voeren.

Bij de verdere overheveling van de jeugdbescherming naar de gemeenschappen zal dan ook niet alleen naar de wettelijke bepalingen moeten worden gekeken, maar zal ook moeten worden onderzocht hoe het preventiebeleid, het opsporings-, vervolgings- en uitvoeringsbeleid, die over de verschillende entiteiten zijn verdeeld, met elkaar kunnen sporen.

De Dienst voor het Strafrechtelijk Beleid pleegt systematisch en op structurele wijze overleg met de administratieve diensten van de gemeenschappen. De Vlaamse Unie van Jeugdmagistraten en een vertegenwoordiger van het College van Procureurs-Generaal zijn bij dit overleg altijd aanwezig.

In het federale regeerakkoord staat dat de deelstaten, voor zover het tot hun bevoegdheid behoort, met de federale Staat samenwerkingsakkoorden zullen sluiten voor het opstellen van richtlijnen inzake strafrechtelijk beleid. Jeugd-delinquentie is een complex probleem dat niet eenzijdig en eenvoudig is op te lossen. Een geïntegreerd beleid, waarbij verschillende accenten worden gelegd, met als doel meer overleg, een adequate vroegtijdige aanpak, minder uitsluiting en de juiste zorg bij de juiste persoon is een doel waar we gezamenlijk aan moeten werken.

De heer Bert Anciaux (sp.a). – Ik hoop dat de minister gelijk heeft en dat de cijfers waar ik naar verwees, moeten worden gerelativeerd. De minister antwoordt dat een er positieve evolutie is. Ik hoor andere geluiden. Ik geloof al lang niet meer dat een gevangenisstraf de structurele oplossing is om mensen opnieuw op het goede pad te krijgen. De gevangenis is integendeel de leerschool van de criminaliteit.

Het probleem rijst des te scherper bij jongeren die via het huidige systeem in contact komen met criminaliteit. Ik vrees dat we het nog meer dan eens over dat punt zullen moeten hebben.

Demande d'explications de M. Bert Anciaux à la ministre de la Justice sur «la transaction conclue dans le procès Sabena» (n° 5-1698)

M. Bert Anciaux (sp.a). – Dans le cadre de l'enquête pénale sur la faillite de la Sabena, la chambre du conseil de Bruxelles a décidé, le 10 novembre dernier, de renvoyer les suspects devant le tribunal correctionnel, hormis AXA Assurances Vie Luxembourg qui a conclu une transaction avec le ministère public.

Cette décision donne à nouveau l'impression qu'il existe une forme de justice de classes, les organisations ou personnes fortunées pouvant se permettre de faire fi des lois. Lorsqu'une infraction pénale est constatée, elles peuvent manifestement, grâce à leur argent, échapper à des poursuites. Dans ces circonstances, le principe de l'égalité de tous devant la loi semble non seulement vide de sens mais aussi cynique.

La ministre est-elle au courant de la transaction conclue entre le parquet et AXA Luxembourg ?

Quels sont les éléments prévus dans cette transaction ? Outre le paiement de deux millions d'euros, d'autres accords ont-ils été conclus ? La ministre pense-t-elle elle aussi que cette transaction renforce l'impression que la fraude est traitée comme un délit banal ?

Quels sont les cadres de la Sabena qui ont été impliqués dans cette affaire ? A-t-on enquêté sur les responsabilités pénales de ces anciens cadres ? Pourquoi le parquet a-t-il jugé une transaction préférable dans cette affaire ? Le risque de fuite ou d'insolvabilité est pourtant nul. Pourquoi la Justice n'attend-elle pas la condamnation au pénal ?

La ministre pense-t-elle que cette attitude soit de nature à restaurer la confiance dans la Justice ?

Mme Annemie Turtelboom, ministre de la Justice. – Je suis au courant de la transaction entre le parquet et AXA Luxembourg. AXA a effectivement accepté de payer deux millions d'euros, somme qui englobe une amende de 450 000 euros et l'intégralité des montants blanchis. Une lecture conjointe des articles 505 et 41bis du Code pénal montre qu'en cas de condamnation pénale, on n'aurait pu infliger à AXA qu'une amende d'environ 600 000 euros.

Compte tenu du délai écoulé entre les faits et les poursuites dans le cadre du dossier Sabena, le risque de prescription et d'impossibilité de sanctions effectives était en outre bien réel. La transaction était rendue possible par l'article 216bis du Code d'instruction criminelle.

L'extension de la transaction pénale, opérée par la loi d'avril 2011 et modifiée par la loi de juillet 2011, est un instrument important de la lutte contre des formes complexes de criminalité. Cette extension a permis de satisfaire une des aspirations de la commission parlementaire d'enquête, chargée d'enquêter sur les grands dossiers de fraude de

Vraag om uitleg van de heer Bert Anciaux aan de minister van Justitie over «het afkopen van een vordering in de Sabenastrafzaak» (nr. 5-1698)

De heer Bert Anciaux (sp.a). – In het kader van het strafonderzoek rond de afhandeling en het faillissement van Sabena besliste de raadkamer te Brussel op 10 november jongstleden over de verwijzing van de verdachten naar de correctionele rechtbank. Een van de verdachten in deze zaak, de verzekeringsmaatschappij AXA Assurances Vie Luxembourg, wordt niet verwezen naar de strafrechter omdat de maatschappij een minnelijke schikking sloot met het openbaar ministerie.

Hierdoor wordt opnieuw de indruk gewekt dat er een vorm van klassenjustitie bestaat omdat organisaties of personen die kapitaalkrachtig zijn het zich kunnen veroorloven de wetten naast zich neer te leggen. Ze kunnen zich in geval van vaststelling van een inbreuk op de strafwet blijkbaar 'vrij' kopen en daardoor een vervolging ontlopen. Het principe dat iedereen gelijk is voor de wet klinkt in die omstandigheden niet alleen ijdel, maar spijtig genoeg ook cynisch.

Is de minister op de hoogte van de minnelijke schikking tussen het parket en het Luxemburgse AXA?

Welke elementen zijn in deze schikking opgenomen? Zijn er, naast het betalen van 2 miljoen euro, nog andere afspraken gemaakt? Beamt de minister dat deze schikking opnieuw meer dan de indruk wekt dat fraude als een banaal strafbaar feit wordt behandeld?

Welke kaderleden van Sabena waren hierbij betrokken? Werd er onderzoek gedaan naar de strafrechtelijke aansprakelijkheid van die gewezen kaderleden van Sabena? Waarom meent het parket dat een minnelijke schikking in deze raadzaam is? Er bestaat toch geen gevaar op vluchten of insolvabiliteit? Waarom wacht Justitie dan niet op een strafrechtelijke veroordeling?

Meent de minister dat deze aanpak bijdraagt tot de heropbouw van het vertrouwen in Justitie?

Mevrouw Annemie Turtelboom, minister van Justitie. – Ik ben op de hoogte van de minnelijke schikking tussen het parket en het Luxemburgse AXA. AXA heeft er inderdaad in toegestemd om 2 miljoen euro te betalen. Deze som omvat enerzijds een geldboete van 450 000 euro en anderzijds de totaliteit van de witgewassen bedragen. Uit een samenlezing van de artikelen 505 en 41bis van het Strafwetboek kan worden afgeleid dat AXA bij een strafrechtelijke veroordeling maximaal een boete van ongeveer 600 000 euro zou kunnen worden opgelegd.

Rekening houdend met de termijn die is verlopen tussen de datum van de feiten en de vervolging in het kader van het Sabenadossier was bovendien het gevaar reëel dat die feiten zouden verjaren en een effectieve sanctie zou uitblijven. De minnelijke schikking werd mogelijk gemaakt door artikel 216bis van het Wetboek van Strafvordering.

De verruiming van de minnelijke schikking in strafzaken, zoals uitgevoerd bij de wet van april 2011 en gewijzigd bij de wet van juli 2011, is een belangrijk instrument in de strijd

2009. Elle figurait aussi dans le projet du Collège des procureurs généraux relatif aux lignes de force pour un plan stratégique en vue de la modernisation du Ministère public et constituait une des actions prévues dans les projets de lutte contre la fraude sociale et fiscale du Collège, approuvés par le comité ministériel de lutte contre la fraude sociale et fiscale.

Je ne considère pas que cette transaction donne naissance à une justice de classes. La procédure a en effet été adaptée pour éviter que des personnes qui en ont les moyens se paient les services d'avocats spécialisés qui épuiseront tous les moyens de procédure pour obtenir la prescription des faits. Par le passé, d'importants moyens ont ainsi été investis dans de gros dossiers financiers sans pour autant que cela aboutisse à une condamnation.

M. Bert Anciaux (sp.a). – *Cette dernière réflexion m'inquiète. Ce n'est pas parce que, par le passé, des organisations ou personnes fortunées ont pu, grâce à leur argent, se permettre de longues procédures que la justice doit recourir à la transaction financière. Cela ne dément pas l'existence d'une justice de classes.*

L'argument de la ministre est que l'on peut abuser de la loi ou l'interpréter de manière telle qu'elle peut être contournée. Cet argument est dangereux car il donne raison à ces organisations et personnes.

Ce qui m'inquiète le plus est ceci : qui était l'interlocuteur d'AXA à la Sabena ? Qu'AXA soit ou non condamnée ne m'intéresse pas mais je voudrais savoir qui, au sein de la Sabena, a été son interlocuteur car celui-ci n'a toujours pas été condamné.

Il y a eu d'autres complicités au sein de la Sabena et je m'inquiète sérieusement à propos du suivi de la faillite de cette entreprise. Nous n'avons pas encore tout vu et je constate que les prédécesseurs de la ministre ont systématiquement fait en sorte que l'on n'entreprenne pas suffisamment de démarches juridiques pour aller jusqu'au fond des choses. J'ai le sentiment que le dossier Sabena comporte un tas d'irrégularités et que cette affaire, entre autres, montre qu'il y a une volonté de dissimuler quelque peu les choses. Cette fois, la réponse de la ministre ne m'a pas éclairé et j'ai l'impression que je vais devoir creuser bien plus profondément.

Demande d'explications de M. Bert Anciaux à la ministre de la Justice sur «la relation inappropriée de la police gantoise avec les trafiquants de drogue» (n° 5-1730)

M. Bert Anciaux (sp.a). – *Nul besoin d'être grand clerc pour savoir que la lutte contre les drogues illicites se déroule souvent à la lisière de la légalité. Abstraction faite des résultats incertains de cette lutte – on se pose de plus en plus de questions, également à l'échelon international, sur*

tegen complexe vormen van criminaliteit. Met die verruiming is tegemoetgekomen aan een van de verzuchtingen van de parlementaire onderzoekscommissie belast met het onderzoek van de grote fiscale fraudedossiers van 2009. Deze verruiming was ook opgenomen in het plan van het College van Procureurs-Generaal met betrekking tot de krachtlijnen voor een strategisch plan voor de modernisering van het openbaar ministerie en vormde ook een actiepunt in de plannen van het College tegen de sociale en fiscale fraude, zoals voorgesteld door toenmalig staatssecretaris Devlies en goedgekeurd door het ministerieel comité voor de strijd tegen sociale en fiscale fraude.

Ik ben het er niet mee eens dat dit zou leiden tot een klassenjustitie. De procedure werd immers aangepast om te voorkomen dat mensen die er de financiële middelen voor hebben zich gespecialiseerde advocaten veroorloven, die alle proceduremiddelen uitputten om de feiten te doen verjaren. Zo zijn er in het verleden al heel wat middelen geïnvesteerd in grote financiële dossiers die niet tot een veroordeling hebben geleid.

De heer Bert Anciaux (sp.a). – *Dat laatste vind ik gevaarlijk. Het is niet omdat in het verleden rijke organisaties of personen het zich, dankzij hun geld, konden veroorloven om lange procedures te voeren dat er met een afkoopsom moet worden gewerkt. Dat verantwoordt niet de stelling dat dit soort justitie geen klassenjustitie is.*

De minister baseert zich op het misbruik maken van de wet of op het zodanig interpreteren van de wet dat ze kan worden omzeild. Ik herhaal dat ik dit een gevaarlijk argument vind, want eigenlijk geeft ze die organisaties en personen hiermee gelijk. Ze moeten weliswaar een boete betalen, maar voor het overige is er geen probleem meer.

Ik maak me vooral zorgen om het volgende. Wie was de tegenpartij bij Sabena? Of AXA al dan niet veroordeeld wordt, interesseert me helemaal niet. Wel wil ik weten wie de tegenspeler was van AXA Luxemburg bij Sabena, want die is nog altijd niet veroordeeld.

Er zijn ook nog medeplichtigen bij Sabena en ik maak me ernstige zorgen over de opvolging van het faillissement van Sabena. Daar hebben we nog niet alles van gezien en ik stel vast dat de voorgangers van de minister er systematisch voor hebben gezorgd dat er in dat dossier niet voldoende juridische stappen werden gedaan om de onderste steen boven te krijgen. Ik heb de indruk dat er in het Sabenadossier zeer veel onregelmatigheden zitten en dat deze zaak een van de kleine bewijsjes is dat men de boel enigszins wil toedekken. Ik vond het antwoord van de minister deze keer niet zo verhelderend en ik heb de indruk dat ik echt dieper moet gaan graven.

Vraag om uitleg van de heer Bert Anciaux aan de minister van Justitie over «de oneigenlijke relatie van de Gentse politie met drugshandelaars» (nr. 5-1730)

De heer Bert Anciaux (sp.a). – *Het hoeft weinig betoog dat de strijd tegen illegale drugs zich vaak in de schemerzone van de wettelijkheid ontwikkelt. Ongeacht de bedenkelijke resultaten van deze oorlog – er worden, ook internationaal, steeds meer fundamentele twijfels geuit bij deze politieke*

l'approche policière –, la police doit faire preuve d'une créativité croissante, outrepassant peut-être la légalité de temps en temps. Je peux le comprendre.

La présente demande d'explications ne portera pas explicitement sur un cas survenu au sein de la police gantoise, où un commissaire – pensionné depuis lors – est soupçonné d'un comportement plutôt incongru à l'égard d'un indicateur. Laissons la justice suivre son cours.

Ma préoccupation est plus large ; je me pose des questions sur les limites légales à respecter avec les indicateurs. Il va sans dire que ceux-ci agissent en vue d'une récompense, par exemple de l'argent, une diminution de peine ou un non-lieu. Dans l'affaire de Gand, on parle d'une récompense sous la forme d'héroïne.

La ministre peut-elle préciser les limites légales mises aux relations de la police avec les indicateurs ? Par quelles lois et directives sont-elles réglées ? Dans quelle mesure les policiers doivent-ils être couverts par la Justice ? Comment détermine-t-on la valeur et la nature des récompenses pour les indicateurs ?

Où se situent les frontières de l'équité ? Qui en juge, autorise ou interdit, et sur quelles bases ? De quelle manière surveille-t-on les relations entre policiers et indicateurs, lesquelles ne peuvent souvent se tisser que secrètement ? La ministre sait-elle si, et à quel point, les relations de policiers avec des indicateurs posent problème ? Les a-t-on déjà examinées et peut-on en tirer des conclusions générales ? Bref, par qui sont surveillés les surveillants ?

Mme Annemie Turtelboom, ministre de la Justice. – *Les relations de la police avec les indicateurs sont réglées par la loi du 6 janvier 2003 concernant les méthodes particulières de recherche et quelques autres méthodes d'enquête et par l'arrêté royal du 6 janvier 2011 fixant les règles de fonctionnement des gestionnaires nationaux et locaux des indicateurs et des fonctionnaires de contact.*

En vertu de l'article 1er, 5, de l'arrêté, il faut entendre par magistrat des méthodes particulières de recherche le procureur du Roi ou un ou plusieurs magistrats de son parquet désignés par lui qui l'assistent dans le contrôle permanent de la mise en œuvre des méthodes particulières de recherche par les services de police au sein de son arrondissement judiciaire.

Je cite aussi l'article 2, alinéa 5 : « Le gestionnaire national des indicateurs veille à l'uniformité des bénéfices à octroyer ponctuellement aux indicateurs, comme visé à l'article 8 ». Cet article 8 précise que les avantages peuvent uniquement être attribués aux indicateurs enregistrés dans le système national de contrôle. Ces avantages sont demandés par le gestionnaire local des indicateurs et attribués par le gestionnaire national des indicateurs en fonction, en particulier, de l'information correcte et non encore connue qui a mené à une nouvelle enquête, qui a influencé de façon importante la réussite d'une enquête en cours ou qui a permis de détecter des processus criminels ou liens de collaboration ou qui a permis une meilleure compréhension de ceux-ci.

Lors de la détermination de l'avantage, il est au moins pris en

aanpak – moet de politie bijzonder creatief zijn. Daarbij worden wellicht wel eens wetten overtreden. Ik heb zelfs de neiging om dat te begrijpen.

Ik wil met deze vraag om uitleg niet expliciet ingaan op een casus bij de Gentse politie, waarin een ondertussen gepensioneerde commissaris wordt beticht van uiterst onbetamelijk gedrag in zijn relatie tot een informant. Laat het gerecht daar zijn gang maar gaan.

Mijn bekommernis is breder en ik heb vragen over de wettelijke grenzen bij het omgaan met informanten. Uiteraard werken informanten met het oog op beloningen, bijvoorbeeld in de vorm van geld, strafvermindering of niet-vervolgung. In de Gentse casus is er sprake van een beloning in de vorm van heroïne.

Kan de minister verduidelijken welke wettelijke grenzen er worden gesteld aan de omgang van de politie met informanten? Op welke wetten en richtlijnen is deze omgang gebaseerd? In welke mate moeten politiemensen hierbij gedekt zijn door Justitie? Hoe worden de omvang en aard van de beloningen voor informanten bepaald? Waar liggen de grenzen van billijkheid?

Wie beoordeelt, wie geeft toestemming of verbiedt en op basis van welke referenties? Op welke wijze worden de relaties tussen politiemensen en informanten, die vaak alleen kunnen ontwikkelen in grote verborgenheid, toch bewaakt en gesuperviseerd? Weet de minister of en in welke mate de verhouding van politiemensen met informanten aanleiding geeft tot problemen? Werd daar onderzoek naar gedaan en kunnen daaruit algemene conclusies worden getrokken? Kortom, wie bewaakt hier de bewakers?

Mevrouw Annemie Turtelboom, minister van Justitie. – *De omgang van de politie met informanten wordt geregeld door de wet betreffende de bijzondere opsporingsmethoden en enige andere onderzoeksmethoden van 6 januari 2003 en het koninklijk besluit tot bepaling van de werkingsregels van de nationale en lokale informantenbeheerders en van de contactambtenaren van 6 januari 2011.*

Krachtens artikel 1, 5, van het besluit wordt verstaan onder de magistrat bijzondere opsporingsmethode: de procureur des Konings of een of meerdere door hem aangewezen magistraten van zijn parket die hem bijstaan in de permanente controle over de toepassing van de bijzondere opsporingsmethoden door de politiediensten in zijn gerechtelijk arrondissement.

Ik verwijs verder naar artikel 2, alinea 5, dat luidt als volgt: 'De nationale informantenbeheerder waakt over de eenvormigheid van de punctuele aan informanten toe kennen gunsten, overeenkomstig artikel 8'. Artikel 8 verduidelijkt dat gunsten uitsluitend kunnen worden toegekend aan in het nationaal controlesysteem geregistreerde informanten. Ze worden aangevraagd door de lokale informantenbeheerder en door die laatste toegekend op basis van, in het bijzonder, het verstrekken van correcte en nog niet bekende informatie die leidde tot een nieuw onderzoek dat het succes van een lopend onderzoek in belangrijke mate heeft beïnvloed of die criminele processen of samenwerkingsverbanden zichtbaar maakt of een beter inzicht verschaft.

Bij de bepaling van de gunst wordt minstens rekening

considération l'importance de l'information sur le résultat final, le risque encouru dans le cadre de la protection de l'indicateur, le caractère prioritaire du phénomène, de l'auteur ou du groupe d'auteurs.

Le SPF alloue un budget à la police pour rémunérer les indicateurs. Le montant de la rémunération dépend des critères susmentionnés. Une récompense sous la forme d'héroïne, comme vous l'avez évoqué, ou d'une autre substance illicite est bien entendu interdite.

Il y a en outre l'obligation générale de faire rapport et le contrôle des différents acteurs, de la police via la magistrature jusqu'aux autorités politiques. Selon l'article 47decies du Code d'instruction criminelle, le gestionnaire local des indicateurs informe le procureur du Roi à sa demande et lui fait au moins tous les trois mois un rapport général sur le travail des indicateurs au sein de l'arrondissement. Il en va de même pour le gestionnaire national des indicateurs à l'égard du procureur fédéral, en ce qui concerne le travail des indicateurs au sein du service de police intégré.

En janvier de chaque année, le procureur du Roi transmet au procureur général un rapport sur l'observation, l'infiltration et le recours aux indicateurs durant l'année écoulée.

Chaque procureur général fait rapport de ce contrôle et le communique au collège des procureurs généraux, qui intègre l'évaluation globale et les données statistiques relatives à ces rapports dans son rapport annuel destiné au ministre de la Justice.

M. Bert Anciaux (sp.a). – *La réponse de la ministre est assez technique. J'espère qu'elle comprend que la frontière est ténue entre ce qui est permis et ce qui ne l'est pas. Il est admissible de travailler avec des indicateurs, mais veiller aux limites reste essentiel. Je pense qu'on a facilement tendance à les franchir. Il incombe à la ministre de la Justice d'édicter des règles souples mais permettant néanmoins un contrôle suffisant. La législation en la matière est étoffée, mais en pratique on devrait recourir à des gens qui savent où se situent les limites et il me semble qu'il y a un problème de ce côté-là.*

(La séance est levée à 17 h 15.)

gehouden met het belang van de informatie voor het uiteindelijke resultaat, het gelopen risico inzake afscherming van de informanten, prioriteit van het fenomeen, de dader of de dadergroep.

Voor de beloning van de informanten stelt de FOD een budget ter beschikking van de politie. Bij de bepaling van het bedrag van de beloning wordt rekening gehouden met de hierboven geciteerde artikelen. Een beloning in de vorm van bijvoorbeeld heroïne, zoals vermeld in de casus, of een ander illegaal goed is uiteraard niet toegelaten.

Daarnaast zijn er nog de algemene rapporteringsplicht en de controle tussen de verschillende actoren, gaande van de politie naar de magistratuur tot de politieke overheid. Volgens artikel 47decies van het Wetboek van Strafvordering brengt de lokale informantenbeheerder de procureur des Konings op de hoogte op verzoek en brengt hij minstens driemaandelijks een algemeen verslag uit over de arrondissementele informantenwerking. Hetzelfde geldt voor de nationale informantenbeheerder ten aanzien van de federale procureur voor de informantenwerking binnen de volledige geïntegreerde politie.

De procureur des Konings bezorgt ook jaarlijks, telkens in de maand januari, voor het afgelopen kalenderjaar, een verslag aan de procureur-generaal, een overzicht van de toepassing van de observatie, infiltratie- en informantenwerking.

Elke procureur-generaal stelt een verslag op van deze controle en zendt dit over aan het College van procureurs-generaal voor een globale evaluatie, die hij samen met de statistische gegevens opneemt in zijn jaarverslag voor de minister van Justitie.

De heer Bert Anciaux (sp.a). – Het antwoord van de minister is vrij technisch. Ik hoop dat ze begrijpt dat er een dunne grens is tussen wat kan en wat niet kan. Werken met informanten is aanvaardbaar, maar het bewaken van de grenzen blijft essentieel. Ik denk dat men snel geneigd is om die grenzen te overschrijden. Het is dan aan de minister van Justitie om regels uit te vaardigen die wel soepel zijn, maar toch nog voldoende controle mogelijk maken. Er is al een ruime wetgeving voorhanden, maar in de praktijk komt het erop aan mensen in te zetten die weten waar die grenzen liggen en naar mijn aanvoelen schort er daar wat aan.

(De vergadering wordt gesloten om 17.15 uur.)